

Ἀναπηρική Φλόγα

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΤΑΡΣΙΑΣ 1945—1949

ΑΝΑΠΗΡΙΚΗ ΦΛΟΓΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Όργανον τῶν συμφερόντων τοῦ ἀναπηρικοῦ κόσμου
Ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἀναπήρων Πολέμου κατὰ τῆς Ἀνταρσίας 1945-1949

Γραφεῖα: Κάνιγγος 15 — Τηλέφ. 30-338
Υπεύθυνος Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ** Ἀμφιγέρτης 20
Υπεύθυνος Τυπογραφείου: **Χρήστος Μανρομάτης** Ἀγαρίστης 3

Συνδρομαί: Ἐτησία Δρχ. 50.000 — Ἐξάμηνος Δρχ. 30.000
Διὰ Νομικά Πρόσωπα καὶ Ἐπιχειρήσεις: Ἐτησία Δρχ. 100.000 — Ἐξάμηνος Δρχ. 60.000

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 3 — ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1950

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜ. ΤΑΞΕΩΣ

Γεν. Δ/σις Χωροφυλακῆς
Διευθύνσις Προσωπικοῦ

Τμήμα III
Γραφεῖον Ιον

Ἀριθ. Πρωτ. 23)3)46

Ἀθῆναι τῇ 16 Μαΐου 1950

Πρὸς

Ἀπάσαις τὰς Ὑπηρεσίας Χωρ(κ)ῆς

Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι, ὁ ἐνταῦθα Σύνδεσμος Ἀναπήρων Πολέμου κατὰ τῆς ἀνταρσίας 1945-1949 (Γραφεῖα Κάνιγγος 15) προκειμένου νὰ ἐνισχυθῇ ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἵνα δυναμωθῇ καὶ πραγματοποιήσῃ τοὺς ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ του προβλεπομένους σκοποὺς ἐξέδωκε περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀναπηρική Φλόγα».

Λεδομένου ὅτι ἡ ἐκδοσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου ἐξυπηρετεῖ τὴν ἀναπηρικήν τάξιν καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἠθικήν, πνευματικὴν καὶ Ἐθνικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λαοῦ, παρακαλοῦμεν ὅπως συστηθῇ εἰς τοὺς ὑφ' ὑμᾶς ἄνδρας ἡ ἐγγραφή των ὡς συνδρομητῶν εἰς τὸ ὡς ἄνω περιοδικόν.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες δεόν ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν ἄνω Σύνδεσμον.

Ἐντολὴ Ὑπουργοῦ
Ὁ Γεν. Διευθυντής
Γ. ΣΑΜΟΥΗΛ
Ὑποστράτηγος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ **1. Τζοφιδ**

ΗΜΕΡΟΜ. **16.8.85**

ΑΡΙΘ. **39142**

Τὸ Περιοδικὸν μας συνειστέθη θερμότατα καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 138)3-5-50 Ε.Δ. Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, ὑπ' ἀριθ. 5613) 29-4-50 τοῦ Ἀρχηγείου Αστυνομίας Πόλεων καὶ ὑπ' ἀριθ. 7824) Γ' 28-5-50 ἐγκυκλίων του.

ΑΝΑΠΗΡΙΚΗ ΦΛΟΓΑ

Η ΦΩΝΗ ΜΑΣ

Ὁρὲς στοχασμοῦ

ΕΥΤΥΧΙΑ

Πασιφανὲς δεῖγμα τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ὑπερτάτου πρὸς τὴν Πατρίδα, τὴν Ὁρθησκείαν καὶ τὸν Πολιτισμὸν καθήκοντος ἀποτελοῦν οἱ πολυπληθεῖς μας ἡρώϊκοι ἀνάπηροι καὶ οἱ θρυλικοὶ νεκροὶ μετὰ τὰ ἐπιζῶντα θύματα τῶν Πολέμων, ποὺ δὲν ἐφέλθον ἀίματος, σαρκὸς, ὀστέων καὶ ζωῆς διὰ τὴν προάσπισιν καὶ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς Φυλῆς μας, ὅταν αὐτὴ διέτρεξε κίνδυνον ἀφανισμοῦ χωρὶς νὰ παραβλέπεται μετὰ τοῦτο ἡ καθολικὴ συμβολὴ ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀπλούστατα. Οἱ ἀνάπηροι καὶ τὰ θύματα ἀποτελοῦν τὰ μοναδικὰ, διακρινόμενα καὶ αἰώνια Σύμβολα ἡρωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας, διότι προσέφεραν τὰ πάντα χωρὶς ὕστεροβουλίαν καὶ ὕλικους ὑπολογισμούς, ἀφοῦ αἱ θυσαί των μετὰ τὴν ὕλικὴν ἀντάλλαγμα δὲν ἤμποροῦν νὰ ἀποτιμηθοῦν. Προσεφέρθησαν ὡς ἱερὸν ὀλοκαύτωμα καὶ ἐπεβλήθησαν, μόνον, διότι ἐπειθάρχησαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἐπιταγὴν, εἰς τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα, εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ προαγωγῆς τοῦ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ.

Ἀλλὰ ἐὰν τὸ ὑπέρτατον τοῦτο καθήκον ὁρμᾶται ἀπὸ τὴν ἀπαράβατον ἐθνικήν, ἐσωτερικὴν ἐπιταγὴν, ὅμως λαμβάνει τὴν οὐσιαστικὴν του βαθμολογικὴν ἀξίαν, ὡς ὑπέρτατον, μόνον ἀπὸ τὴν κοινήν καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον εὐρυτέραν ἀναγνώρισιν τῶν χάριν αὐτοῦ τοῦ καθήκοντος θυσιῶν. Καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὕτη ὅχι μόνον καθιστᾷ τὸ καθήκον τοῦτο ἀσύγκριτον, ὅχι μόνον ἀπλῶς ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν εὐγνωμοσύνης τοῦ ἔθνους μας πρὸς τοὺς ἡρώϊκους ὑπερασπιστὰς καὶ θεμελιωτὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Οἰκοδομήματος, ἀλλὰ καὶ τὸν συνεκτικὸν χαλύβδινον ἀρμόν, ποὺ διατηρεῖ σταθερὰ καὶ ἀναλλοίωτα τὰ θεμέλια τοῦ ἔθνους μας, τὰ ὁποῖα ἐστάθησαν μετὰ τὸ αἷμα, τὰ κομμένα μέλη καὶ τὴ ζωὴ τῶν ἀναπήρων καὶ θυμάτων Πολέμου. Εἰς τὰ θεμέλια αὐτὰ προστιθεμένων καὶ τῶν ἀκρογωνιαίων λίθων τῆς ὑψίστης θελήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ τῶν Ἀναπήρων του στηρίζεται ἡ ἀνοικοδόμησις καὶ ἡ ἐπιστέγασις τῆς Ἐθνικῆς μας ἐστίας.

Καὶ ἰδοὺ προβάλλεται τῶρα τὸ πρῶτιστον ἀντιστοίχως καθήκον τοῦ ἔθνους, διὰ τῆς ἐκπροσωπούσεως αὐτοῦ Κυβερνήσεως, ἔναντι ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐξετέλεσαν τὸ ὑπέρτατον καθήκον των, ἀναπήρων καὶ θυμάτων Πολέμου.

Ἡ ἔμπρακτος καὶ πολὺπλευρος ἀναγνώρισις τῶν θυσιῶν των! Καὶ ἡ φωνὴ μας ὑψοῦται σθεναρὰ καὶ ἀξιοῖ χάριν τῆς ἰδίας τοῦ ἔθνους ἀξιοπρεπείας καὶ ἔναντι ἐλαχίστου δείγματος εὐγνωμοσύνης καὶ ἀναγνωρίσεως τῶν θυσιῶν τῆς ἐνδόξου ταύτης μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τὴν ἐφαρμογὴν νομοθετικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα θὰ χάρισουν, κατ' ἐξαίρετον προτίμησιν, οὐσιαστικὴν ἀποκατάστασιν εἰς κάθε ἐκφάνσιν τῆς κοινωνικῆς καὶ ἀτομικῆς ζωῆς τῶν ἀναπήρων καὶ θυμάτων Πολέμου. Κράτος καὶ Λαὸς ὅς θυσιάσουν τὰ πάντα χάριν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐθυσιάσαν ἐξ ἴσου τὰ πάντα ὑπὲρ τῆς ἀσφαλοῦς τούτων ἐπιβιώσεως. Ὅπως μέχρι τοῦδε ἂν καὶ ἐν μέσῳ συντριμμάτων τὸ Κράτος ἐπέδειξε ἀντοχήν καὶ στοργήν, ὅς ἐντέλῃ μετὰ τοῦ Λαοῦ του τὰς προσταθείας του διὰ τὴν σταθερωτέραν καὶ τρυφερωτέραν ἀπόδεδιν τῆς στοργῆς του, καθισταμένης περισσώτερον πρακτικῆς καὶ ἐμφανοῦς. Ἀς ψηφίσῃ ἕνα Νόμον εὐεργετικόν, πληρέστερον καὶ ἐξυπηρετικώτερον τοῦ Α.Ν. 1324)49, ὁ ὁποῖος καὶ ἔμπρακτον ἀναγνώρισιν τῶν θυσιῶν μας θ' ἀποτελέσῃ καὶ τὴν παράγραφον ἐπαγγελίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Εὐαγγελίου θὰ συμπληρώσῃ ὡς ἐγγύησιν διὰ τοὺς ἀγῶνας τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἀξιομίμητον παράδειγμα ἀποτελοῦν αἱ ἰδικαὶ μας θυσαί.

Ἀναγνωρίζομεν, ὅτι τὸ Κράτος εἶναι ἀκόμη συντετριμμένον καὶ ὅτι ἤδη ἀναρρωνύει μετὰ βῆμα ταχύ. Ἀλλὰ μετὰ τὴν Νίκην, τῆς ὁποίας οὐσιώδεις συντελεσταὶ εἶναι οἱ ἡρώϊκοι ἀνάπηροι καὶ

Κάθε ἄνθρωπος ἔχει διαφορετικὴν ἀντίληψιν γιὰ τὴν εὐτυχία. Ὁ ἕνας τὴν βρίσκει στὸ κρασί, ὁ ἄλλος στὴν δόξα ἢ στὰ σπῶρ, ὁ ἄλλος στὴν πράσινη τράπεζα, μὰ ὅλοι μαζί, ἀσφαλῶς κι' ἀναμφισβήτητα στὸν ἔρωτα. Εἶδατε πῶς λάμπουν τὰ μάτια κάθε ἐρωτευμένου ἀνθρώπου; Τὴν ἀγαλλίαση, τὸ κέφι του, τὴν εὐγένεια, τὴν καλωσύνη του; Περπατᾷ ἀνάλαφρα. Ὑμνεῖ παντοῦ μ' ἐνθουσιασμό τὸ ἀντίθετο φύλο. Πετᾷ. Ἡ εὐτυχία εἶναι ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό του. Βαδίζει στὰ ἄστρα κι' εἶναι σὰ νὰ τὸ φωνάζει σὲ ὅλους: Εἶμαι εὐτυχισμένος! Καὶ εἶναι πραγματικῶς. Ἐνῶ ἀντίθετα, ὁ ἀπογοητευμένος, ἀπ' τὸν ἔρωτα, μοιάζει μὲ ... ἀπολωλὸς πρόβατο. Γίνεται βλοσυρὸς σκυθρωπὸς, μαγκούφης, ἀπολίτιστος, κακός.

Ὅλα τὸν πειράζουν. Ἀποφεύγει τὸν κόσμο, ὅπως ὁ διάολος τὸ λιβάδι, καὶ μένοντάς ἐρημος, βαρὺς καὶ μόνος, σκέφτεται τὴν ἑκείνη του σφίγγει τὴν γροθιὰ του ἢ τρίζει τὰ δόντια του καὶ παρομοιάζει τὸν ἐαυτὸν μετὰ τὸν Ἀδάμ, ποὺ ἔχασε τὸν Παράδεισο... Εἶναι ἔτοιμος νὰ ξεσπάσει σὲ λυγμούς. Εἶναι δυστυχισμένος! Καὶ θάνατο! Ὁ δὲ τῆς ζωῆς ἔτσι, ἐκτὸς ἂν κάνει τὸ ἀπονενοημένο διάβημα, ἢ, στὸ πλευρὸ καπνοῦ νέας ἑκείνης, ξαναῦρει τὴν χαρὰ του. Ξαναγίνει εὐτυχισμένος.

Βέβαια θὰ βρεθοῦν πολλοὶ νὰ μᾶς ποῦν ὅτι τὰ παραλέμε, γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ ἔρωτος. Μὰ κάναμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν διάκριση, ὅτι ὠρισμένοι βρίσκουν ἄλλοι τὴν εὐτυχία.

Ὅλοι μαζί, δηλαδὴ οἱ αἰσθηματικοὶ ἄνθρωποι, οἱ φυσικοὶ ἄνθρωποι, οἱ μετὰ λεπτὴ ψυχὴ ἄνθρωποι, καὶ τέλος πάντων, οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅχι τὰ ψυχα καὶ κρῖα μάρμαρα, ποὺ μὴ ξεχνᾷμε ὅτι κι' αὐτὰ μετὰ τὴν ἐργασία ἐνὸς δεξιότεχνου, γίνονται ἀληθινὰ ἀριστουργήματα. Επομένως κι' οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ κατεψυγμένοι ἄνθρωποι, ὅταν συναντήσουν τὸ κατάλληλο πρόσωπο, σ' ὁποιαδήποτε στιγμὴ τῆς ζωῆς, θὰ γίνουν ἀμέσως εὐδωλοῦντες.

Ἀλλὰ μήπως εἶναι ὅμως κι' εὐκολο νὰ ἐξετάσουμε ἀπὸ περιώπης τὸν ἔρωτα; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἐκτὸς ἂν ἀνῆλθουμε στοὺς πρὸς στιγμὴν κατεψυγμένους, ὅποτε θάματα καὶ ἀναρμόδιοι γιὰ τέτοια δουλειά.

Ὑποκειμενικὰ λοιπόν, πῶς τὸν βρίσκομε; Θάυμα, ὄνειρο, χάρις... Εὐτυχία! «Εἶσαι ὀλόκληρος ὁ κόσμος τῶρα ἐσὺ», λέει κάποιο τραγούδι, καὶ κάθε μέρα μακριὰ σου εἶναι χαμένη! Αὐτὸ εἶναι. Ἀς δοθῇ λοιπὸν ὀλόψυχα στὸν ἔρωτα, νὰ βροῦμε τὴν εὐτυχία. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ διαφορετικὰ ἄλλωστε. Ἐρως ἀνέκατε μάχαν, εἶπε κι' ὁ μακαρίτης ὁ Σοφοκλῆς...

ΜΙΜΗΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Η ΚΥΠΡΟΣ

Και ως προς μὲν τὴν ἐπισημότητα καὶ τὴν θερμὴν ἐθνικὴν πνοὴν τὴν ὁποῖαν θὰ προσλάβουν αἱ ἐκδηλώσεις διὰ τὴν Ἑνωσὶν τῆς Κύπρου οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὑπάρχει. Διότι ὁ διακαὴς τῶν Ἑλλήνων τῆς Μητροπόλεως πόθος διὰ τὴν Ἑνωσὶν τῆς Ἑλληνικῆς Μεγαλονήσου πολλάκις ἐξεδηλώθη καὶ παντοιοτρόπως διετρανώθη ἀνὰ πᾶσαν διδομένην εὐκαιρίαν. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀγῶνες τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων εἶναι γνωστοὶ ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην καὶ πρὸς τὸν πέδον τῶν τοῦ νῦν ἐνωθεῖν μετὰ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα προσέφεραν καὶ καθημερινῶς προσφέρουσι θύματα. Εἶναι λοιπὸν καιρὸς νὰ σταματήσουν αἱ κραυγαὶ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος καλεῦσης τὴν πέραν τοῦ Αἰγαίου τετιμημένην καὶ ἐνδοξὴν Μεγαλόνησον καὶ ἐκείνη νὰ παύσῃ κρατουμένη μακρὰν ἀπὸ εὐχὴ ἐπιθυμητὴν αὐθιγὴν καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν θερμὴν καὶ τὴν στοργὴν τῆς Μητρικῆς ἀγκάλης.

Ἡ Ἑ' Ἀναπηρικὴ Φλόγα» διερμηνεύουσα τὸν πόθον τῶν χιλιάδων Ἀναπήρων 1945-1949 εὐχεταὶ ὅπως, τὸ συντομώτερον, εἰς τὰς ἱστορικὰς ἐπάλξεις τῆς Κύπρου αἱ αὐραὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ριπίσουν τὴν ὑπερήφανον Ἑλληνικὴν σημαίαν.

Τὰ ἀνθρώπινα ἰδεώδη

Οἱ φιλελεύθεροι Λαοὶ τῆς Οἰκουμένης ὁμοθυμῶς ἐνέκριναν τὴν ἐπέμβασιν τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸ δράμα τῆς Κορέας. Διότι ὁ δόλιος Κομμουνισμός, ὁ ἐπιβουλευόμενος τὰς ἐλευθερίας τῶν Λαῶν, πρέπει νὰ ἐννοησῇ ὅτι οἱ Λαοὶ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι ἀνδράποδα καταδυναστεύμενα

διὰ τῆς πείνης καὶ τῆς βίας καὶ ὅτι ὑπάρχει δικαιοσύνη καὶ προστασία τῶν ἰδεωδῶν, ἔστω καὶ ἂν ταῦτα ἀνέλθουν νὰ ὑπερασπίσουν αἱ ἰσχυραὶ Πολεμικαὶ δυνάμεις τῆς φιλίας καὶ Συμμάχου Ἀμερικῆς.

Αἱ ἀδελφαὶ

Ἡ Ἑθνικὴ Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου

θρυλικοὶ νεκροὶ μας, ἃς φροντίσῃ ἡ Κυβέρνησις μετὰ κάθε θυσίαν διὰ τὴν παραχώρησιν εἰς τοὺς ἀναπήρους καὶ θύματα οἰκοπέδων ἐκ τῶν ἀπεράντων Ἑθνικῶν, Κοινοτικῶν καὶ Μοναστηριακῶν ἀστικῶν ἐκτάσεων, διὰ τὴν στέγασιν, μετὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν ἀναπηρικῶν Συνοικισμῶν, ἃς τοὺς χαρίσῃ ἕνα προνομιούχον Λαχεῖον διὰ τὴν ἐνίσχυσίν των, ἃς φροντίσῃ διὰ τὴν παντοῖαν ἀποκατάστασίν των, ἃς ἰδρύσῃ Κοινὸν Ταμεῖον μετὰ πόρους ἐκ τῶν κατὰ βελτίωσιν ἀποκατασταθέντων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν λοιπῶν καὶ ἃς διορθώσῃ τὰ κακῶς ἔχοντα εἰς τὸν Α.Ν. 1324]49, τὸν ὁποῖον ἀφοῦ ζήτησιν τὴν γνώμην μας ἃς συμπληρώσῃ καὶ ἃς κυρώσῃ τὸ συντομώτερον εἰς τὴν Βουλὴν, θέτοισα αὐτὸν εἰς ἔκθεσιν ἐφαρμογῆς. Θὰ εἶναι τοῦτο ἀπόδειξις στοργῆς πρὸς τοὺς ἀναπήρους καὶ τὰ θύματα, τὴν ὁποῖαν στοργὴν οὐδέποτε ἠρνήθη ἡ Ἑλλάς πρὸς τὰ τέκνα τῆς, ὅταν μάλιστα ταῦτα ἔλαβον τὴν θέσιν τῶν μεταξὺ τῶν ἐπιλέκτων.

Ἀκόμη ἃς ἐνεργήσῃ, ὅπως γνωρίζει καὶ ὅσον δύναται, διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς Πανελλαδικῆς θελήσεως πρὸς ἑνωσὶν τῆς δούλης εἰσέτι Ἑλληνικῆς Κύπρου μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος καὶ ἃς στρέψῃ τὴν προσοχὴν τῆς πρὸς τοὺς δεινοπαθοῦντας ἔθνο-μάρτυρας ἀδελφούς μας Βορειοηπειρώτας.

Ἄν τὰ αἰτήματα ταῦτα καὶ οἱ ἐθνικοὶ οὗτοι πόθοι ἱκανοποιηθῶν πρώτοι, οἱ Ἕλληνες ἀνάπηροι θὰ δακρύσουν ἀπὸ ἱερὰν πατριωτικὴν συγκίνησιν καὶ πρώτοι θὰ σταθοῦν εἰς προσοχὴν, ἔστω καὶ μετὰ τὸν ἕνα πόδα.

Ἰδοὺ καθήκοντα προβαλλόμενα πρὸ τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ἀντιπροσωπευούσης τὸ Ἔθνος μας.

Ἄς εὐχθῶμεν διὰ τὴν σύντομον ἐκπλήρωσίν των.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου 1945—49

Ἑλλάδος, ἀποβλέπουσα εἰς ἄφελος μόνον τῶν περὶ αὐτὴν καὶ εὐπρόρων ἀναπήρων εἰς βάρος τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν πτωχῶν ἐκ τούτων, καὶ δὴ τῶν κατὰ τῆς Ἀνταρσίας 1945-1949, μεροληπτικὰς ὑπέβαλε προτάσεις διὰ τὴν παραχώρησιν ἐπαγγελματικῶν ἀδειῶν, προστατευτικῶς παραχωρουμένων ὑπὸ τοῦ Νόμου πρὸς ἐξασφάλισιν πόρου ζωῆς εἰς ἀπύρους ἀναπήρους, ὡς εὐκόλως ἐννοεῖται. Τὴν ἐνέργειαν ταύτην τῆς Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε. καταδικάζει ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν Ἀναπήρων Πολέμου τῆς Ἑλλάδος καὶ συνεπῶς ἐπιβεβλημένον εἶναι ὅπως αἱ ἀρμόδιαι ὑπηρεσίαι τῶν Ὑπουργείων ἅτινα θὰ ἐκδώσῃσι τὰς τοιαύτας ἀδείας ἐλέγξουν μετὰ προσοχῆς πρώτων τὴν οικονομικὴν κατάστασιν τῶν ὑποψηφίων ἀδειούχων, διὰ νὰ μὴ συμβοῦν ἀδικίαι εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἀναπήρων, δικαιουμένων πανθομολογουμένως πάσης ἠθικῆς καὶ οικονομικῆς προστασίας.

Τὰ εὐεργετικὰ μέτρα

Μετὰ χαρᾶς ἀναγγέλομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μέλη τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἀναπήρων κατὰ τῆς Ἀνταρσίας 1945—1949 ὅτι, κατόπιν ἐπιμόνων ἐνεργειῶν, μας ἐλάβομεν ἀρμόδιως προέγκρισιν διὰ τὴν ἱδρύσιν Οἰκοδομικοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἀναπήρων, χορήγησιν εἰδῶν ἱματισμοῦ καθὼς καὶ τροφίμων. Ἐν καιρῷ θέλομεν ἀνακοινῶσι διὰ τῆς παρουσίας στήλης συγκεκριμένα ἀποτελέσματα, ἐλπίζομεν δὲ πολὺ συντόμως.

Διὰ τὴν Σὴν Κυβέρνησιν

Δύο ζητήματα πρέπει νὰ ἐπιτύχῃ ἡ Σὴ Κυβέρνησις προτοῦ ἢ Βουλῆ διακόψῃ τὰς ἐργασίας τῆς. Πρῶτον, ἐφ' ὅσον δὲν κατετέθη ἀκόμη ὁ Προϋπολογισμός νὰ ἐξεύρῃ πόρον διὰ τὴν ἀξίωσιν εἰς ἀνθρωπινὸν ἐπίπεδον τῶν συντάξεων τῶν Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου. Καὶ δεύτερον νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν κύρωσιν τοῦ Νόμου 1324 διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀποκατάστασιν τῶν Ἀναπήρων, ἐκείνων μάλιστα πού δὲν ἔχουν τὴν ἀρτιμέλειαν νὰ ἀσκήσουν ἐν χειρωνακτικῶν ἐπάγγελμα. Εἶναι καὶ τὰ δύο ταῦτα ζητήματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὴν τάξιν ταύτην.

Διὰ τοὺς ἀναπήρους

Οἱ ἀνάπηροι πολέμου κατὰ τῆς ἀνταρσίας τοῦ 1945 1949 ἔχουν καθήκον νὰ πλαισιώσουν τὴν Σύνοδον των, πρὸς ἠθικὸν κυρίως συμφέρον των καὶ νὰ ἐνισχύσουν τὴν κυκλοφορίαν τῆς Ἑ' Ἀναπηρικῆς Φλόγας. Ὁργάνων τῶν συμφερόντων τοῦ πραγματικοῦ Ἀναπηρικοῦ κόσμου. Διότι ἀπάγει τῆς ἀξιοπρεπείας ἐνδὲς ἀναπήρου νὰ ἀπασχολεῖται εἰς τὴν κυκλοφορίαν ἄλλων ἐφημερίδων, ἀποσκοποῦσάν μόνον εἰς ὄφελος τῶν ἐπιχειρηματιῶν των καὶ οὐχὶ τοῦ ἀναπηρικοῦ κόσμου.

ΠΡΟΣ ΝΕΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΖΩΝΤΑΣ

ΑΝΕΞΟΦΛΗΤΟ ΧΡΕΟΣ

Τοῦ Σεβ)του Μητροπολίτου Ἀργυροκάστρου κ. κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Τὸ χρέος μας πρὸς τοὺς ἀναπήρους τῆς τελευταίας δεκαετίας, δὲν τελειώνει ποτέ. Αὐτὸ τὸ πιστεύω ἀπολύτως. Καὶ μαζί μου τὸ πιστεύουν ελικρινὰ καὶ ὅσοι δὲν ἔχασαν τὸ ἐθνικὸ καὶ ἠθικὸ αἰσθητήριό τους, μέσα στὴν σύγχυσι τῶν ἰδεῶν καὶ τὴν σύγκρουσι τῶν συμφερόντων, πού χαρακτηρίζουν γενικὰ τὴν ἐποχὴ μας. Δὲν τελειώνει ποτέ τὸ χρέος μας αὐτό, γιατί ἐκεῖνο πού ἔκαναν οἱ ἀνάπηροί μας γιὰ τὴν Πατρίδα, δὲν περιορίζεται μονάχα στὴν τελευταία μας δεκαετία, ἀπλώνεται καὶ πρὸ πέρα ἀπ' αὐτή. Ἀπλώνεται στὸ ἄμεσο μέλλον τῆς Φυλῆς καὶ τοῦ Ἑθνους μας. Σὰν παράδειγμα ἀξιολύμητο, καὶ σὰν μίαν μεγαλειώδη ρωμαλέα προσπάθεια, πού σὰν προσωρινὸ τέρμα τῆς εἶχε τὴν διάσωσι τῆς λευτερίας μας καὶ τῆς ἐθνικῆς τιμῆς μας, ἀλλὰ καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος μας ἀπὸ μιὰ μαύρη σκλαβιά, πού ἀσφαλῶς θὰ μᾶς ἔσβυνε ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς καὶ τῆς ἱστορίας. Ἡ ἐπικράτησι τοῦ Ναζισμοῦ, καὶ πρὸ πάντων τοῦ ἐρυθροῦ σλαβικοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ δλοκληρωτισμοῦ, αὐτὲς τίς τρομακτικὰς συνέπειες θὰ εἶχε γιὰ τὸ Ἔθνος μας.

Βέβαια, τὸ μεγάλο αὐτὸ κατόρθωμα, πού γεννᾷ τὸ ἀνεξόφλητο χρέος μας, δὲν ὀφείλεται μονάχα καὶ ἀποκλειστικὰ στοὺς ἀναπήρους μας, ἀλλὰ καὶ στοὺς συντρόφους των στὸ πεδίο τῆς τιμῆς. Ἐκεῖνους πού δὲν ὑπάρχουν πιά στὴ ζωὴ καὶ ἐκείνους, πού γενναῖοι, σὰν τοὺς νεκρούς μας καὶ τοὺς ἀναπήρους μας, βγήκαν σῶσι καὶ ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὴν μεγάλη περιπέτεια τοῦ Ἑθνους μας, πού στάθηκε συμφορὰ μας, ἀλλὰ καὶ μεγάλη δόξα μας. Οἱ ἐνδοξοὶ νεκροὶ μας ὅμως, στολισμένοι μετὰ τὸν φωτιστὴν τοῦ δλοκληρωτικοῦ μαρτυρίου, καὶ πλαισιωμένοι ἀπὸ τὴν αἰώνια στοργὴ καὶ εὐλάβειά μας, βρῆκαν τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἀνάπαυσιν τοὺς, δίχως πιά ὑλικὰς ἀνάγκες, δίπλα στὶς ἀτέλειωτες φάλαγγες τῶν μαρτύρων καὶ τῶν ἡρώων ὅλων τῶν περασμένων ἑλληνικῶν αἰώνων. Ἡ ἀδιάκοπη ἱερὴ ἀνάμνησί των, καὶ τὸ εὐλαβικὸ μοσχοθυμίαμα τῶν καρδιῶν μας τῶν πληγωμένων, θὰ εἶναι, εἰς τὸ ἐξῆς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνες, τὸ πρὸς αὐτοὺς χρέος μας.

Ὅσο γιὰ τοὺς ζωντανούς, πού κουρασμένοι καὶ αὐτοὶ ἀπὸ ἕνα συνεχὲ καὶ ἀνελέητον ἀγῶνα, ξαναγύρισαν, ἀκέραιοι σωματικῶς καὶ ψυχικῶς, στὶς προσφιλεῖς τοὺς ἐστίες, τὸ χρέος μας αὐτὸ ἐξοφλεῖται μέσα στὴν γενικὴ καὶ Πανελλήνια Ἑθνικὴ χαρὰ τοῦ λυτρωμοῦ. Γι' αὐτοὺς ἡ ἀνταμοιβή, ἠθικὴ καὶ ὑλική, ὑπάρχει μέσα στὸ μεγάλο γεγονός, ὅτι ἡ σωτηρία τῆς Ἑλλάδος, πού σήμερ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὴν πραγματικότητος, εἶναι καὶ δικό τους ἔργο. ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ ἕνα ἐλεύθερο στάδιο ὁμαδικῆς καὶ ἀτομικῆς δράσεως, δόπου ἀναδιπλώνοντας τίς ὑπολειπόμενες δυνάμεις τους, θὰ μπορέσουν ὅπως δήποτε νὰ ἀναπληρώσουν τὰ χαμένα χρόνια τῆς νεότητός των, καὶ νὰ ἀπολαύσουν τὴν ζωὴ, σ' ὅλη τὴν ἔντασί της,

μέσα στὸ γενικὸ συναίσθημα τῆς χαρᾶς καὶ μέσα στὴν γενικὴ προσπάθεια τῆς ἀναδημιουργίας.

Γιὰ τοὺς ἀναπήρους μας ὅμως διαφέρει πολὺ τὸ πρᾶγμα. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ χρέος μας σ' αὐτοὺς εἶναι ἀνεξόφλητο. Εἶναι πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ζωντανοὶ νεκροὶ μας, πού σὲ διαφορὸς βαθμοὺς ἀναπηρίας ζοῦν μεταξὺ μας κάπως μειωμένοι, ὅχι βέβαια στὸ συναίσθημα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπερηφάνειας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας, γιατί αὐτὸ σ' ἐκείνους εἶναι πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ τὸ δικό μας, ἀλλὰ μειωμένοι ψυχικῶς γιὰ τὸ ἀτύχημα τοῦ σωματικοῦ τοὺς ἀκρωτηριασμοῦ, καὶ γιὰ τὴν οωματικὴν τους πιά ἀνικανότητα, στὴν ἀντιμετώπισι τῶν προβλημάτων καὶ τῶν πολλῶν ἀνάγκων, πού δημιουργεῖ ὁ σκληρὸς ἀγῶνας τῆς ζωῆς. Γιὰ τὸ ὑστέρημά τους αὐτὸ πρέπει νὰ ἔλθῃ ἐπικουρὸ, σὰν χρέος ἀνεξόφλητο, τὸ περισσεύμα τὸ δικό μας. Περίσσευμα σὲ στοργή, σὲ θαυμασμό, σὲ σεβασμό, σὲ πραγματικὴ ἐκτίμησι τῆς ταρινῆς τους καταστάσεως. Ἀλλὰ καὶ περισσεύμα σὲ ἔμπρακτες ἐκδηλώσεις, πού θὰ τοὺς ἐξασφαλίσουν τὴν οικονομικὴ ἐπάρκειά τους, καὶ τὴν πρώτη θέσι, μέσα στὶς κοινὲς χαρὰς τῆς κοινωνικῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς.

Τὸ Κράτος, ἡ Ἐκκλησία, ἡ κοινωνία, τὸ κάθε ἄτομο, καὶ ἡ κάθε γενικὰ ἀνθρώπινη ὁμάς, πού σέβεται τὸν ἑαυτὴ τῆς, ὀφείλουν νὰ τὸ δείξουν τὸ περισσεύμα αὐτό, πού θὰ ἀναπληρώσῃ τὰ ὑστερήματα τῶν προσφίλων μας ἀναπήρων. Πρῶτοι πρέπει νὰ εἶναι παντοῦ. Στὸ Κράτος, στὴν Ἐκκλησίαν, στὸ θέατρο, στὸ δρόμο, στὴν ἀγορὰ, στὰ ἄλλα θεάματα, στὶς κοινωνικὰς καὶ τίς ἐθνικὰς συγκεντρώσεις μας. Γιατί αὐτοὶ εἶναι ἡ δόξα μας, ἡ τιμὴ μας καὶ ὁ λόγος τῆς ὑπάρξεώς μας. Εἶναι οἱ σηματοφόροι τῆς τιμῆς, τῆς ὑπερηφάνειας καὶ τῆς ἀξιοσύνης τοῦ Ἑθνους μας. Εἶναι τὰ ζωντανὰ δειγμάτων τῆς φιλοπατρίας, τῆς αὐτοθυσίας καὶ τῆς περιφρονήσεως τοῦ θανάτου. Εἶναι τὰ βροντόφωνα καὶ πειστικὰ συνθήματα, πού καλοῦν τοὺς ναρκωμένους σὲ ἀνάστασι, τοὺς μικρόψυχους σὲ ἀνάτασι, τοὺς κακοὺς καὶ δειλοὺς σὲ συναίσθησι, καὶ τοὺς ὁμόψυχους σὲ μίμησι. Εἶναι ἡ ἐνσάρκωσι τῆς Πατρίδος μέσα στὴ συμφορὰ τῆς, καὶ ἡ προβολὴ τοῦ μεγαλείου τῆς μέσα στὰ δράματα τῆς αὐριανῆς ἀνορθώσεως καὶ προκοπῆς μας.

Θὰ ἦσαν ἡ μεγαλυτέρα ἀτιμία, ἂν καὶ πρὸς στιγμὴν μονάχα τοὺς ἀφήναμε νὰ μεμψιμοιρήσουν καὶ νὰ μεταμεληθοῦν γιὰ ὅ,τι ἔκαναν πρὸς χάριν ὅλων μας, καὶ νὰ ποθῶν ὅτι ἄδικα καὶ ἄσκοπα ἀκρωτηριάσθηκαν, ὅτι ἡ Πατρίς τοὺς θεωρεῖ πιά ὡς ἀχρηστὰ σκουπίδια τοῦ ἀνθρωπίνου ὕλικου τῆς. Ἰδοὺ γιὰ τὸ πρὸς τοὺς ἀναπήρους χρέος μας παραμένει πάντα ἀνεξόφλητο. Τὸ διακηρύττει ἄλλως τε μεγαλόφωνα σὲ κάθε σελίδα τῆς καὶ «Ἡ Ἀναπηρικὴ τοῦς Φλόγα».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουνίου 1950
Ὁ Ἀργυροκάστρου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Οἱ λαμπατίνες τ' Ἀη Γιαννιοῦ κι' ὁ Κλήδονας

Μερικὰ χαρακτηριστικὰ δίστιχα

Στις 24 τοῦ Ἰουνίου ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τελεῖ τὴν ἑορτὴν τοῦ Γενεθλίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Κατὰ παράδοξη συνήθεια ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων ὁ Λαός μας τὴν παραμονὴν τὸ βράδυ ἀνάβει φωτιὲς ἔξω ἀπὸ τὰ σπίτια τὶς ὁποῖες πηδοῦν μικροὶ καὶ μεγάλοι γιὰ καλὸ. Εἶναι δυσκολοερευνήτης ἡ καταγωγὴ τοῦ ἔθιμου αὐτοῦ, γι' αὐτὸ περισσότερο πρέπει νὰ τὸ προσεγγίσουμε στὶς εἰδωλολατρικὲς λατρευτικὲς γιορτὲς τοῦ θερινοῦ ἡλιοστασίου. Γιατὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπιμένουμε πὼς οἱ φωτιὲς τοῦ Ἀη-Γιαννιοῦ εἶναι μόνον ἐλληνικὸ ἔθιμο, γιατί παρόμοια τελετὴ ἔκαναν κι' ἄλλοι Λαοί, ἀρχαιοτάτοι μάλιστα, ὅπως οἱ Ἰνδοὶ καὶ οἱ Χαναναῖοι. Περίφημη ἱστορικὴ ἀνασκόπησι τοῦ ἔθιμου ἐδημοσίευσεν σ' τὸ «Ἔθνος» τὴν 24-6 49 ὁ συνεργάτης του λαογράφος κ. Νίκος Σταθάτος ὅπου ἀναφέρει ὅτι: Εἰδικὰ διὰ τὴν πατρίδα μας τὸ ἔθιμο εἶναι πανελλήνιο μὲ τὸ κοινὸ ὄνομα «φωτιὲς τ' Ἀη Γιαννιοῦ. Λέγεται ὅμως καὶ μὲ πολλὰ ἄλλα τοπικὰ ὀνόματα: στὴν Κύπρο «λαμπατσία» καὶ «λαμπρακία», στὴν Ζάκυνθο «φου(γ)καριές», στὴν Κέρκυρα «λαμπατίνες», στὴν Λέσβο «καψάλα», στὴν Σάμο «ἀφανοί», στὴν Σμύρνη «φανὸς» κι' ἀντίστοιχα ὁ Ἅγιος παίρνει καὶ διάφορα ὀνόματα: λαμπαδιστής, λαμπροφόρος, λουμπαρδάρης, λαμπατάρης καὶ φανιστής. Ὅλοι πρέπει νὰ πηδήσουν τὴ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Ἡ κακομοῖρα ἡ μάνα μου, καλλιὰ 'τονε νὰ κάμει,
ἓνα γκατσούλι γαλανὸ τοῖ μποντικόνες νὰ πηλάει.

Γιὰ δέστε τὰ στιβάνια μου, γιὰ δέτε τὴ φτωχιά μου
κι ἐξήτηξα καὶ παντριγιά, διάλε τὴν ἀθροπιά μου.

Τοῦ παντρεμένης τὸ φιλὶ εἶναι ξεθυμασμένο,
σὰν τὸ κρυγιὸ μαγέρεμα, τὸ ξαναζεσταμένο.

Ἡ μάθα 'γὼ καὶ τραγουδῶ κι ἡ μάθα καὶ χορεύγω
καὶ μὲ τὸ ποδαράκι μου, ὅλες τὰς δυσκολεύγω.

Ἀπάντρευτος σὰ παντρευτεῖ, δὲν πρέπει νὰ χορεύγει
μόνο σακὶ στὸ νῶμο ντον κρηθάρη νὰ γυρεύγει.

φωτιά «γιὰ τὸ καλὸ» κι' ὅταν πηδοῦν θὰ ποῦν κάτι σχετικόν: στὴν Αἴγινα λένε: «ἀφίνω τὸν κακὸ καὶ ρὸ καὶ πάω στὸν καλότερο», στὴ Νάξο «φεύγω ἀπὸ τὸν κακὸ καὶ πάω στὸν καλὸ». Δὲν εἶναι δὲ ἄσχετο μ' αὐτὰ ὅτι στὴν Κέρκυρα καθὼς καὶ τὴν Κεφαλονιά μέσα στὴ φωτιά ρίχνουν σκόρδο, πού, ἀφοῦ ψηθῇ, τὸ φυλάει «ὡς ἀλεξικακόν», στὴ δὲ Ζάκυνθο τὸ δίνουν στὰ παιδιὰ γιὰ τὸ λαίμους.

Τὸ ἔθιμο τοῦ Κλήδονα εἶναι Πανελλήνιο καὶ πασίγνωστο. Τὴν παραμονὴ τῆς γιορτῆς μιὰ κοπέλλα παίρνει ἀπὸ τὴν πηγὴν ἢ ἀπὸ τὸ πηγάδι μὲ αὐστηρὴ τυπικότητα «τ' ἀμίλητο νερό», ρίχνουν μέσα τὰ «ριζικάρια», σκεπάζουν τὸ δοχεῖο μ' ἓνα κόκκινο πανί, τὸ κλειδώνουν ἐνῶ λένε τὸ δίστιχο:

«Κλειδώνουμε τὸν κλήδονα μὲ τ' Ἀ-
γιαννιοῦ τὴ χάρη
κι' ὅποια 'χει καλὸ ριζικὸ νὰ δώσῃ νὰ
[τὸ πάρῃ].

Τ' ἀμίλητο νερὸ τὴ νύχτα μένει στὸ ὑπαιθρο «γιὰ τὸ δοῦν τὰστρα» κι' ἀνήμερα τῆς γιορτῆς πρῶι-πρῶι, πρὶν βγῇ ὁ ἥλιος τὸ μπάζουν στὸ σπῆτι. Τὸ ἀπόγευμα μαζεύονται ὅλες καὶ ὅλοι στὸ σπῆτι καὶ ξεσκεπάζουν τὸ δοχεῖο μὲ τὸ δίστιχο:

«Ἀνοίγουμε τὸν κλήδονα μὲ τ' Ἀγι-
αννιοῦ τὴ χάρη
κι' ὅποια 'χει καλὸ ριζικὸ σήμερον νὰ
[τὸ πάρῃ].

Ἐπειτα κάθε μιὰ λέει κι' ἓνα δίστιχο καὶ ἡ κόρη ποὺ ἔφερε τ' ἀμίλητο νερὸ βγάνει μὲ τὸ χέρι τῆς ἓνα «ριζικάρι». Τὰ δίστιχα περιστρέφονται κυρίως γύρω ἀπὸ τὸ γάμο ἢ τὸ προξενεῖο ποὺ ὅπως εἶναι φυσικὸ ἐνδιαφέρονται περισσότερο οἱ ἀνύπαντρες κοπέλλες. Ἀλλὰ εἶναι πολλὲς φορὲς καὶ σκωπτικὰ καὶ εἰρωνικά καὶ περιγελαστικά ἐνὸς ἐλαττώματος. Στὴ Σίφνιο μάλιστα παίζουν, μὲ τὸ ἔθιμο. Προετοιμάζουν τὸ ριζικάρι ποὺ θὰ βγῇ γιὰ νὰ πετύχῃ ὁπωσδήποτε σ' τὸ πρόσωπο ποὺ ταιριάζει τὸ πειρακτικὸ δίστιχο.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν τρόπον αὐτὸν ὑπάρχουν κι' ἄλλοι. Ἡ κασιτερομαντία, ἡ μολυβδομαντία καὶ ἡ αὐγομαντία. Σ' ὠρισμένα μέρη ὅπως στὴ Μακεδονία, σ' τὰ Ἐπτάνησα λυώνουν σ' ἓνα μικρὸ δοχεῖο καλαὶ ἢ μολύβι κι' ἔτσι ὅπως εἶναι λυωμένο ρίχνουν τὸ μέταλλο μέσα στὸ νερὸ τοῦ Κλήδονα. Τὸ καλαὶ ἢ τὸ μολύβι παίρνει τότε διάφορα σχήματα ποὺ μιὰ εἰδικὴ τὰ ἐξηγεῖ καὶ λέει τοῦ καθενὸς τὴ σημασία.

Ἀναρίθμητα εἶναι τὰ δίστιχα τοῦ Κλήδονα ποὺ σώζονται ἀπὸ στόμα σὲ στόμα.

Ἰδοὺ μερικὰ χαρακτηριστικὰ, ἀσφαλῶς αὐτοσχέδια τῶν διαφόρων τόπων τῆς Ἑλλάδος.

Προλογικὸ τῆς Θεάνης

Σήμερα εἶναι τ' Ἀη Γιαννοῦ π' ἀνοί-
[ουν τὰ λουλούδια
ἄνοιξε καὶ ὁ Κλήδονας γιὰ νὰ σὰς
[πῇ τραγούδια.

Κερκυραϊκὸ. Ἀπάντηση σὲ παλληκάρη

Μὲ μοῦ βαρὺς λαβωματιές, σ' ὀρκίζω
[σ' τὴ ζωὴ σου
εἰ ἡ μοῖρα ποὺ μὲ μοῖρανε δὲ μ' ἔ-
[ταξε δική σου.

Κρητικὸ πειρακτικὸ

Ἔτσι μοῦ διώχ' ὁ διάολος νὰ παῖξω
[ἔναν πῆδο
νὰ σοῦ πατήσω ἓνα φιλὶ καὶ ὕστερον νὰ
[φύγω.

Ὑποσχετικὸ

Σ' τὸν οὐρανὸ κι' ἂν ἀνεβῇς, στὰ γνέ-
[φια κι' ἂν κοιμάσαι
σ' τοῦ ἡλιοῦ τὴν ψηλὴ κορφὴ πάλι δι-
[κά μου θάσαι.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Ἡ πνοὴ τῆς Διευθύνσεως καὶ ἡ προθυμία τῶν ἀδελφῶν. Ρυθμὸς καὶ τάξις.
Τὰ ἄφθονα μέσα ποὺ διαθέτει καὶ αἱ μικροελλείψεις του.

Τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΑ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐπισκεπτόμεθα σήμερον τὸ Νοσοκομεῖο Ἀναπήρων, ὅπου νοσηλεύονται οἱ γενναῖοι τῆς Φυλῆς.

Νὰ ἔδῳ στὸ τέρμα Ἀμπελοκήπων ὁρῶνται ἐπιβλητικὰ τὸ κατάσπρο κτίριο, ἐνῶ ψηλὰ στὴν ταράτσα του κινεῖν οἱ ἀναρρωνύοντες. Μπαίνουμε στὴν εὐρύχωρη εἴσοδο. Οἱ τοῖχοι κατάσπροι, φρεσκοβαμμένοι μυρίζουν λαδομπογιὰ ἐνῶ τὰ μαρμάρινα σκαλοπάτια ἀστράφτουν ἀπὸ καθαριότητα. Καθὼς ἀνεβαίνουμε γιὰ τὸ δεύτερο ὄροφο συναντοῦμε πρόσχαρες νοσοκόμες νὰ πηγαινοέρχωνται γεμάτες φροντίδα γιὰ τὰ ἡρωϊκὰ αὐτὰ παιδιὰ. Μᾶς υποδέχεται μὲ καλωσύνη ὁ ἐκλεκτὸς Διευθυντὴς Κος Γιαννακούλιας, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναπτύσωμε τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς μας. Προθυμότερα μᾶς δίνει ὡς ὁδηγὸν τὸν Ἀρχινοσοκόμον κ. Δαλαμάγκαν, τοῦ ὁποῖου τὰ βή-σανα ἀρχίζουν ἀπὸ αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Ἐπισκεπτόμεθα πρῶτον τὸ Φυσιοθεραπευτικόν, ποὺ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Δίδος Φιφῆς Περιστεροπούλου. Μᾶς δέχεται χαρούμενα καὶ μᾶς εἰσάγει στὸ ἐσωτερικόν. Ἐδῶ ὑπάρχουν δυὸ κρεβάτια γιὰ μασάζ, ἓνα μηχανήμα διαθερμιῶν, ἓνα μηχανήμα ἡλεκτροθεραπείας, παραφινόλουτρο, ὑπεριώδεις ἀκτῖνες, ἐξαρτήματα ἄρσεως βαρῶν δι' ἐγκύμασιν τῶν ἀναπήρων καὶ ἓνα στάσιμον ποδήλατο. Προχωρώντας μπαίνουμε στὴν αἴθουσα τοῦ χειρουργείου. Ἐδῶ μᾶς υποδέχεται ἡ χαρακτηριστικὴ μυρωδιὰ διαφόρων φαρμάκων. Δεξιὰ κι' ἀριστερὰ ὑπάρχουν γυάλινα ράφια ὅπου εἶναι τοποθετημένα χειρουργικὰ ἐργαλεῖα μὲ θαυμαστὴ ἀκρίβεια. Εἰς τὸ βάθος ὑπάρχει ἓνα μηχανήμα σηπτικῶν καὶ ἀσήπτων πετσετῶν καὶ παραπλεύρως ἓνα μαγνητικὸν μηχανήμα ἐξαγωγῆς βλημάτων, τὸ μοναδικὸ ἴσως στὴν Ἑλλάδα.

Παραπλεύρως εἶναι τὸ εἰδικὸν μηχανήμα μασάζ ἐνῶ στοὺς τοίχους κατὰ ἀποστάσεις ὑπάρχουν νιπτῆρες μὲ ἀποστειρωμένο νερό, καὶ εἰς τὸ μέσον ἕνας ὑγρὸς κλῖβανος ἀποστειρώσεως γαντιῶν καὶ χειρουργικῶν ἐργαλείων. Ἐλλείπουν, ὡς μᾶς ἐξηγήσαν, ἓνας ξηρὸς κλῖβανος καὶ μιὰ εἰδικὴ λάμπα ἐκ βακελίνης, ποὺ γρήγορα ἡ Διεύθυνσις ἐλπίζει νὰ ἀποκτήσῃ. Τὸ εὐχόμεθα ὀλοφύχως. Τὸ χειρουργεῖον χρησιμοποιεῖ τρεῖς ἀρίστους χειρουργούς, τοὺς κ.κ. Σατεργλῆν, Βατόπουλον καὶ Καραγιάννην.

Ἀφίνουμε τὸ χειρουργεῖον καὶ προχωροῦμε ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ Τμήμα φυματικῶν ἀναπήρων ἀποτελούμενον ἐκ τεσσάρων θαλάμων, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν εἰδικῶν φυματολόγων κ.κ. Παπαδάκη καὶ Μαραζῶνη. Ἐδῶ ἓνα ραδιόφωνο παίζει μοντέρνα τραγουδάκια ἐνῶ στὰ ὀλοκάθαρα κρεβάτια οἱ ἀσθενεῖς ἀνάπνηροι συζητοῦν ἢ διαβάζουν. Οἱ τοῖχοι εἶναι διακοσμημένοι μὲ θερησκευτικὰς εἰκόνες, ρητὰ ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ προσωπογραφίαι τῶν Βασιλέων μας.

Δύο ἀδελφὲς ἐπιμελοῦνται στοργικὰ τοῦ παρόντος θαλάμου. Τάξις καὶ καθαριότης ἐπικρατοῦν παντοῦ.

Βγαίνοντας στὸ διάδρομον συναντοῦμε ἀλληλοδιαδόχως τὴν αἰθουσα ἀλλαγῆς, τὸ κουρεῖον, καὶ τὴν καντίνα ὅπου προσφέρονται ἀναψυκτικά.

Ἐν συνεχείᾳ ἀρχίζουν εἰκοσι δύο θάλαμοι ὅπου νοσηλεύονται χειρουργηθέντες ἀνάπνηροι. Τὸ κάθε κρεβάτι ἔχει τὸ κομοδινάκι του καὶ μιὰ ντουλάπα ἐκ τριῶν διαμερισμάτων, τὸ τελευταῖον τῆς ὁποίας χρησιμεύει διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν τεχνητῶν μελῶν. Καὶ ἀπ' ἔδῳ δὲν λείπει τὸ ραδιόφωνο μὲ τοὺς μοντέρνους ρυθμούς, ποὺ εἶναι καὶ ἡ μοναδικὴ ψυχαγωγία

Ὁ Διευθυντὴς κ. Γιαννακούλιας μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ ἀναπήρων, εἰς τὸν χώρον τοῦ Ἰδρυματός.

γιά τῶν ἀναπήρων μας. Ἐντύπωσιν μᾶς κάνει τὸ βαθὺ αἶσθημα εὐλαβείας τῶν ἡρωϊκῶν αὐτῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος, ποὺ στὸ κάθε κρεβάτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχουν καὶ μιὰν εἰκονίστα.

Ὁ ἐπισκέπτης ζῇ σὲ ἓνα πραγματικὰ οἰκογενειακὸ περιβάλλον.

Προχωροῦμε εἰς τὸν ἐπόμενον θάλαμον ποὺ εἶναι χωρισμένος σὲ ἑνδεκα ὑποδιαίρεσεις καὶ διαθέτει εἰδικὰς ὀρθοπεδικὰς κλῖνας καὶ αἰθουσάν ἀλλαγῆς τῶν παραπληγικῶν. Ἐδῶ ἔχομε τὴν γνώμην ὅτι πρέπει ἀπαραίτως νὰ ἰδρυθῇ εἰδικὸν νοσοκομεῖον παραπληγικῶν τὸ ὁποῖον νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τοὺς ἀσθενεῖς τῆς κατηγορίας ταύτης οἱ ὁποῖοι νοσηλεύονται εἰς τὸ Παράρτημα τοῦ Νοσοκομείου Βούλας.

Ἐγκαταλείπουμε τὸν δεύτερον καὶ ἀνεβαίνουμε εἰς τὸν τρίτον ὄροφον, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο πτέρυγες, ἕξ ἑνδεκα θαλάμων ἑκάστη, καὶ ὅπου νοσηλεύονται χειρουργημένοι, ἀνάπνηροι καὶ παραπληγικοὶ ἀξιωματικοί. Καὶ ἀπὸ ἔδῳ δὲν λείπει ἡ αἰθουσα ἀλλαγῆς τῆς ὁποίας προΐσταται ἡ δνις Μπακαλίδου.

Παραπλεύρως ὑπάρχει καὶ μιὰ βιβλιοθήκη διὰ τοὺς ἀναπήρους.

Εἰς τὸν τρίτον ὄροφον ὑπάρχουν καὶ οἱ θάλαμοι

τῶν ἀδελφῶν Νοσοκόμων. Ὁλοκάθαρα διαμερίσματα στολισμένα με χαριτωμένη γυναικεία καλαισθησία. Ὅπως πάντα, ἀδιάκριτοι παραβιάζουμε τὸν νόμον περὶ ἀσυλίας καὶ ρίχνουμε μία ξερυντική ματιά, πειθὲ ἐνδότερα. Τοὺς τοίχους κοσμοῦν φωτογραφίες φιλικῶν προσώπων, ἐνῶ ἡ ἀτμόσφαιρα ἔχει κλέψει λίγο ἄρωμα ἀπὸ τὰ πρόχειρα μπουντουὰρ τῶν ἀδελφῶν Νοσοκόμων.

Δὲν παραλείπουμε νὰ ἐπισκεφθοῦμε, κατόπιν προσκλήσεως αὐτῇ τῇ φορᾷ, τὸ διαμέρισμα τῆς εὐγενεστάτης γενικῆς Προϊσταμένης ἀδελφῆς δίδος Δημητράκης. Ἐδῶ ἀντικατοπτρίζεται ἡ ἐξαιρετικὴ καλαισθησία ποὺ χαρακτηρίζει τὴν δίδα Δημητράκη, ἡ ὁποία ἔχει ἀφιερώσει μίαν ὁλόκληρη ζωὴ φροντίζοντας ὡς φύλαξ ἄγγελος, γιὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς μας Ἀναπήρους. Εἶναι πραγματικὰ ἕνας ἀνεκτίμητος θησαυρὸς. Κατεβαίνοντας νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ ἰσόγειον διαμέρισμα ἔχει πὰ μεσημεριάσει καὶ τὰ κινητὰ τραπέζια ἀρχίζουν τὴν διανομὴν φαγητοῦ. Εἰς τὸ ζήτημα τῆς τροφδοσίας ἐπιμελεῖται αὐτοπροσώπως ὁ ἀκούραστος Διευθυντὴς κ. Γιαννακούλιας ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται πανταχοῦ παρών, ἐργαζόμενος ἀόκνως.

Καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμα τὸ φαγητὸ ποὺ ποτὲ δὲν συμφωνοῦμε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, ὅλοι οἱ ἀνάπηροι εἶναι ἐνθουσιασμένοι καὶ τοῦτο ὀφείλεται, τὸ τονίζουμε, εἰς τὴν φροντίδα τοῦ κ. Γιαννακούλια καὶ εἰς τὸν δραστήριον Ταξίαρχον τῆς Δ]σεως Ἀναπήρων τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν κ. Καρλῆν.

Φθάνουμε τώρα εἰς τὸ ἰσόγειον τὸ ὁποῖον στεγάζει τὰ μικροβιολογικὰ ἐργαστήρια, ἀκτινολογικόν, ὠτολαρυγγολογικόν τὸ ὁποῖον ἕως δυστυχῶς στερεῖται ἐιδικοῦ ἱατροῦ, τὸ ὁδοντιατρεῖον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱατροῦ κ. Νομικοῦδης ἔχοντος ὡς βοηθόν του τὴν ἐκλεκτὴ φοιτήτρια Ἱατρικῆς δίδα Λασκαλάκη.

Παραπλεύρως ὑπάρχει ἡλεκτρικὸν ψυγεῖον, δύο κλίβανοι, ἐπωαστικὸς καὶ ἀποστειρωτικὸς, μία ἡλεκτρικὴ φυγόκεντρος, λίαν δὲ συντόμως θὰ πλουτισθοῦν τὰ ἐργαστήρια καὶ με ἡλεκτροφωτόμετρον. Ἐν συνεχείᾳ ὑπάρχει τὸ ραφεῖον καὶ σιδηρωτήριον τὸ μαγειρεῖον με ἡλεκτροκινήτους μηχανάς, χῶρος πρὸς συντήρησιν φαγητῶν, καὶ ἀποτεφρωτικοὶ καὶ ἀπολυμαντικοὶ κλίβανοι.

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ἐπεσκέφθη τὸ Νοσοκομεῖον καὶ διένειμεν ἀμαξίδια εἰς Ἀναπήρους

Τὴν 25ην παρελ. Μαΐου ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ἐν τῇ ἀκαταπονήτῳ μερίμνῃ Αὐτῆς ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν καὶ ἀναπήρων ἐπεσκέφθη τὸ ὡς ἄνω Ἰδρυμα καὶ διένειμεν ἀναπηρικὰ ἀμαξίδια εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ἡ Α. Μ. ἐπέδειξε μέγιστον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ Νοσοκομεῖον Ἀναπήρων καὶ ἀφοῦ ἔλαβεν ἀναφορὰν ἐφ' ὅλων τῶν λεπτομεριῶν τῆς λειτουργίας του, μετὰ προσωπικὴν ἀντίληψιν, ἐξέφρασε τὴν ὕψιλήν ἱκανοποίησιν τῆς διὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν τὸ Ἰδρυμα τοῦτο ἐπιτελεῖ τὸν προορισμὸν του.

Τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν ἠψυχώρησεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Νοσοκομείου Ἀναπήρων Ἀρχίατρος κ. Γιαννακούλιας, διὰ τῆς ἐξῆς πατριωτικωτάτης προσλαλιάς:

Μεγαλειοτάτη,

Ἐκ μέρους τῆς Διευθύνσεως τῶν Ἀναπήρων

Εἰς τὸν περίβολον εἶναι τὰ ἐξωτερικὰ ἱατρεῖα, μετὰ διάφορα τμήματα.

Ὅλα δουλεύουν σὰν μιὰ τελειότατη μηχανή καὶ ὅλοι, ἀνάπηροι καὶ προσωπικό, εἶναι ἐνθουσιασμένοι μετὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Νοσοκομείου ποὺ πραγματικὰ μεριμνᾷ γιὰ ὅλους στοργικώτατα.

Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν Γενικὸν Δ]τὴν Δ]σεως Ἀναπήρων, Ταξίαρχον κ. Καρλῆν ὁ ὁποῖος δικαίως ἔχει ὀνομασθῇ Πατέρας τῶν ἀναπήρων καὶ εἰς τὸν ἀκούραστον Διευθυντὴν τοῦ Νοσοκομείου κ. Γιαννακούλια, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ τὸ πρωτὶ ἕως τὸ βράδυ, περιέρχεται τοὺς θαλάμους καθοδηγῶν καὶ ἐργαζόμενος ἵνα μὴ λείψῃ τίποτε ἀπὸ τοὺς ἀναπήρους μας.

Τὸ μοναδικὸν παράπονον τῶν ἀναπήρων μας εἶναι ἡ ἔλλειψις αὐτοκινήτων τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἐξοικονομηθοῦν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ νὰ διασκευασθοῦν φορητὰ καὶ ἐπιβατικά τοιαῦτα διὰ νὰ παίρουν τοὺς ἀναπήρους καὶ τραυματίας μας εἰς ἐκδρομάς, θέατρα, κινηματογράφους κλπ. Ἐπίσης δύναται νὰ ἐξοικονομηθῇ χῶρος ἐντὸς τοῦ Νοσοκομείου διὰ νὰ γίνῃ ἐιδικὴ αἵθουσα ψυχαγωγίας ὅπου νὰ δίδονται παραστάσεις, σκέτς κλπ. διὰ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐπισκεπτῶν ἀδελφῶν Νοσοκόμων εἰς ἕτερον Νοσοκομεῖον, μετατρεπομένων τῶν αἵθουσῶν, ὅπου στεγάζονται αὐταί, εἰς αἵθουσαν ψυχαγωγίας.

Αὐτὰ διαπιστώσαμε κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν μας εἰς τὸ Στρατιωτικὸ Νοσοκομεῖον Ἀναπήρων.

Ἀποχαιρετοῦμε τὸν ἐκλεκτὸν Διευθυντὴν κ. Γιαννακούλια ὡς καὶ τὰς προθύμους προϊσταμένας καὶ ἀδελφὰς καὶ φεύγουμε συγκεκριμένον διότι ἡ Διεύθυνσις τοῦ Νοσοκομείου βρίσκεται εἰς ἄξια χεῖρα. Δὲν παραλείπουμε νὰ ἐκφράσουμε πρὸς τὸν Ταξίαρχον κ. Καρλῆν, τὸν Δ]τὴν κ. Γιαννακούλια καὶ τὸ ἀνώτερον καὶ κατώτερον προσωπικόν τὰς θερμὰς, εὐχαριστίας τῶν τραυματιῶν καὶ ἀναπήρων, προσθέτοντες καὶ τὰς ἰδικὰς μας διὰ τὰς ἀόκνους προσπάθειάς ὑπὲρ τῶν νοσηλευομένων τῶν.

Τὸ Νοσοκομεῖον Ἀναπήρων Ἀμπελοκήπων εἶναι ἕνα πραγματικὸν θερμοκήπιον στοργῆς καὶ συμπονοίας γιὰ κείνους ποὺ ἔδωσαν τὰ πάντα γιὰ τὴν λευτερίαν τῆς Ἑλλάδος μας.

ΑΝΔΡ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ Σᾶς ὑποβάλω τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας των διὰ τὴν μητρικὴν στοργήν, τὸ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον Σας ὡς καὶ διὰ τὰς προσπάθειάς Σας τὰς ὁποίας ὑπὲρ τῶν Ἀναπήρων μας καταβάλλετε. Βεβαιωθείτε, Μεγαλειοτάτη, ὅτι οἱ ἀνάπηροί μας γνωρίζουν τοὺς κόπους εἰς τοὺς ὁποίους ὑποβάλλεσθε διὰ τὸν Λαόν, ἰδιαιτέρως δὲ δι' αὐτοὺς καὶ ἀκριβῶς τὸ ἐνδιαφέρον Σας αὐτὸ τοὺς ἐμπνέει τὴν αἰσιοδοξίαν διὰ τὸ μέλλον καὶ διευκολύνει τὴν ἀποδρασίαν των. Εἰς τὸ Πρόσωπόν Σας ἀναγνωρίζουν τὸν παρήγορον ἄγγελον τῶν δεινοπαθούντων καὶ αἱ ἐλπίδες των ἐναποτίθενται εἰς Ὑμᾶς, μετὰ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Μητρικὴ στοργὴ τὴν ὁποίαν τόσον ἐμπράκτως καὶ πολλαπλῶς ἐξεδηλώσατε δὲν θὰ παύσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον. Μεγαλειοτάτη, ὅταν σὲ μιὰ κρί-

(Συνέχεια εἰς τὴν 88ην σελίδα)

Ἡ Ζωγραφικὴ

Προσωπογραφία καὶ τοπεῖο

Ποιὰ ἡ διαφορὰ τῆς τεχνικῆς

Ὅταν μιλάμε γιὰ ζωγραφικὴ, μέσα στὴν λέξι αὐτὴ συμπεκνώνουμε ὁλόκληρη Τέχνην ποὺ οἱ σημερινὲς αἰσθητικὲς ἀπαιτήσεις τὴν ἀνεβαίζουν μαζί με τὴ Γλυπτικὴ σὲ περίοπτη θέσι ἀπὸ ἀπόψεως σκοπιμότητος καλλιτεχνικῆς καλλιέργειας τοῦ θεατῆ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως μορφωτικῆς ἱκανοποίησεως. Γιὰ νὰ ἀναλυθῇ λοιπὸν τὸ θέμα αὐτὸ χρειάζεται λόγος μακρὸς καὶ ἀνάλυσις λεπτομερέστατη. Γι' αὐτὸ ἀρκούμεθα σὲ λίγες γραμμὲς νὰ ὀρίσωμε τὸ περίγραμμα μέσα σ' τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται καὶ ἐργάζεται ὁ ζωγράφος τυπistas. Αὐτὸς ποὺ φτιάνει ἕνα τύπο ἀνθρώπινον, εἴτε ἀπὸ μοντέλον, εἴτε ἀπὸ τὴ φαντασία π. χ. τὸ ζητιάνον, τὸν ἀνάπυρνον, τὸν ἐργάτη, τὸ γεωργό.

Ὁ τυπistas λοιπὸν συγγενεὶ πολὺ μετὰ τὸν πορτραίτιστα, τὸν προσωγράφον ποὺ ζωγραφίζει ἕνα ὥρι- σμένο πρόσωπον ἐκ τοῦ φυσικοῦ, Πρώτιστη ἱκανότητα ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ζωγράφος αὐτὸς δὲν εἶναι μόνον ἡ τεχνικὴ τοῦ νὰ ἀντιγράψῃ τὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικά, μύτη, μάτια, μέτωπον, μαλλιά, στόμα, ἢ τὴν εἰδικὴ ἐκφρασίαν στὸ πρόσωπον, ἀλλὰ νὰ μπορῇ νὰ βαθύνῃ στὴν ψυχροσύνη τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ζωγραφίζει γιὰ νὰ δώσῃ τὸν ἐσωτερικὸν ἀνθρώπον σ' τὴν ἐκφρασίαν τῶν χαρακτηριστικῶν. Πρέπει δηλαδὴ νὰ ναι ψυχολόγος, γιὰ νὰ δώσῃ στὴ μορφήν τὸ ἐσωτερικὸν συν αἶσθημα τοῦ μοντέλου του. Σοβαρότητα, αὐστηρότητα μελαγχολία, ἀφέλεια. Καὶ ἐδῶ εἶναι ἡ μεγάλη δυσκολία. Σ' τὴν ἐσωτερικὴ μελέτη τοῦ τύπου, κι' ὕστερα στὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικά. Ἄλλο τόνο ἀφέλειας ἔχουν τὰ μάτια ἑνὸς κοριτοῦ 10 χρονῶν, κι' ἄλλο τόνο τὰ μάτια ἑνὸς ἡλικιωμένου ἀνθρώπου ὅταν ποζάρει ἀμέριμνα. Δεῖγμα καλῆς μελέτης τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ μοντέλου εἶναι ὁ ἀπέναντι πίναξ τοῦ ζωγράφου κ. Γ. Δοβλέτη ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῶν ΣΠΑΠ, ποὺ παριστάνει «Ὑδραῖο Ναυτικό».

Ἀντίθετα ὁ ἀκουαρελίστας, δηλαδὴ ὁ ζωγράφος ποὺ ζωγραφίζει μετὰ χρώματα νεροῦ ἢ λαδιοῦ ἕνα τοπεῖον, αὐτὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη ψυχολογικῆς ἐμβαθύνσεως, γιὰτὶ δὲν πρόκειται νὰ ἀποδώσῃ συναίσθημα, ἀλλὰ νὰ ἀντιγράψῃ τὸ τοπεῖον δίνοντας τὸν ξεχωριστὸ τόνο τῆς τεχνοτροπίας του σ' τὰ διάφορα πλῆνα (βουνὸ σ' τὸ βάθος, λίμνη μπροστὰ, ἀγριόδενδρα στὶς ὄχθες) μετὰ τὴν ἐντονώτερη ἢ ἀχνότερη διακύμανσι τῶν χρωμάτων ὥστε νὰ μᾶς δώσῃ ἐντονώτερον τὸ τοπεῖον, ἀπὸ ὅτι μᾶς παρουσιάζεται φυσικά. Ἐνῶν ἀφρὸ κυμάτων π. χ. θὰ τὸν δώσῃ πειθὲ ἀέρινον ὁ ἀκουαρελίστας ἀπ' ὅτι τὸν δίνει ἡ φύσις. Οἱ ἱκανότητες λοιπὸν τοῦ ζωγράφου αὐτοῦ πρέπει νὰ ναι περισσότερο αἰσθητικῆς, γιὰτὶ ἀντὶ μετὰ ἀπὸ τὴν μελέτη τῶν γραμμῶν νὰ ψυχολογήσῃ, παίρνει νὰ μεταπλάσῃ μετὰ τὰ χρώματα τοῦ τὰ χρώματα τῆς φύσεως. Βγαίνει δηλαδὴ πρὸς τὰ ἔξω, ἀντὶ νὰ βαθύνῃ πρὸς τὰ μέσα ὡς ὁ πορτραίτιστας. Ὁ ἀπέναντι πίνακας «Τὸ κανάλι τοῦ Μπῶλ σ' τὴν Ὀλλανδία» εἶναι ζωγραφικὴ τοπεῖον. Ἐλπίζομε νὰ ἐννόησαν, μετὰ τὰ λίγα αὐτὰ λόγια οἱ ἀναγνώσται μας τὴν διαφορὰ τῆς τέχνης τῆς προσωπογραφίας, ἀπὸ τὴν τέχνην τοῦ τοπεῖου.

Τὸ Κανάλι τοῦ Μπῶλ σ' τὴν Ὀλλανδία

ΘΡΑΚΗ: Η ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΣΤΑΡΙΟΥ

Χρυσάφι... χρυσάφι... παντού χρυσάφι. Κάμποι και υψώματα χρυσίζουν στο τελευταίο φέλλημα που στέλνει ο πελώριος λαμπερός δίσκος, κρύδοντας άργά, μεγαλόπρεπα πίσω από τις ύψηλές κορφές της Ροδόπης την τελευταία του λάμψη. Θράκη!... Με τὰ πλούσια χωράφια σου, που χρυσίζουν από το εύλογημένο στάχυ, άλλου γεμμένο από το βάρος προσμένοντας τ' ακούραστο δρεπάνι κι' άλλου σιταγμένο σε θυμωμένες προσμένοντας τὰ κοφτερά της μηχανής μαχαίρια για νὰ δώσης τον εύλογημένο σου καρπό αμοιβή στον βαρύ ιδρώτα του καταπονεμένου γεωργού. Θράκη!... Δίκαια σ' ὠνόμασαν κάποτε τὸ διαμάντι της Ἑλληνικής γῆς. Τὰ διαμαντένια στάχυα σου ἀληθινὰ σκορποὺν τὴ λάμψη τοῦ πλούτου σου. Νά! οἱ ἀλωνιστικές μηχανές βγήκαν ἀπ' τὰ ὑπόστεγα καὶ κινοῦν γιὰ τοὺς κάμπους. Σταματώντας δίπλα σὲς θυμωμένες εἶναι ἔτοιμες νὰ διαλύσουν τὰ ὀλόμεστα στάχυα, γεμίζοντας τ' ἀμπάρια με σάρι καὶ τοὺς αχυρώνες με ἄχυρο. Εὐλογημένη Θράκη!...

Πόσο ἥρεμο ἀλήθεια τὸ βραδυνο σου μα καὶ τί γλυκὸ τὸ ξημέρωμά σου! Πόση ἀντίθεση ἀπὸ πέρυσιν. Ἄγρια ἦταν τότε ἡ νύχτα σου καὶ ταραγμένο κι' ἀνήσυχος τὸ πρωῒνό σου. Ἄγρια τὰ βουνά σου καὶ ὕπουλοι οἱ κάμποι σου. Ἀγωνία!... ἀγωνία!... Παντοῦ φόβος κι' ἀγωνία. Καὶ τώρα πόση ἡμερότης! Πόση γαλήνη!...

Πάνω κάτω οἱ θεριστάδες κινοῦν τὸ κοφτερό δρεπάνι τραγουδώντας γεμάτοι ξεγνοιασιά. Σωστό πανηγύρι εἶναι ὁ θερισμός σου καὶ προσδοκία παρήγορη ὁ ἀλωνισμός σου. Σὲ λίγο τὸ εύλογημένο σου σταράκι θὰ ταξιδεύῃ ὡς τὰ πειρὸ ξέμακτρα δρεινὰ καὶ βασανισμένα χωριά της Πατρίδος μας καὶ θάβαι πλούσια προσφορά στὰ μικρὰ Ἑλληνόπουλα πού τὸ προσμένουν.

Ἐναβρῆκες, Θράκη μου ἀγαπημένη, τὸν παλιὸ ρυθμὸ σου, μὰ πολὺ ἔστοίχισε αὐτὸ σὲ αἷμα τῶν παιδιῶν σου. Σ' ὅποια γωνιά κι' ἂν σταθῇ τὴν πατερίτσα θὰ ἰδῷ, τὸ χέρι τὸ κομμένο, τὸ μάτι τὸ θγαλμένο, ἢ τὸ φόρεμα σὲ μαῦρο βαρὺ βαμμένο.

Ἀχνίζει ἀκόμα τὸ αἷμα τῶν ἡρωϊκῶν παλληκαριῶν σου κι' εἶναι

ΣΥΝΤΑΓΗ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΝΩΜΟΝΑΣ

Ἕνας κύριος, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀποκτήσει μία σημαντικὴ περιουσία ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴν του ἐργασίαν, θύσοντας τὸν ἑαυτὸν του εἰς προχωρημένην ἡλικίαν ἀπεφάσισε ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν σκοτοῦρη τῆς ζωῆς καὶ νὰ περάσῃ τὴν ὑπόλοιπον ζωὴν του ἡσυχᾶ. Στὸ γυῖό του, ὁ ὁποῖος, εἶχε παντρευτῇ τελευταίως καὶ τὸν ὁποῖον εἶχε προσλάβει ὡς συνεταῖρο εἰς τὰ καταστήματά του παρεχώρησε ἤδη ὅλη τὴν περιουσία του καὶ τὴν διέδωκεν ἐν τῶν ἐργασιῶν. Ὁ γυῖός του καὶ ἡ νύφη του ἐξέφρασαν τὴν μεγάλην των εὐγνωμοσύνην γιὰ τὴν εὐγενῆ αὐτὴν χειρονομία τοῦ γηραιοῦ πατρὸς καὶ τὸν ἐδεδαίωσαν ὅτι θὰ καταβάλουν κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ τὸν κάνουν εὐτυχισμένον.

Γιὰ λίγον καιρὸ ὁ γηραιὸς κύριος ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὰς περιποιήσεις τοῦ γυιοῦ καὶ τῆς νύφης καὶ ἠλπίζε ὅτι ὅλες οἱ ἐγκόσμιες φροντίδες πέρασαν. Ὑστερὰ δὲ μὴς παρατήρησε μίαν μικρὴ ἀδιαφορίαν ἢ ὁποῖα σιγὰ-σιγὰ κατέληξε σὲ τέλεια ἐγκατάλειψιν.

Καταστενοχωρημένος ἀπὸ τὴν ἀχαρκτήριστη συμπεριφορὰ τῶν παιδιῶν του ἐκμυστηρεύτηκε τὸν πόνο του σ' ἕναν παλιὸ φίλο σου. Ὁ φίλος του τὸν συνεβούλευσε καὶ τὸν διαβεβαίωσε ὅτι θ' ἀποκτήσῃ ἐκ νέου τὴν ἀρμόζουσαν προσοχὴν τῶν παιδιῶν του ἂν ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδηγίαν του.

— Τί πρέπει νὰ κάνω τέλος πάντων; εἶπε ὁ γηραιὸς κύριος.

— Πρέπει νὰ με δανείσης 500

τόση ἢ λάμψιν τῆς δόξας τοῦ πού τὸ διαμαντένιο στέμμα σου σκύβει ταπεινὰ μπρὸς τὸ μεγαλεῖο τους. Μὰ ἡ λάμψη αὐτὴ τῶν ἀναπήρων παιδιῶν σου δίδει λάμψιν πρὸς μεγάλην τὸ μεγαλεῖο σου κι' ἴσως χωρὶς αὐτὰ νὰ ἦταν ἄφωτος τὸ διάδημά σου.

Ὁ πλούσιος θερισμός σου εἶναι σύμβολο τῆς Νίκης καὶ τῆς Λευθερίας σου, πού αὐτοὶ με τὴν ἀνδρεία τους σοὺ χάρισαν κι' ἔτσι ἀντικρύξεις τώρα ἐλεύθερη κάθε πρωτὶ λαμπερώτατο τὸν ἥλιο σου κι' εἶναι τὸ ξύπνημα γλυκὸ κι' ὁ ὕπνος σου γαλήνη.

Φῶς εἶν' ἡ Λευθερία καὶ ἡ σκλαβιά μαυρίλα!...

ΚΩΝ. Π. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ
Μετεκπαιδευόμενος δημοδιδάσκαλος

λίρες. Καὶ αὐτὸ νὰ γίνῃ ἐπὶ παρουσίας τῶν γυιῶν σου.

— 500 λίρες!! Ἐγὼ δὲν ἔχω στὴν διάθεσί μου οὔτε 500 δραχμές. Ἐεῖς πολὺ καλὰ εἶ δὲλα τὰ ἔδωσα στὸ γυῖό μου.

— Δὲν πειράζει θὰ στὶς δώσω ἐγὼ. Ἐλα μαζί του. Τοῦ ἔδωκε τὴν 500 λίρες καὶ συνεφώνησαν τὴν ἐπομένην ἡμέραν γιὰ τὸ πείραμα.

Πρωτὶ-πρωτὶ τὴν ἄλλη ἡμέραν τὴν ὥρα πού ἔπαιρναν τὸ πρωῒνό τους ἐπισκέπτεται τὸν γηραιὸ κύριο ὁ φίλος του καὶ μπροστὰ στὸ γυῖό καὶ στὴ νύφη τοῦ λέγει ὅτι τοῦ ἔτυχε μίαν εὐκαιρίαν νὰ κάνῃ μίαν ἐπικερδῆ ἀγοραπωλησίαν ἀλλὰ τοῦ ἔλειπε τὸ ἀπαιτούμενον ρευστὸ χρήμα.

— Μὴ στενοχωρεῖσαι γι' αὐτὸ τοῦ λέγει ὁ γηραιὸς κύριος. Πόσα χρειάζεσαι;

— Ὅχι λίγα: 500 λίρες.

— Τὸ ποσὸν αὐτὸ τὸ ἔχεις ἀμέσως: καὶ ἄλλα τόσα ἂν χρειάζεσαι. Ὁ γηραιὸς κύριος πῆγε στὸ γραφεῖο του ἐμέτρησε τὸ ἐν λόγω ποσὸν στὸ φίλο του καὶ εἶπε ὅτι δὲν χρειάζεται νὰ στενοχωρηθῇ καθόλου γιὰ τὴν ἐξόφλησιν.

Κατάπληκτοι ὁ γυῖός καὶ ἡ γυναίκα του παρακολουθοῦσαν τὴ συζήτησιν φανταζόμενοι ὅτι ὁ πατέρας τους εἶχε κρατήσει ἕνα ἀξιολόγο ποσὸ χρημάτων. Ἡ διαγωγὴ τους ἄλλαξε καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μέχρι τοῦ θανάτου του ὁ γηραιὸς κύριος δὲν εἶχε κανένα λόγον νὰ παραπονεθῇ ἀπὸ ἑλλείψιν περιποιήσεων καὶ προσοχῆς ἐκ μερῶν τῶν παιδιῶν του.

Ὑστερὰ ἀπὸ λίγα χρόνια πέθανε ἀπὸ προηγουμένως ἔκανε τὴν διαθήκην του τὴν ὁποίαν ἀφῆκε στὸν παλιὸ φίλο.

Ὑπάρχει συνήθεια εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας, νὰ διαβάζουν τὴν διαθήκην παρουσίᾳ τῆς οἰκογενείας.

Τὴν ἀνοιξαν καὶ διάβασαν ὁ γυῖός καὶ ἡ γυναίκα του ἀκούσαν μὲ μεγάλην προσοχὴ καὶ μὲ αἰσιόδοξον ἀνησυχίαν. Καταλαβαίνετε τὴν ἐκπληξίαν των ὅταν εἶδαν ὅτι ἡ μόνη κληρονομία, τὴν ὁποῖαν ὁ πατέρας των τοὺς ἐκληροδότησε ἦταν ἡ συνταγὴ: Πῶς ἀνταμείβονται τὰ ἀχάριστα παιδιά.

(Διασκευή ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπὸ Δ. Ἀναγνωστάκη)

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων

Ἡ ἀπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου

«Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις, ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν τῷ θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρείων καὶ τῶν Στοικῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ καὶ τινες ἔλεγον. Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ, ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο αὐτοῖς. Ἐπιλαβόμενοι τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρείον Πάγον ἤγαγον λέγοντες· δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ καὶνὴ αὕτη ἢ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδασχὴ; ξενίζοντα γὰρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν βουλόμεθα οὖν γινῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι; Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ἔξενος εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκοῦειν καινότερον. Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὥς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὐρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο ἄγνῶστω Θεῷ ὃν οὐκ ἀγνοοῦντες ἐσεβείτε: τοῦτον ἐγὼ καταγγέλω ὑμῖν. ὁ Θεός, ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐ-

τῷ 29ῳ Ἰουνίου ἢ Ὁρθόδοξος κατ' Ἀνατολὰς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ὥρισε νὰ ἐορτάζεται ἡ μνήμη τῶν Κορυφαίων Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας αὐτῆς, κατ' ἔτος, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνέρχεται εἰς τὸν κάτωθι τῆς Ἀκροπόλεως λόφον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅπου χοροστατοῦντος τοῦ ἐκαστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ψάλλεται κατ' ἔθος ὁ Ἑσπερινὸς τῶν Ἁγίων τούτων Ἀποστόλων. Τοῦτο εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπὸ τοῦ λόφου τούτου διδασκαλίας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους φιλοσόφους καὶ τὸν λαόν, τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Πόσον βαθεῖα ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ κατὰ Θεὸν σοφία τοῦ μεγαλοεργόμονος τούτου ἀνδρὸς αὐταὶ αὐταὶ αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ὡς ἀνωτέρω ἀφίνουν, νὰ ἐννοήσωμεν ἔφ' ὅσον εἶχε νὰ ἀντιπαραταχθῇ μὲ τοὺς Νεοπλατωνικοὺς φιλοσόφους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τοὺς Στοικοὺς καὶ τοὺς Ἐπικουρεῖους, οἵτινες εἰς οὐδὲν ἄλλο ἡσχολοῦντο παρὰ εἰς τὴν ἐρευναν τῆς ἀρχῆς τῶν ὄντων καὶ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς φιλοσοφικῆς ἀληθείας.

Ὀλιγόλογος ἀλλὰ σαφεστάτη καὶ πειστικὴ ὑπῆρξεν ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπὸ τοῦ λό-

τῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος ὑπάρχων οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν κατὰ πάντα· ἐποίησέ τε ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ζῆτε τὸν Κύριον εἰ ἄραγε ψηλαφήσεται αὐτοῦ καὶ γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εὐρήκασιν. τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς τανὺν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν, διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην, ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρί ᾧ ὥρισε, πλῆστιν παρασχεῖν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.....

Τινὲς δὲ ἄνδρες, κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐτῷ.

Πράξεις τῶν Ἀποστόλων κεφ. ιε' § 16-34.

ρησεν εἰς Ρώμην τῷ 67 μ. Χ. ἀποκοπείσης τῆς κεφαλῆς του διὰ ξίφους, ἀπὸ προσεγγώρισε τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ ἔγραψεν εἰς τὴν δευτέραν Ποιμαντορικὴν Ἐπιστολὴν πρὸς Τιμόθεον τούτους τοὺς λόγους: «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγώμισαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. Λοιπὸν ἀπέκειται μοι ὁ Θεὸς δικαιοσύνης στέφανος»

ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Οὐ γὰρ ἐσμέν ὡς οἱ πολλοὶ κατὰ πλεονέκτης τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ κατενώπιον τοῦ Θεοῦ λαλοῦμεν.

Κορ. Β', Γ, 17

Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερώθηναι δεῖ ἐμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσωται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

Κορ. Β', Ε, 10

Ὅστε εἰς τις ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα.

Κορ. Β' Ε 17

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΤΟΥ ΧΑΡΟΛΝΤ Μ. ΑΜΠΡΑΑΜΣ

Η αρχή των 'Ολυμπιακών αγώνων είναι θαμμένη στο σκοτάδι. 'Ο θρύλος λέει ότι καθιερώθηκαν από τον 'Ηρακλή που νίκησε τα τέσσερα αδέρφια του στο δρόμο, στεφανώθηκε με ένα κλαδί αγριελιάς και άμέσως μετά καθιέρωσε τους αγώνες που θα γίνονταν κάθε πέντε χρόνια, γιατί πέντε ήταν τ' αδέρφια. Τό πρώτο ιστορικό γεγονός που συνδέεται με τους 'Ολυμπιακούς αγώνες είναι η ανασύστασή τους από τον 'Ιφίτο βασιλιά της 'Ηλίδας. Είναι πιθανόν ότι στην περίοδο της καθόδου των Δωριέων σταμάτησε ο έορτασμός των αγώνων και λέγεται ότι ο 'Ιφίτος πήρε διαταγή από το μαντείο των Δελφών να ξαναφέρει τους 'Ολυμπιακούς 'Αγώνες για να θεραπεύσει τις έσωτερικές ταραχές που μάστιζαν την 'Ελλάδα και να την απαλλάξει έτσι απ' αυτό το κακό.

Όρισμένοι αρχαίοι συγγραφείς τοποθετούν την ανασύσταση των 'Αγώνων στα 884 π. Χ., άλλοι στα 828 π. Χ. 'Ως τα 776 π. Χ., οι 'Ολυμπιάδες δεν χρησιμοποιούνταν σαν μέτρο μετρήσεως του χρόνου. Τό σπουδαιότερο σημείο στην αναβίωση των έορτών αυτών που έγινε από τον 'Ιφίτο, ήταν η καθιέρωση της Ιερής άνακωχής, της «έκεχειρίας» όπως την έλεγαν οι 'Ελληνες. Οι κήρυκες της ειρήνης την ανήγγελλαν πρώτα στην 'Ηλιδα και ύστερα στα άλλα μέρη της 'Ελλάδος και με αυτήν όλο τό μήνα που διαρκούσαν οι αγώνες σταματούσε κάθε πόλεμος. 'Η περίοδος αυτή λεγόταν «'Ιερομηνία» και καμμία ένοπλη δύναμη δεν έπιτρεπόταν να μπή στο έδαφος της 'Ηλίδας χωρίς να θεωρηθεί ένοχος 'Ιεροσυλίας.

Στην αρχή οι 'Ολυμπιακοί αγώνες περιορίζονταν πιθανόν μόνο στους Πελοποννήσιους, όταν όμως ή φήμη τους διοδόθηκε, άρχισαν να παίρνουν μέρος και άλλοι 'Ελληνες. Οι όροι της συμμετοχής ήταν πάρα πολύ αυστηροί. Δεν έπιτρεπόταν να αγωνιστή κανείς παρά μόνον άν ήταν γεννημένος γνήσιος 'Ελληνας. Οι ξένοι μπορούσαν να τους παρακολουθήσουν σαν θεατές, οι δοῦλοι όμως ούτε αυτό δεν μπορούσαν να κάνουν. 'Επίσης δεν μπορούσε να λάβη μέρος στους αγώνες πρόσωπο που είχε προσβάλει τους 'Ιερούς νόμους.

Οι γυναίκες δεν μπορούσαν να παρακολουθούν τους αγώνες, δεν μπορούσαν ούτε να περάσουν τόν 'Αλφειό την εποχή των αγώνων' ή τιμωρία τους θα ήταν να τις γκρε-

μίσουν από τό Τυπαίον 'Όρος' εξαίρεση γινόταν για την 'Ιέρεια της Δήμητρας που καθόταν σ' ένα βωμό από λευκό μάρμαρο άπέναντι στους έλλανοδίκες. 'Όστούσο στις άρματοδρομίες, έπιτρεπόταν στις γυναίκες να κάθονται πάνω στα άρματα.

Οι 'Ολυμπιακοί αγώνες ήταν υπό την άμεση προστασία του 'Ολυμπίου Διός' ο ναός του στην 'Ολυμπία, στολισμένος με ένα άγαλμα του θεού, έργο του Φειδία, ήταν ένα από τα θαυμασιώτερα έργα της έλληνικής τέχνης.

'Ο έορτασμός των 'Ολυμπίων χωριζόταν σε δύο μέρη: στους 'Αγώνες και τις 'Ιερές τελετές που συνδέονταν με θυσίες, λιτανείες και δημόσια συμπόσια προς τιμήν των νικητών. Οι 'Ολυμπιονίκες, και οι θεατές, όπως και οι έπίσημοι αντιπρόσωποι διάφόρων πόλεων, πρόσφεραν θυσίες στους θεούς τους' τις μεγαλύτερες όμως θυσίες τις έκαναν οι ίδιοι οι 'Ηλείοι στο όνομα της πόλεως των 'Ηλείων.

Τους αγώνες αποτελούσαν διάφορα αγωνίσματα' έπειδή όμως ώρισμένα από αυτά καταργήθηκαν άμέσως μόλις καθιερώθηκαν, και άλλα άφου διατηρήθηκαν λίγο καιρό, είναι φανερό ότι δεν γινόταν έπίδειξη όλων των αγωνισμάτων σε μία 'Ολυμπιάδα.

'Αγώνες δρόμου, πάλη, πένταθλο, πυγμαχία, άρματοδρομία τετρίπων, παγκράτιο, ίπποδρομίες, άγώνας δρόμου παιδών, πάλη παιδών, πένταθλον παιδών, πυγμαχία παιδών, όπλιτης δρόμος, άρματοδρομίες με ήμιόνους, ίπποδρομία φορβάδων' άρματοδρομία με δύο άλογα, άγώνας κηρύκων, άρματοδρομία με 4 νεαρά άλογα, άρματοδρομία με 2 νεαρά άλογα, ίπποδρομία για νεαρά άλογα, παγκράτιο έφίβων. Αυτά ήταν τα αγωνίσματα.

Σύμφωνα με τόν Πausανία, πριν από την 77η 'Ολυμπιάδα (472 π. Χ.), όλα τα αγωνίσματα γίνονταν σε

μία ήμερα, άργότερα όμως βρήκαν ότι αυτό δεν ήταν δυνατό και κρατούσαν 5 ήμερες. Δέκα μήνες πριν από την τέλεση των αγώνων, οι δέκα έλλανοδίκες, κατατοπιζόταν στα καθήκοντά τους' μάθαιναν να φροντίζουν για την τήρηση των νόμων, να κρίνουν τους αγωνιστές και να άναγορεύουν τους νικητές.

Τό αξίωμα του έλλανοδίκη έθεωρείτο πάρα πολύ τιμητικό. Φορούσαν ένα ειδικό πορφυρό χιτώνα και είχαν ιδιαίτερες θέσεις στο Στάδιο. 'Όλοι οι άθλητές που θα έπαιρναν μέρος στους αγώνες, έπρεπε ν' άποδείξουν ότι ήταν έλεύθεροι πολίτες, καθαρά έλληνικής καταγωγής, και ότι δεν είχαν κάνει καμμία άτιμωτική πράξη ή 'Ιεροσυλία. 'Επρεπε άκόμη να άποδείξουν ότι είχαν προπονηθεί τους δέκα προηγούμενους μήνες και να όρκιστούν γι' αυτό μπροστά στο άγαλμα του Διός.

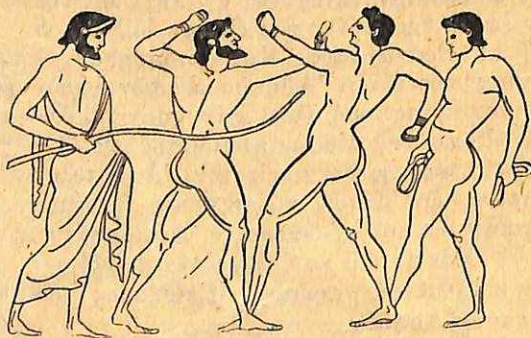
Οι πατέρες, οι αδελφοί και οι γυμναστές των άθλητών που θα έπαιρναν μέρος στους 'Ολυμπιακούς 'Αγώνες, όπως και οι ίδιοι άθλητές, έπρεπε να όρκιστούν ότι δεν θα διαπράξουν κανένα παράπτωμα σχετικά με τα αγωνίσματα. 'Όλοι οι αγωνιστές ήταν υποχρεωμένοι 30 μέρες πριν από τους 'Αγώνες να περάσουν από προκαταρκτικούς αγώνες στο Γυμνάσιο της 'Ηλίδας, υπό την έποπτεία των έλλανοδικών.

Πριν από κάθε άγώνισμα, ο κήρυκας φώναζε τό όνομα της Πόλης κάθε άθλητή και πριν δοθή τό σύνθημα της έκκινήσεως, οι έλλανοδίκες τους συμβούλευαν να φερθούν τίμια.

Τό μόνο έπαθλο που έπαιρνε ο νικητής ήταν ένα στεφάνι από κλαδί της 'Ιερής αγριελιάς, που φύτρωνε στο 'Ιερό άλσος του Διός, την 'Αλτι. Τους έδιναν στα χέρια ένα κλαδί από φοίνικα, και ο κήρυκας φώναζε μπροστά στο συγκεντρωμένο πλήθος τό όνομα του νικητή, του πατέρα του και της Πόλης από την όποιαν καταγόταν. Παρ' όλο που δεν γινόταν καλλιτεχνικοί αγώνες πολλοί ζωγράφοι και καλλιτέχνες έκθέτανε τα έργα τους στην 'Ολυμπία.

Μιά πρώτη νίκη στους 'Ολυμπιακούς 'Αγώνες ήταν μεγάλη τιμή για την πόλη στην όποια ανήκε ο 'Ολυμπιονίκης. 'Όταν γύριζε στην πατρίδα του τού γινόταν θριαμβευτική ύποδοχή και οι συμπολίτες του για εύγνωμοσύνη τού έδιναν άτέλεια και διάφορα άλλα προνόμια.

Οι 'Ολυμπιακοί 'Αγώνες εξακολουθούσαν να τελούναι

Πυγμάχοι και άριστερά 'Ελλανοδίκης. Από αθηναϊκόν άγγειον τού 530 π. Χ.

Τό πρώινό εκείνο τραβούσαμε παρέα με συντροφιά την πίστι, την αγάπη, τη δύναμη για την Πατρίδα αλλά και τό φόβο!! 'Ήταν Δεκέμβρης θυμάμαι τότε που δε μπορούσες να ξεχωρίσεις τη μέρα από τη νύχτα κι' ή πρωινή έπίσκεψις του ήλιου είχε πάψει να μάς χαμογελά κι' οι χρυσαφένιες του ακτίνες είχαν άτονίσει στη τόση όμίχλη και στη τόση συννεφιά.

Μερικά χρυσοφόρα μηνύματα μόλις κι' άρχίζουν να φθάνουν πίσω από κάποια άλαργινά σύννεφα προς τό βάθος. Σε λίγο θα ξαπλωθή εύρύτατα τό μήνυμα αυτό και θα γίνη φώς, χρυσάφι, γοητεία, χειμωνιάτικο θαύμα επάνω στο θαύμα των 'Ελλήνων όπλων.

Στή καρδιά του χειμώνα φαν-

μέ μεγάλη λαμπρότητα και στην έποχή των Ρωμαίων Αυτοκρατόρων, όπου καταργήθησαν στα 394 μ. Χ. τόν 16ο χρόνο της βασιλείας του Αυτοκράτορα Θεοδοσίου.

'Η αναβίωση των 'Ολυμπιακών 'Αγώνων, που για πρώτη φορά έγινε στην 'Αθήνα στα 1896, όφειλεται άπολύτως στην ένεργητικότητα του μεγάλου Γάλλου πατριώτη και φίλαθλου, βαρώνου Πιέρ ντε Κουμπερτέν.

Στις 15 'Ιανουαρίου τού 1894, δέλα τά άθλητικά σωματεία έλαβαν μία έγκύκλιο που πρότεινε «την προπαρασκευή διεθνούς συμφωνίας για την αναβίωση των 'Ολυμπιακών 'Αγώνων με σύγχρονους όρους, ώστε κάθε τέσσερα χρόνια να μπορούν να συναντώντρι οι άθλητές όλου του κόσμου, και έτσι με την τέλεση αυτών των ευγενικών και ειρηνικών αγωνισμάτων να ένισχυθή τό πνεύμα του άμοιβαίου σεβασμού ανάμεσα στα έθνη».

'Ο βαρώνος ντε Κουμπερτέν είπε ότι ή 'Αθήνα έπρεπε να έχη την τιμή των πρώτων 'Ολυμπιακών 'Αγώνων. Οι πρώτοι 'Ολυμπιακοί 'Αγώνες έγιναν τόν 'Απρίλιο τού 1896 και περιλάμβαναν: ποδηλατοδρομίες, αγώνες ξιφασκίας, αγώνες τένις, αγώνες σκοποβολής, κολυμβήσεως και άρσεως βαρών καθώς και αγωνίσματα στίβου. 'Εγινε ή πρώτη πρότασι ότι θα έπρεπε όλοι οι 'Ολυμπιακοί 'Αγώνες να γίνωνται στην 'Αθήνα' ώστόσο γι' αυτό υπήρχαν φανερές δυσκολίες' οι 'Ολυμπιακοί αγώνες έπρεπε να πάρουν τη διεθνή μορφή που σχεδίαζε ο 'Ιδρυτής τους. Οι 'Ολυμπιακοί τού 1900 έγιναν στο Παρίσι. Τού 1904 στο Σαιντ-Λούις, τού 1908 τό Λονδίνο, τού 1912 στη Στοκχόλμη, τού 1920 στην 'Αμβέρσα, τού 1924 στο Παρίσι, τού 1928 στο 'Αμστερνταμ, τού 1932 στο Λος-Άντζελες και τό 1936 στο Βερολίνο.

'Αναμνήσεις που δε σβύνουν

ΤΟ ΥΠΕΡΤΑΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ!

Του κ. ΧΡΗΣΤΟΥ Δ. ΚΑΤΣΙΒΑ

ταχτερές ντάλιες που δημιουργούν κάποια αισθητική έκσταση, χρυσάνθεμα που άπλώνουν στην άτμόσφαιρα της έποχής, μέσα στην όποία πλανώνται οι 'όσκοι κάποιων θρύλων και κάποιων μορφών μιας άλαργινής έξωτικής όμορφιάς.

'Ο Νιόνιος Δάγλαρης σιωπηλός τραβούσε τό τσιγάρο του και ο γαλάζιος καπνός σχημάτιζε ένα έπί πλέον συννεφάκι που διαρκώς άνέβαινε στη πελώρια δέσμη από τις ακτίνες τού ήλιου που μόλις κατάρθωναν να διασχίσουν τα σύννεφα, ενώ ο Νίκος Βλαχούλης πάντα σκεπτικός και μελαγχολικός θυμότανε την 'Αθήνα ή καλύτερα τόν Πειραιά, εκεί που ο άέρας ήταν πάντα δροσερός και φρέσκος. 'Η πορεία δεν είχε τέλος. Παρά τις αντιδράσεις κακοτραχάλων και άπόκρημνων βουνών τραβούσαμε άγέρωχοι και θαρραλέοι για τό μεγάλο καθήκον για την πίστι προς την Πατρίδα για την μάχη έναντίον τού ξενοκίνητου Κομμουνισμού.

'Ο άναγκαστικός μας σταθμός ήταν τό Μπίκοβικ εκεί που τα πτώματα των συμμοριτών ήταν άμέτρητα από την προηγούμενη μάχη των ήρωϊκών μαχητών τού 562 Τ. Πεζικού. Δίπλα μας, δεξιά και άριστερά, άνω και κάτω, ήφρικη τού πολέμου δεν είχε λήξει' άνάμεσα στους ήρωϊκούς μαχητάς και στους άκέραιους στρατιώτες ο υπέροχος μαχητής και άριστος έπιστήμων έφεδρος άνθυπολοχαγός Γιώργος Παναγιωτάρας, αγνώριστος από τη μάχη τού πολέμου μά με τα μάτια γεμάτα χαρά κι' ίκανοποίησι από τό τόσα και τόσα ήρωϊκά του κατορθώματα. Μας άγκάλιασε και μάς φίλησε μιας κι' είμαστε στενά δεμένοι με τόν 'Ιερό δεσμό της άγνής φίλιας από τα πανεπιστημιακά θρανία. Δεν ηυδόκησε όμως να δρέψη τους καρπούς των τόσων και τόσων ά-

πολών, μία γυναίκα της είπε: «Τί συμφορά που έπαθες!» Τότε ή Δάκαινα άπήντησε: «Δεν έπερήμενα μάς βρήκε στην καινούργια έπίθεσι της 28 Δ)βρίου 1948. 'Ο να ζή αιωνίως τό παιδί μου, αλλά μεγάλος νεκρός, τό εύγενές και να πεθάνη δια την Σπάρτην».

άξιον τέκνον τού 'Ελληνικού 'Εθνους, ο Γιώργος Παναγιωτάρας, έμεινε άπνους, πιστός εις τό υπό τού Περικλέους ρηθέν «άνδρων δ' έπιφανών πάσα γή τάφος». 'Εξεπλήρωσε τό υπέρτατο προς την Πατρίδα καθήκον και ή ψυχή του ένωμένη με τις ζωογόνες αύρες άναπαύεται εις τό Πάνθεον των ήρωϊκών νεκρών. Διά δέ τους ύπολοίπους ή τύχη δεν υπήρξε καλύτερη. Δώσαμε «θυμάμαι»-έπιμένω να φυλακίσω τη λέξι αυτή σε είσαγωγικά-τό ραντεβού μας στο Νοσοκομείο της Καστοριάς όπου οι μεγάλες προσπάθειες των άρίστων έπιστημόνων χειρουργών, Τακτικού και Στεργιόπουλου ήταν άφάνταστα προσεκτικές, έπιστημονικές και προπαντός έπιμελημένες. Καμμία φορά όσο και να θέλεις να κάνης κουράγιο και να σκεφτής άλτρουϊστικά και ψύχραιμα δεν μπορείς, διότι δεν έχης μνήμη, δεν έχης λογικό διότι ο όλμος είχε κάνει καλά τη δουλειά του στο κεφάλι.

'Η βοήθεια όμως τού Θεού και ή στοργή τού έξαίρετου Ιατρού και υπέροχου έπιστήμονος κ. Γ. Σκανδάκη τού 423 Σ. Ν. μ' έσωσε από βέβαιο θάνατο.

Κι' έτσι τό 'Εθνος σήμερα άπολαύει της άπολύτου έλευθερίας και δικαιοσύνης και έχει λόγους να σεμνύνεται προς τόυτο χάρις στους νεκρούς και στα δεκανίκια, στα κομμένα χέρια και σπασμένα κεφάλια που έχουν πλημμυρίσει κάθε γωνιά της 'Ελλάδος. Μένει όμως τό πικρό παράπονο τού άναπηρικού κόσμου για την άστοργία την όποιαν τό έπίσημον Κράτος συνεχίζει εις βάρος του.

Χ. Δ. ΚΑΤΣΙΒΑΣ

ΣΚΕΨΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ

'Όταν μία Δάκαινα έθαπτε τόν υιόν της, που έφονεύθη εις τόν πόλεμον, μία γυναίκα της είπε: «Τί συμφορά που έπαθες!» Τότε ή Δάκαινα άπήντησε: «Δεν έπερήμενα μάς βρήκε στην καινούργια έπίθεσι της 28 Δ)βρίου 1948. 'Ο να ζή αιωνίως τό παιδί μου, αλλά μεγάλος νεκρός, τό εύγενές και να πεθάνη δια την Σπάρτην».

Ο άρραβώνας

του Σπύρου Σ. Κουρτελέου

Πρόσωπα

ΜΙΜΟΖΑ. 21 χρονών τελειόφοιτος Πανεπιστημίου, καλοντυμένη, καλοχτενισμένη, δροσερή.

ΛΩΡΗΣ. 25 χρονών, Έπιστήμων.

ΜΙΤΣΥ. Πλουσιοκόριτος με ιδιόκτητο αυτοκίνητο που το σφάριζε ή ίδια.

Σ Κ Η Ν Η. Φοιτητικό δωμάτιο με ένοικο προπολεμικό —Τραπεζί σ' τη μέση, στο βάθος δυο μικρές πολυθρόνες ξεφτισμένες, εκατέρωθεν ενός άσπορτι καναπέ. Άνοιχτά τα παράθυρα.

ΜΙΜΟΖΑ. (Καθισμένη στην άριστερή πολυθρόνα προς το Λώρη που κάθεται επάνω σ' το τραπέζι). Έτσι Λώρη, γίναμε πλέον θέμα συζητήσεως. Δεν είναι δυνατόν να διατηρηθεί αυτή η κατάσταση. Ο καθένας βρήκε άφορμή να μās σχολιάσει, όχι βέβαια τόσο κολακευτικά. Ο ένας μās κυττάει περίεργα, ο άλλος φτιάχνει γκιομμάτα άπορίας. Καταλαβαίνεις... Σ' το σπίτι μου πιστεύουν πώς από μέρα σε μέρα θα κάμης την τυπική κίνησι να με ζητήσης και, σαν να πής, ή μαμμά έχει πειά στρώσει και το λινό τραπέζι-μάντηλο. Άλλο αν από λεπτότητα δεν μου λέει λέξι. Μά χθες μιλώντας με την κυρία Κωνσταντοπούλου πέταξε δυο λέξεις...

ΛΩΡΗΣ. Δηλαδή;

ΜΙΜΟΖΑ. Να είδε σ' τη Λεωφόρο Άλεξάνδρας τη Διλή με τον Τώνη άγκαξέ. Κι' έλεγε... Μεγάλα κορίτσια πειά και παίζουνουν τη ζωή επ πόλεια. Άρκοούνται σ' τα φοιτητικά ραντεβού, σαν αυτό νάταν ή λύσις... Ήταν ολοφάνερο Λώρη πώς τόλεγε για μένα. Έννοεις τώρα μέσα σε τι κλοιό βρισκομαι. Άπ' έξω οι περίεργοι, από μέσα οι δικοί μου... Με εκθέτεις Λώρη. Είν' αδύνατο να παίξωμε πειά κρυφτούλι. Άπό σένα εξαρτάται να τακτοποιηθώμε και τυπικά.

ΛΩΡΗΣ. (Σαν να ξύπνησε απότομα). Δεν το σκέφτηκα Μιμόζα. Ποτέ δεν έβαλα σ' το νου μου πώς ένα τόσο θερμό αίσθημα που μās συνδέει τόσο καιρό πώς, ή άγνή μας άγάπη θάρχονταν μια στιγμή που θα κτυπούσε σ' το σύννορο των κοινωνικών υποχρεώσεων. Άλήθεια, κατι πρέπει να γίνει... Κατεβαίνει από το τραπέζι και κάθεται στον καναπέ κοντά σ' την πολυθρόνα της Μιμόζας. Λίγες στιγμές σιωπή...

ΛΩΡΗΣ. Μά για στάσου... Μούπες πώς σε εξέθεσα... Γιατί, πώς...

ΜΙΜΟΖΑ. (Σαν μετανοιωμένη για τη λέξι που είπε). Είναι δύσκολο να έννοήσης, Λώρη μου; Ο άνδρας έχει το ελαφροντικό του φύλου του, ενώ ή γυναίκα γίνεται θέμα, αντικείμενο συζητήσεως. Ούτε λίγο, ούτε πολύ σχολιάζεται ή διαγωγή της. Και όταν αγαπάει, ή άγάπη της μεταφράζεται σε τάσι διαφθοράς. Δεν είναι σοβαρό Λώρη; Δεν κατεβάζει την έντιμιτέ της άγάπης μας; Αυτό από παντός δεν το άνέχομαι Λώρη.

ΛΩΡΗΣ. Μιλās τόσο ωρμα Μιμόζα... ώστε έτσι...

ΜΙΜΟΖΑ. Μά βέβαια Λώρη. Δεν πιστεύω να φαντάστηκες πώς όταν αγαπιώμαστε, όταν ανοίγαμε την ψυχή μας ο ένας σ' τον άλλο, όταν άφοσιώθηκα σε σένα πώς είχα σκοπό μια μέρα να σε, βιάσω να με παντρευτής... Μήπως φοβήθηκα πώς θα φύγης ποτέ από κοντά μου;

ΛΩΡΗΣ. Το ξέρω Μιμόζα. Ξέρεις πώς τρέμω για σενα, πώς σε λατρεύω. Πώς λοιπόν θα σε παρεξηγούσα; Μά εκείνο τό... με εκθέτεις... Δεν τραβήξαμε το δρόμο μας υπό ίσους όρους. Δεν στεκόμαστε ο ένας πλάι στον άλλο με την ίδια θέλησι; με τον ίδιο πόθο; Γιατί λοιπόν χωρίζεις σε μένα και σε σένα;

ΜΙΜΟΖΑ. (Του χαϊδεύει το χέρι κι' εκείνος τὰ μαλιά της). Σου εξήγησα Λώρη. Η γυναίκα σηκώνει το βάρος της κατακραυγής, ενώ ο άνδρας είναι άνεύθυνος.

Έτσι το παίρνει ο κόσμος. Και για μās Λώρη δεν έννοω να κάμουν αυτή τη διάκρισι οι άνόητοι. Τ' άκους; Δεν είναι ραντεβουδάκι το δικό μας. Είναι δεσμός, είναι άγάπη, είναι άφοσίωσις, που δεν θα σβύσει ποτέ. Δεν υπερέχεις λοιπόν εσύ, ούτε εγώ μειώνομαι. Μά ποιος θα το πάρει έτσι; Είπα ίσως μια λέξι άστοχη κοινότυπη έγωϊστική. Μά ήρθα τόσο άναστατωμένη από της μαμάς το πικάρισμα...

ΛΩΡΗΣ. (Τη φιλεί σ' το μέτωπο με φίλτρο, εκείνη δακρύζει). Ωστε έτσι και ή μαμμά σου τέλος πάντων μιλά που συμπυκνώνει την κοινωνική υποχρέωσι και συσκευάζει την άγάπη μας μέσα σ' το κουτί της οικγενειακής της αξιοπρέπειας δεν θα έχη επιφυλάξεις; Δεν θα νομίση πως κι' έμεις σαν το Τώνη με τη Διλή πάμε άπλώς ραντεβού; Άν δηλαδή δεν ήσουν ή κόρη της, δεν θα λέγε τα ίδια και για σενα σ' την κυρία Κωνσταντοπούλου;

ΜΙΜΟΖΑ. Άν δεν ήμουν ή κόρη της πιθανόν. Μά ξέρει κι' εμένα Λώρη. Και με πικάρισε έτσι για να σου πω αυτά που σου πω. Κι' εγώ ή άνόητη έγ να άνδρείκελο. Κι' ήρθα τόσο άσχεφα... να σου ζητήσω το λόγο, τόσο κοντά... Σαν να μη σε εξέρε. Με εξέθεσες... άκου άνοησία! Συγχώρεσε με Λώρη. Δεν άρμόζει σε σενα αυτή ή λέξις. Τάχαμα θάλασσα. Μά ήμουν ταραγμένη...

ΛΩΡΗΣ. (Ψύχραιμα και άποφασιστικά). Χωρίς να πής τίποτε σ' τη μαμμά στρώσε μόνη σου το λινό τραπέζι-μάντηλο, και κάμε λίγο φασαρία, σαν να ετοίμαζες κανένα άπρε μιντί. Κι' αν σε ρωτήση ή μαμμά πές πώς περιμένεις δήθεν επισκέψεις. Θα παίξεις κομποδία. Φόρεσε σ' το κεφάλι κι' ένα κεφαλόδεσμο όπως κάνουν οι καμαριέρες για να μη σκονίζονται τα μαλλιά τους και στις 6 1/2 θαρθώ. (Βγάζει από το τσεπάκι του έναν άρβαν και της τον περνάει σ' το παράμεσο δάκτυλο του άριστερού χεριού). Τον άρραβώνα πάρτον από τώρα κι' έχε τον στην τσάντα σου. (Σηκώνονται κι' οίδου Έκκενος σκύβει και τη φιλεί τρυφερά σ' το στόμα). Το δακτυλάκι με το διαμαντάκι τήχεις.

ΜΙΜΟΖΑ. (Με φωνή που τρέμει, ενώ έχει το χέρι της στον όμο του). Μά γιατί στην τσάντα μου; Έτσι θα πάω, θα τον φορώ, κι' ως πούν ότι θέλουν... (τον φιλεί σ' το μάγουλο). Να δείξω εγώ στην κυρία Κωνσταντοπούλου.

(Άκούεται θόρυβος αυτοκινήτου που σταματάει).

ΚΙ ΟΙ ΔΥΟ ΤΟΥΣ... Η Μίτου...

ΛΩΡΗΣ. Μη σου δη τον άρραβώνα. (Άνοίγει ή πόρτα άριστερά. Μπαίνει ή Μίτου—φόρεμα άσπρο λινό της όρας ψάθα με κατεβαστό μπάρ παπούτσι καστόρι άσπρο σπόρ—κτυπητό μακιγιάζ. Βγάζει τα δερμάτινα μπέξ γάντια τα μοσκαταίρ που φορούν οι σφερίνες και κάθεται στον καναπέ. Άνάβει τσιγάρο άμερικάνικο).

ΜΙΤΣΥ. Είδα τα παράθυρα άνοιχτά και κατάλαβα πώς δεν έφυγες, Λώρη, μά κάπως ταραγμένοι μούσαστε. Τι συμβαίνει Μιμόζα μου...

Ζήλεις; Ρε πώς ντ' άμούρ; Το λάκρμε ρέουμ; Οι σκιές του Πορφύρα; Χά! χά! χά! μυαλά που τάχετε. Έλάτε να σās κάνω ένα περίπατο να οās κτυπήση λίγο ο άέρας.

ΜΙΜΟΖΑ. Δεν συμβαίνουν τέτοια πράγματα Μίτου. Άπλως συζητούσαμε.

ΛΩΡΗΣ. Εγώ Μίτου δεν θα μπορέσω ναρθώ. Θα πάω να φωνίσω κατι εργαλεία γιατί αύριο φεύγω. Πηγαίνετε μόνο σας. Λοιπόν παιδιά θορυβάω. (Σ' τη Μιμόζα τρυφερά). Και όπως είπαμε αλλά όχι προσεκλήσεις. Οικγενειακός.

ΜΙΜΟΖΑ. Καλά Λώρη όπως θέλεις. (Με περισσή άγάπη) Σ' ευχαριστώ...

(Ο Λώρης φεύγει. Οι δύο κοπέλλες κάθονται κοντά—κοντά στον καναπέ κι' άρχίζουν να μιλούν.

Α Υ Λ Α Ι Α

ΚΥΠΡΟΣ - Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΟΣ

Του κ. ΝΙΚ. ΚΛ. ΛΑΝΙΤΗ, Ιατρού Πολιτευτού - Μέλους της Κυπριακής Πρεσβείας

Έκ του γεγονότος της άφίξεως εις την Έλλάδα της Κυπριακής Πρεσβείας την όποιαν τόσο οι Άρχηγοί του όσον και όλόκληρος ο Έλληνικός λαός υπεδέχθησαν με τόσο συγκίνησιν και τόσο ένθουσιασμόν, ο Άθηναϊκός τύπος άνέγραψε θερμότατα έγκώμια διά τας Έξοχότητας τας άποτελούσας την Πρεσβειαν και τὰ αίσθήματα στοργής προς την Μητέρα Έλλάδα του Κυπριακού λαού, τελευταίως αισιόδοξοι ένεφανίσθησαν οι οίωνοι διά την Ένωσιν της Ιστορικής και ένδόξου Μεγαλονήσου μετά της Έλλάδος εις πραγματοποίησην του θερμού πόθου των Έλλήνων της Μητροπόλεως και των Κυπρίων άδελφών μας.

Ήδη ή Κυπριακή Πρεσβεία περιώδευσε τας κυριώτερας πόλεις της Έλλάδος, παντού δέ έγένετο δεκτή με αίσθήματα βαθύτατου σεβασμού και Έθνικής συγκινήσεως. Έπειδή λοιπόν κατ' αὐτὰς ή Έθνική μας διεκδίκησις διά την Ένωσιν της Κύπρου είναι άπ' άκρου εις άκρον της Έλλάδος διάχυτος, δημοσιεύομεν κατωτέρω άρθρον του κ. Νικολάου Λανίτου, πολιτευτού της Κύπρου και μέλους της Κυπριακής Πρεσβείας πασιγνώστου άλλωστε και πέραν των όρίων της Έλλάδος διά τούς άγώνας του υπέρ της Ένώσεως της Κύπρου.

1) Είναι ζήτημα πολιτικής τιμής διά την Άγγλαν. Η Άγγλία δεν είναι ή Ναζιστική Γερμανία, που σχίζει ως κουρελόχαρτα συνθήκας και συμβάσεις διεθνείς. Το 3ον άρθρον της Χάρτας του Άτλαντικού είναι σαφές. Άναγνωρίζει το δικαίωμα της αυτόδιαθέσεως των λαών. Και αυτό οι Κύπριοι ζητούμεν.

2) Το σημερινόν έν τη Κυβερνήσει κόμμα διεκήρυξε πρό έτών διά στόματος του άρχηγού του Ράμσεϋ Μακδόναλ εις το Σοσιαλιστικόν συνέδριον της Βέρνης, ότι διά την Κύπρον θα έφαρμολισθόν αι άρχαι του αυτοκαθορισμού. Ο σημερινός άρχηγός του και πρωθυπουργός της Μ. Βρετανίας διεκήρυξε πέρυσι ότι ή Μ. Βρετανία δεν επιθυμεί να κυβερνά λαούς παρά την θέλησιν των. Και μās κυβερνοούν ακόμη παρά την θέλησιν μας.

3) Μαζί με το Έργατικόν κόμμα οι Φιλελεύθεροι διεκήρυξαν επανειλημμένως, ότι ή Κύπρος πρέπει να δοθι εις την Έλλάδα. Ο Γλάδστων όλιγον πρό του θανάτου του έγραφεν εις την Ιστορικήν έπιστολήν του προς τον δοϋκα του Ούεστμίνστερ: «Θά ήτο ή μεγαλύτερα δι' έμέ ικανοποίησης, εάν πρίν κλείσω για πάντα την μακράν μου ζωήν, ίδω την Κύπρον όργανικώς ήνωμένην με την Έλλάδα». Και μαζί με τον Γλάδστωνά τόσοι και τόσοι ευγενείς φιλελεύθεροι, όπως ο Κάρολος Δίλκε, ο λόρδος Κίμπερλεϋ και άλλοι, συνηγόρησαν υπέρ της Ένώσεως. Ο Λόυδ Γζώρτζ ειπε σαφώς εις τον Βενιζέλον: «Η Ένωσις της Κύπρου είναι ζήτημα δικαιοσύνης και ήθικης».

4) Εάν παραδεχθώμεν ότι ο Ούϊνστον Τσώρτσιλ εκπροσωπεί τας γνώμας του Συντηρητικού κόμματος, ή υπ' αὐτοῦ άναγνώρισις των επί της Κύπρου έθνικων δικαίων έγένετο επανειλημμέ-

ως. Μάλιστα εις έπίσημον διακήρυξιν προς τούς Κυπρίους προσέθεσεν ότι έλυπείτο διότι επί τη βάσει των μετά της Τουρκίας τότε συνθηκών δεν ήδύνατο να τό κάμη. Αί συνθήκαι εκείναι κατελύθησαν από τον πρώτον παγκόσμιον πόλεμον.

5) Διακηρύξεις, ραδιοφωνικαι έκπομπαι του Άγγλικού ραδιοφώνου, άρθρα έφημερίδων ώμίλουν συνεχώς περί της Κύπρου μετά την λήξιν του πολέμου ως «του πρώτου διά την Έλλάδα έπάθλου της Νίκης». Όταν δέ έζητήθη από την Κύπρον έθελουσία έπιστράτευσις τὰ έν Κύπρω Άγγλικά στρατολογικά γραφεία έγραψαν μεγάλους γράμμασιν: «Έπιστράτευθητε διά την Έλλάδα και την έλευθερίαν». Και 35 χιλιάδες Έλλήνων Κυπρίων μετέσχον του πολέμου «διά την Έλλάδα και την έλευθερίαν».

6) Η Έλλάς έζητήσε και ζητεί την Κύπρον ως φιλικήν διεκδίκησιν. Πρόκειται περί 500 περίπου χιλιάδων άμιγών Έλλήνων (400 χιλ. έν Κύπρω και 120 και άνω χιλιάδων Έλλήνων Κυπρίων έκτός της Κύπρου). Έλληνοαγγλική συμμάχια και φιλία με την Κύπρον δούλην δεν είναι από κανένα νοητή. Δεν είναι δυνατόν να κρατηθι, όπως τό Έθνος την θέλει.

7) Την Ένωσιν δεν επιβάλλει μόνον ή άδάμαστος θέλησις του Κυπριακού λαού και του Έθνους όλου, ή πολιτική ήθικη, αι εκ συνθηκών συμβάσεων και υποσχέσεων υποχρεώσεις της Μ. Βρετανίας, αλλά και αυτό το ήθικόν, το πολιτικόν και το στρατηγικόν συμφέρον της Μ. Βρετανίας. Το μεγαλείον της Μ. Βρετανίας όφείλεται εις τας ήθικας βάσεις της πολιτικής της. Άν κρατήση διά της βίας την Κύπρον θα κλονισθι εκ θεμελίων το ήθικόν και συνεπώς και το πολιτικόν της μεγαλείον. Στρατηγικώς ουδέποτε ή Κύπρος έφάνη χρήσιμος εις αυτήν. Έγράφη υπό Ιμπεριαλιστών, ότι ή ασφάλεια της Αιγύπτου καθιστά άπαραίτητον την Κύπρον. Ως άρχη τοϋτο είναι άνήθικος, άλλ' αι τελευταίαι περί της Αιγύπτου εξέλιξεις σαφώς άποδεικνύουν ότι ή Άγγλία δεν θα χάση τας έν Αιγύπτω βάσεις. Άφ' έτέρου τὰ έν τη Μεσογείω συμφέροντα ήσαν είναι και θα είναι κοινά διά την Άγγλίαν και την Έλλάδα. Και διά των επανειλημμένων από του Βενιζέλου μέχρι σήμεραν έπισήμων όμιλιών και δη διά των τελευταίων σαφών δηλώσεων της Α. Μ. του Βασιλέως έδηλώθη, ότι ή Έλλάς είναι πρόθυμος να προέλθι εις παραχωρήσεις κατοχυρούσας τὰ στρατηγικά συμφέροντα της Μ. Βρετανίας. Τα στρατηγικά σημεία είναι άσφαλέστερα όταν εύρίσκονται μεταξύ λαού φίλου και όχι έχθρικός διακειμένου, όπως θα ήτο κατά φυσικόν λόγον ο Κυπριακός λαός εάν δεν γίνη ή Ένωσις. Όσα γράφονται εις τον Άγγλικόν τύπον περί της στρατηγικότητας της νήσου είναι «προφάσεις έν άμαρτίαις».

8) Εάν ή Άγγλία έφυγεν από την Παλαιστί-

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΥ

Οἱ Ἕλληνες Πρόσκοποι

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τεσσαράκοντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Προσκοπισμοῦ σ' τὴν Ἑλλάδα, ἡ ἐπέτειος θὰ ἑορτασθῇ μὲ μίαν Πανελληνιον Προσκοπικὴν Κατασκήνωσιν, ἡ ὁποία θὰ ἐγκατασταθῇ τὸν Αὐγουστον εἰς τὸν Διόνυσον τῆς Ἀττικῆς. Στὴν κατασκήνωσιν ἐδήλωσαν συμμετοχὴ οἱ Ἕλληνες πρόσκοποι τῶν Κοινοτήτων Ἀλεξανδρείας, Παρισίων, Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τὰ ξένα Κράτη θὰ στείλουν ἀντιπροσώπους ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία, ἡ Αἴγυπτος, ἡ Παλαιστίνη, αἱ Ἰνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ ὁ Ο.Η.Ε. μὲ ὁμάδα ἀπὸ προσκόπους τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Αἱ Ἰνωμέναι Πολιτεῖαι θ' ἀντιπροσωπευθοῦν μὲ τὴν ἐδῶ ὁμάδα, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ παιδιά τῶν μελῶν τῆς ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας.

Στὴν κατασκήνωσιν αὐτὴ θὰ λάβουν μέρος γιὰ πρώτη φορά καὶ πρόσκοποι τῆς Δωδεκανήσου.

Εἶναι λοιπὸν εἰς τὴν ἐπικαιρότητα τὸ δημοσιεύμενο κατωτέρω περὶ τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Προσκοπισμοῦ.

Σκοπὸς τοῦ Σ.Ε.Π. εἶναι ἡ ἀγωγή τῶν Ἑλληνοπαίδων διὰ τῆς παγκοσμίως παραδεδομένης Προσκοπικῆς μεθοδου.

Διὰ τῆς μεθοδου ταύτης ἀναπτύσσονται αἱ σωματικά, ἡθικά, ψυχικά, πνευματικά καὶ λοιπὰ ἀρεταὶ καὶ ἱκανότητες τῶν παιδιῶν αἱ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν δημιουργίαν χρηστῶν πολιτῶν, χρησίμων εἰς τοὺς ἑαυτοὺς των, εἰς τοὺς ἄλλους καὶ εἰς τὸ Ἕθνος ἐν γένει.

Ὁ προσκοπισμός, α) θεωρεῖ ἀπαραίτητον τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Οἰκογένειαν καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους. β) Παραμένει μακρὰν τῆς πολιτικῆς, δὲν κάνει

νην, ἐὰν ἡ Ἀγγλία ἔδωκεν ἀνεξαρτησίαν εἰς τὰς Ἰνδίας, ἐὰν ἡ Ἀγγλία ἡλευθέρωσεν ἐχθρούς τῆς τοὺς μελαμψοὺς τῆς Βιρμανίας, πῶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ἐλευθερίαν εἰς λαὸν φίλον, σύμμαχον, συμπολεμήσαντα γενναίως μετ' αὐτῆς, ἱστορικόν, πολιτισμένον, Ἑλληνικὸν ἀπὸ τῆς θαμβῆς ἐποχῆς τῶν μύθων καὶ τῶν θρύλων τῶν Ἑλληνικῶν μέχρι σήμερον; Δὲν θὰ ὑπάρξῃ εἰς τὴν ἱστορίαν ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου τερατωδεστέρᾳ ἀδικία, κατασπιλοῦσα αὐτὸν τὸν ἀνθρωπισμόν, ἀπὸ τοῦ νὰ μὴ δοθῇ ἡ Κύπρος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πιστεύω ἀδιάσειστα, ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ διαπράξῃ τηλικούτον πολιτικὸν ἔγκλημα.

Κατόπιν αὐτῶν ὧλων ἔμφορεῖ κανεὶς νὰ μὴν αἰσιοδοξῇ; Ἡ μόνη ἀπομένουσα διέξοδος διὰ τὴν Ἀγγλίαν εἶναι νὰ ἔλθῃ εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Πᾶσα περαιτέρω παρέκκλισις θὰ εἶναι ὁ τάφος τῆς Ἑνώσεως. Οὔτε ἡ Κύπρος, οὔτε τὸ Ἕθνος

διὰ κρίσιν κοινωνικῶν ἢ οἰκονομικῶν καταστάσεων καὶ δὲν διέπεται ἀπὸ οἰασθήποτε φύσεως σχετικῆς κατευθύνσεως καὶ ἐπιδειώξεως.

γ) Παραδέχεται τὴν ἐθελουσίαν κατὰ τὰς, δηλαδή δὲν ἀναγκάζει κανένα νὰ γίνῃ Πρόσκοπος.

Ὁ Προσκοπισμὸς δίδει ἀγωγήν καὶ οὐχὶ μόρφωσιν, δηλαδή ἀσκεῖ ἐν τῇ πράξει τὰ παιδιά εἰς τὸ νὰ ἐκτελοῦν τὸ καθήκον των.

Μεγάλῃ σημασίᾳ δίδεται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν παιδιῶν καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν, κατὰ τρόπον θετικὸν καὶ ριζικόν, δι' ἔργων καὶ ὄχι διὰ λόγων μόνον. Λόγοι πού δὲν συνοδεύονται ἀπὸ ἔργα καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὸ καλὸν παρὰδειγμα τῶν μεγαλυτέρων ἔχουν ἀρνητικὴν ἀξίαν.

Μὲ ὀλίγας λέξεις ἡ μέθοδος τὴν ὁποίαν χρησιμοποιοῖ ὁ Προσκοπισμὸς εἶναι τὸ νὰ δημιουργῇ ἕνα ὑγιεινὸν περιβάλλον καὶ νὰ δίδῃ εἰς τὰ παιδιά ἀπασχολήσεις πού νὰ εἶναι ἱκαναὶ νὰ τὰ βοηθήσουν διὰ νὰ γίνουν καλοὶ πολῖται.

Τὸ ὑγιεινὸν αὐτὸ περιβάλλον εἶναι ἡ προσωπικὴ ἀτμόσφαιρα ἡ ὁποία εἶναι κεκορησμένη ἀπὸ τὸ ἰδανικὸν τὸ ὁποῖον ὁ Πρόσκοπος ἐπιθυμεῖ καὶ μὲ διαρκεῖς προσπάθειάς τείνει πάντοτε νὰ ταυτισθῇ.

Τὸ ἰδανικὸν τοῦτο εἶναι ἡ μᾶλλον περιγραφεται εἰς τὸν Νόμον τῶν Προσκόπων.

Αἱ ἀπασχολήσεις αἱ ὁποῖαι παρέχονται ἀποβλέπουν εἰς τὸ νὰ δημιουργήσουν τὴν αὐτοπεποιθῆσιν διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς αὐτενεργείας καὶ τῆς παρατηρητικότητος. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ αὐτενεργεία πρέπει πρῶτα ν' ἀναπτυχθοῦν διάφοροι σωματικά, ψυχικά καὶ πνευματικά ἱκανότητες.

Τὸ ὑπαίθριον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρέχει τὰς περισσοτέρας εὐκαιρίας διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἀνωτέρου σκοποῦ.

Διὰ νὰ μπορέσουν ὅμως ν' ἀντιμετωπίσουν τὴν ζωὴν τοῦ ὑπαίθρου εἶναι ἀπαραίτητοι εἰς τὰ παιδιά ὁρισμέναι γνώσεις καὶ ἱκανότητες πού ἀποκτώνται μὲ πρόγραμμα προοδευτικόν.

Ἄλλα περὶ αὐτῶν εἰς τὸ προσεχές

γενικώτερα δύναται νὰ ἀνεχθῇ περαιτέρω παρέκκλισις. Δὲν πρέπει νὰ τὴν θέλῃ οὔτε ἡ Ἀγγλία. Ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς συμφέροντι, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ ἰδικόν μας συμφέρον.

Κατὰ τὴν μεγάλην αὐτὴν ἡμέραν τῆς 25ης Μαρτίου ἡ προσοχὴ ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους στρέφεται πρὸς τὴν Κύπρον. Ἡ ἱστορικὴ στιγμή τῆς Ἑνώσεως πλησιάζει. Τὰ κύματα τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου ἐπὶ τῶν ὁποίων πνέει σαράντα Ἑλληνικῶν αἰώνων ἡ πνοή, φρίσσουν ἀναμένοντα τὸν νέον Κίμωνα νὰ μεταφέρῃ ἐξ Ἀθηνῶν τὴν Ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν. Ἡ Ἑνώσις θὰ γίνῃ. Τὸ ξεῦρε καλὰ ἡ φίλη καὶ σύμμαχος. Ὅσοι ταχύτερον τὸσφ καλύτερον δι' αὐτὴν, δι' ἡμᾶς διὰ τὴν ἡθικὴν, διὰ τὴν ἐλευθερίαν, διὰ τὸν πολιτισμόν.

ΝΙΚ. ΚΛ. ΛΑΝΙΤΗΣ

Ἐγράφη ἐπὶ τῇ Ἐπιτελῇ τῆς 25ης Μαρτίου καὶ ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ περιοδικὸν «Νέα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα».

Ο ΑΣΠΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΣΤΡΟΦΗ Α'

Ἄνοιξε, μάνα μας γλυκεῖά, τὴν ἀφθαρτὴ καρδιά σου καὶ ἀγκάλιασέ τα τὰ φτωχά, τὰ μαύρα τὰ παιδιά σου. Σφίξε μας, μάνα, σφίξε μας. Γυμνὰ ξαρματωμένα σὰν νάτανε κατὰδικα, σὰν νάταν νικημένα ἔρχονται μὲς στὸν κόρφο σου, δώσε μας τὴν εὐχή σου καὶ σβῆσε πᾶσα μας πληγὴ μ' ἕνα θερμὸ φιλί σου.

Ἄλλο δὲ θέλομε οἱ πικροί. Θέλομ' ἐδῶ σιμά σου νὰ βλέπωμε τὸ δάκρυ σου καὶ ἐμεῖς στὰ βλέφαρά σου. καὶ νὰ τ' ἀκούμε ἐπάνω μας ὀλοόραστο νὰ στάξῃ. Θέλομε μὲς στὰ σπλάχνα μας νὰ χώνεται, νὰ σφάζῃ ὁ στεναγμός σου κοφτερός σὰ δίκικο μαχαίρι. Θέλομε τὴν ὀρφάνια σου, θέλομε νὰ μᾶς δέρῃ μαζί μ' ἐσένα συμφορὰ καὶ κατὰδικὴ αἰώνια... Δὲ θέλομε περίγεια καὶ ξένου καταφρόνια...

Ἀμετροὶ χρόνοι ἐπέρασαν!... Ἀλήθεια, μάνα ἀλήθεια, Κι ὡς τώρα δὲν ἠμπόρεσαν ἀπ' τ' ἄχαρά μας στήθια, ὅλη τὴν ἔρμη μας ψυχὴ νὰ καταπιοῦν, νὰ πνίξουν. Οἱ λύκοι δὲν ἐπρόφθασαν τὸ αἷμα νὰ ρουφήξουν ὡς τὴ στερνὴ σταλαματιά, τὸ λαίμαργό τους στόμα ἐδείλιασε θυζαίνοντας καὶ ἄφησε μὲς στὸ πτώμα παραιτημένη μιά μικρή, μιά φλογερὴ ρανίδα. Μ' αὐτὴν ἐζήσαμε οἱ φτωχοί. Ὅλη μας τὴν ἐλπίδα μέσα σὲ τέτοιο φυλαχτὸ τὴν εἴχαμε θαμμένη καὶ ἐκεῖ τὴν ἀνατρέφαμε. Λαχταροποτισμένη ἐδλάστησε καὶ ἐθέριεψε. Μέσα στὴν ἀγκαλιά σου αὐτὸν τὸ μόνο θησαυρὸ σου φέρνουν τὰ παιδιά σου.

Κοίταξ' ἐδῶ τὰ μέτωπα πῶς τὰ χεὶ ἀύλακωμένα ὁ πόνος καὶ οἱ ἐνθύμησες! Τὰ μάτια θολωμένα ἀπόστασαν στὴ σκοτεινιά, γιὰ λίγο νὰ σβηστοῦνε! Εἶδαν τὸ Σοῦλι νὰ σφαγῇ καὶ ἐμπρός τους νὰ χυθοῦνε τ' ἀνδρειωμένα σπλάχνα του, τοῦ Πλάστη περηφάνεια καὶ ἄταφα καὶ ἀμνημόνευτα στὰ πεῦκα, στὰ πλατάνια νὰ σέρνουν τὰ ξεσκλίδια τους κοράκια πεινασμένα! Εἶδαν τὸ Κοῦγγι νὰ καῇ καὶ ὁλόρθη ν' ἀναβαῖναι στὰ σύγνεφα ἡ καπνοῦρα του, σὰ μαῦρο κυπαρίσσι, πολὺ φύτρωνε ἀπ' τὴ στάχτη του γιὰ νὰ μοιρολογήσῃ. Εἶδαν τὸν Ἀλήπασα νὰ ρυάξεται τριγύρου, σὰν ἔφαγε ὡς τὸ κόκκαλο τῆς σάρκα τῆς Ἡπείρου, καὶ νὰ μουγγρίζῃ γιὰ βοσκὴ, τὸ λάρυγγα ν' ἀπλώνῃ... Κ' εἶδαν τότε ἕνα φονιά τὰ νύχια νὰ καρφώνῃ στὴν εὐμορφὴ τὴν Πάργα σου καὶ στοῦ θείου τὸ στόμα νὰ παραδινῇ παίζοντας τὸ τρυφερό της σῶμα. Κι ἐμεῖς ἐδoléπαμε βουβοὶ τὸ φοβερὸ τὸ φίδι καὶ ἀκούσαμε παράλυτοι τ' ἄγριό του κατακλεῖδι νὰ τὴν ἀλέθῃ λαίμαργα καὶ νὰ τὴν καταπίνῃ... Πές μας το, μάνα, πές μας το, θ' ἀναστηθῇ καὶ ἐκείνη;... Τὴν ὥρα π' ἀνδρειεύτηκες καὶ εἶδαμε σὰ δοξάρι, τοῦ φοβεροῦ σου τοῦ σπαθιοῦ νὰ λάμψῃ τὸ θηκάρι. ἔταν σ' ἀκούσαμε, οἱ πικροί, στὸ ἔρμιο σου ἀκρογιάλι τὴ νύχτα ν' ἀδελφώνεσαι μὲ τὴν ἀνεμοζάλη καὶ τὴ φωτιά τοῦ κεραυνοῦ ζωσμένη στὸ πλευρό σου τὴν μανιωμένη θάλασσα νὰ παίρνῃς γι' ἄλογό σου.

ΑΡ. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

1) Ἐποιήθη ἐπὶ τῇ 25 Μαρτίου 1864 ἡμέρᾳ καθ' ἣν ὁ ποιητὴς μετὰ δύο ἄλλων Ἑπτανησίων βουλευτῶν, ἐφθάσαν εἰς τὴν πρωτεύουσιν μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς Ἑνώσεως, ὅπως ἐν ὀνόματι τῶν ἐντολέων αὐτῶν προσενέγκωσι τῷ Βασιλεῖ τῶν Ἑλλήνων τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Ἰονίου λαοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΥΡΩΝΑ

Λευθερίᾳ γιὰ λίγο πάψε
Νὰ χτυπᾷς μὲ τὸ σπαθί,
Τώρα σίμωσε καὶ κλάψε
Εἰς τὸν Μπαίρον τὸ κορμί.

Καὶ κατόπι ἄς ἀκλουθοῦνε
ὅσοι ἐπράξανε λαμπρά
Ἀποπάνου του ἄς χτυποῦνε
Μόνον στήθια ἡρωικά.

Πρῶτοι ἄς ἔλθουνε οἱ Σουλιῶτες,
Καὶ ἀπ' τὸ λείψανον αὐτό,
Ἄς μακραίνουνε οἱ προδότες,
Καὶ ἀπ' τὰ λόγια ὁποῦ θὰ πῶ.

Φλάμπουρα, ὅπλα τιμημένα,
Ἄς γυρνοῦν κατὰ τὴ γῆ,
Καθὼς ἦτανε γυρμένα
Εἰς τοῦ Μάρκου τὴ θανά.

Ποῦ βαστοῦσε τὸ μαχαίρι,
Ὅταν τοῦ λειψὲ ἡ ζωὴ,
Μὲς στὸ ἀνδρόφονο τὸ χέρι,
Καὶ δὲν τ' ἄφηνε νὰ βγῇ.

Ἀναθράφηκε ὁ γενναῖος
Στῶν ἀρμάτων τὴν κλαγγή
Τοῦτον ἐμπνευσε, ὄντας νέος,
Μία θεὰ μελωδική.

Δ. Σολωμός

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΑΣ

Στεφανώστε μὲ δάφνης
δακρυπότιστα κλωνάρια
καὶ τὰ ξένα παλληκάρια
πού πολέμησαν μὲ πόθο
σάββανό του νὰ γενῇ
τῆς ιδέας τῆς γαλάζιας
τὸ γαλάζιο τὸ πανί.

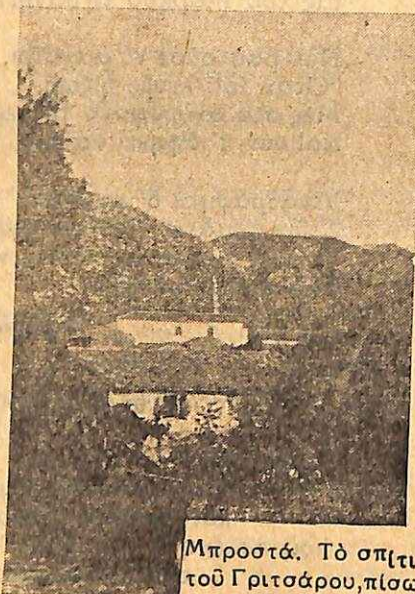
Κλάψετε μὲ λίγο πόνος
καὶ γιὰ ταῦτα τὰ καημένα
πόσα στήθη στὴ θανά των
δὲν θὰ βόγγησαν βαριά...
μὲς στῆς γῆς αὐτῆς τὸ χῶμα
δὲν ἐπέταξαν σὰν ξένα
καὶ τ' ἀδέλφωσε μαζί μας
τῶν λαῶν ἡ λευθερίᾳ.

Γῆς πατρίδος των τὸ χῶμα
θὰ τὸ βροῦνε καὶ ἐδῶ πέρα,
τόπου γίνηκε μονάχα
καὶ ὄχι μάνας ἀλλαγὴ,
κι ὁ μέγας Ἀθηναῖος
ἔτσι φώναξε μιά μιά μέρα:
«τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑπερόχων
εἶνε τάφος κάθε γῆ».

Γ. Σουρῆς

Σ τὸ βάθος τῆς ρεματίας ποὺ
τις παρυφές τῆς στολίζουν
πουρνάρια, κουμαριές, μυρ-
τιές καὶ τὸ θυμάρει καὶ τοὺς γύ-
ρω λόφους τῆς τὰ ψηλά κυπα-
ρίσσια, οἱ βαλανιδιές κι' οἱ χαρου-
πιές, τὸ θρόισμα τῶν φύλλων
τῆς λεύκας γλυκοψιθυρίζει ἕνα
ἀκατανόητο μυστικό τραγουδάκι
καὶ τὰ βοτσαλάκια σ' τὸ τρέξιμο
τοῦ ρυακιοῦ φλυαροῦν. Εἶναι ἀ-
λήθεια ἕνα παιγνίδι τῆς φύσεως
τόσο ἀρμόνικὸ ποὺ καθηλώνει
τὴν ψυχὴ καὶ φέρνει τὸν ἀνθρω-
πο σ' ἑκσταση.

Γύρω—τριγύρω στὶς πλαγιές
μὲ τὴν καταπράσινη βλάστησί
τους βόσκουν ἡσυχα τ' ἀγελάδια,
οἱ κατσίκες, τὰ πρόβατα καὶ στὰ
φιθίσια ἀκαθόριστα μονοπάτια
ἀργοδιαβαίνουν πότε μιὰ γυναί-

Μπροστά. Τὸ σπίτι
τοῦ Γριτσάρου, πίσω
ἡ Ἐκκλησία.

κα μὲ τὸ γιομάρι σ' τὴν πλάτη,
πότε ἕνας ἄνδρας μ' ἕνα ἐρ-
γαλεῖο σ' τὸν ὦμο. Ἀπλωτὸ
τὸ χωριὸ φαντάζει σ' τὴν ἀντι-
κρυνὴ ὑπώρεια καὶ ἀραιὰ τὰ
σπιτάκια του μὲ τὴν Ἐκκλησιὰ καὶ
τὸ κωδωνοστάσιό της. "Ἐξω σ'
τὸ πεζοὸλι, τὸ μαῦροση μάδι τοῦ
παπᾶ, ποὺ κρατεῖ σ' τὰ χέρια του
ἀνοιχτὸ τὸ Ψαλτήρι. Ἡ στράτα
τοῦ χωριοῦ εἶναι ἄδεια. Οἱ χω-
ριανοὶ ἔχουν δουλειὰ σ' τὸ χτή-
μα, ἢ πότισμα, ἢ σκάλισμα ἢ βο-
τάνισμα ἢ κλάδο ἢ ζευγάρι. Ὁ
μόχθος, ὁ καθημερινὸς τοῦ φτω-
χοῦ ἀγρότη γιὰ τὴ συντήρησι
τῆς φανιλιᾶς. Τέτοια πάνω κά-
τ' αὐτὸ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ ἢ εἰ-
κόνα.

Εἶναι πρωτὶ. Ἐποχὴ θεοῦ, Τὸ

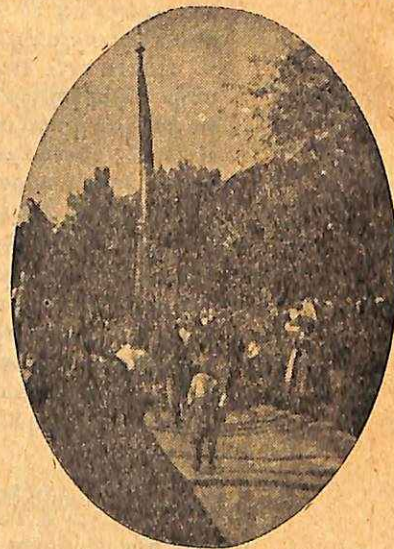
λιοπύρι ἐρεθίζει τὸ τζίτζικι ποὺ
χειρομυλίζει ἀδιάκορα τὸν ἴδιο
σκοπὸ, κάπου κάπου κατεβά-
ζοντας τὸ κλειδί σὲ λίγες χαμη-
λές νότες. Τὴν ἴδια ὥρα ὁ μύρ-
μηγκας, ὁ ἀπάνθρωπος καὶ ἄ-
σπλαγχνος αὐτὸς τσιγκούνης ποὺ
ἀρνήθηκε σ' τὸν ὁμογενὴ του ἕ-
να σπειρὶ σιτάρει, φορτωμένος ὁ-
σο βαστάει, κουβαλάει σ' τὴ φω-
ληὰ του ὅτι εὐρεῖ. Σπειριὰ στα-
ριοῦ, σπύρου ἀπὸ ἀγριόχορτα,
κανένα τσάχλο. Δουλεῦτῃς ἀλλὰ
μίζερος καὶ ἐγωϊστῆς. Ἡ Ἑλλη-
νίδα χωριάτισσα μὲ τὸ δρεπάνι
σ' τὸ χέρι, τὴν μπόλια ρηγμένη
σ' τὸ κεφάλι γιὰ τὸν καυτερό ἥ-
λιο, βοτανίζει τὰ τριφύλλια τοῦ
χωραφιοῦ. Θὰ ἐτοιμασθῇ γιὰ
χειμωνιάτικο μπιστόνι. Θὰ γί-
νουν αὐλακάκια γιὰ νὰ φυτευ-
τοῦν τὰ πράσσα, τὰ σέλινα, τὸ
λάχανο, τοῦ σπιτιοῦ τὸ ἐφόδιο. Καὶ
ὅταν δουλεῦτῃ πάλι τὸ χωράφι,
θάρβῃ ἡ ἴδια Ἑλληνίδα χωριά-
τισσα καὶ θὰ φυτέψῃ τὰ λαχανι-
κά καὶ θάρχεται κάθε βράδυ μὲ
τὸ ποτιστήρι στὸ χέρι νὰ τὰ πο-
τίζει, ὥς ποὺ νὰ ριζώσουν καὶ
καὶ νὰ μεγαλώσουν, γιὰ νὰ σκα-
λιστοῦν.

Κι' ἔρχεται τὸ μεσημέρι. Τὸ
ζευγάρι σταματάει καὶ τὰ βώ-
δια μὲ τὴν ὕστερη στροφὴ ὀδη-
γῶνται σὴν αὐλακίαν, κάτω ἀπὸ
τὸν ἴσκιο τῆς ἐληῆς. Ἐκεῖ ξεζεύ-
ονται καὶ ξεπλώνουν σ' τὸν
ἴσκιο μὲ τὴν βαρεὴ ἀνάσσα τοῦ
κόπου καὶ τὰ ρουθούνια τους ἀ-
χνίζοντας τὴν ἀναπνοή τους.
Κάπου, κάπου σιγομουγκρίζουν
σὰν δειγμὰ λίγης ξεκούρασης. Εἶ-
ναι βαρεὴ ἡ ἀσβολιὰ τὸ καλο-
καίρι. Καὶ ὁ ζευγουλᾶτης, ἀφοῦ
βγάλῃ τὴν ψάθα του καὶ ἀκουμ-
πήσῃ τὴν βουκέντρα σὴν ρίζα τῆς
ἐληῆς κάθεται κι' αὐτὸς πλάι σ'
τὰ ζωντανὰ του γιὰ μιὰ μικρὴ ἀ-
νάπαυσι σκουπίζοντας τὸν ἰδρώ-
τα τοῦ προσώπου του.

"Ολοὶ τοὺς περιμένουν τὴ γυ-
ναίκα. Τὴν Ἑλληνίδα ἀγρότισ-

σα ποὺ θάρβῃ ἀπὸ τὸ σπῖτι νὰ
τοὺς φέρῃ τὸ μεσημεριανὸ φαγη-
τό τους. Καὶ νάτην κατεβαίνει τὸ
μονοπάτι. Στὸ κεφάλι ἔχει ἀπο-
θωμένο ἕνα φαρδὺ καλάθι ποὺ
μέσα ἔχει τὸ τσουκάλι μὲ τὸ φα-
γητό, τὰ πιάτα, τὰ πηρούνια, τὸ
φλασκὶ μὲ τὸ κρασί. Καὶ σ' τὴ
μασχάλι της κρατᾷ ἕνα γιομά-
ρι χόρτο. Εἶναι τὸ τάισμα τῶν
βωδίων. Κι' ἐκεῖνα περιμένουν κι'
ὅταν τὴν βλέπουν νὰ κοντεῖται
μουγκρίζουν χαϊδευτικά. Τὴν
γνωρίζουν καλὰ τὴ γυναίκα
ποὺ τὰ ταΐζει, τὰ ποτίζει καὶ τὰ
χαϊδεύει. Καὶ κάθονται ὅλοι τῶ-
ρα καὶ τρῶνε. Καὶ τὰ ζωντανὰ
καὶ οἱ ἄνθρωποι. Ζεστὸ κριθαρέ-
νιο ψωμί καὶ ἐληές καὶ προσφάι.
Καὶ προτοῦ βάλλουν τὴν μπουκίαν
σ' τὸ στόμα τοὺς ἔκαμαν τὸ
σταυρὸ τοὺς οἱ Ἕλληνες ἀγρό-
τες. Δόξα σοι ὁ Θεός! Εἰδυλια-
κὴ σκηνὴ ὁμορφίᾳ καὶ ψυχικῆς
γαλήνης.

Μὰ προτοῦ φτάσῃ ἡ γυναίκα
μὲ τὸ φαγητό εἶχε ἄλλα καθή-
κοντα σ' τὸ σπῖτι. Εἶχε ζυμώσει
τὰ χαράματα, κι' ἦρθ' ἡ ὥρα νὰ

Λιτανεῖα στὸ χωριό, τῆς Παναγίας
τὸ Δεκαπενταύγουστο.

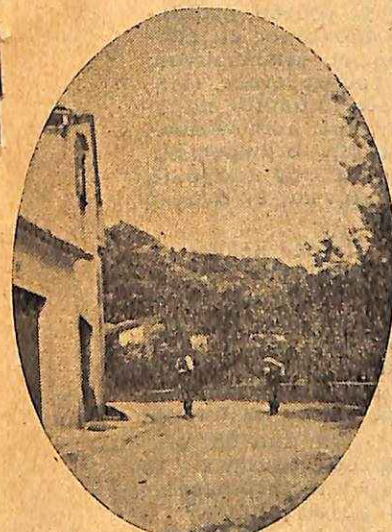
Ἀπὸ τὶς φυσικὲς ὁμορφιές τῆς Πατρίδος μας

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΙΟ

Ὁ μόχθος τῶν ἀνθρώπων του καὶ ἡ ζωγραφιά του

ξεφουρνίσῃ, νὰ ταῖσῃ τὶς κόττες
τῆς νὰ τακτοποιήσῃ τὸ νοικοκυ-
ριό της, νὰ βγάλῃ νερό. "Ὅλα ἀ-
γκαῖα σ' ἕνα σπῖτι. Τὴν νὰ πρό-
κανε νὰ κάμῃ τὸ βράδυ ποὺ θὰ
γύριζαν ὅλοι κουρασμένοι...

Κι' ἔρχεται τὸ δειλινό. Εἶν' ἡ
ὥρα τῆς νεολαίας τοῦ χωριοῦ.
Ἐνῶ γεμίζουν τὴ στράτα, οἱ φα-
μιλιές ποῦρχονται ἀπὸ τὸ κτή-
μα μὲ τὰ ζωντανὰ τους, τὰ γαί-
δούρια τους, τὴ σκύλα κι' ὅτι
προῖδ' ἐυλόγησε ὁ Θεός, ἡ κόρη
παίρνει τὸ ξεστὶ βασταγμένο σ'
τὸ κεφάλι καὶ πάει γιὰ τὴ βρύση
τοῦ χωριοῦ. Εἶναι δροσερὸ καὶ πιὸ
ἀλαφρὸ τὸ νερὸ τῆς βρύσης. Μὰ
κάτι κτυπάει σ' τὴν καρδούλα της
γιὰ τὸ ξεμανίκωτο καὶ καλόκορμο
μελαχροινὸ παλληκάρι ποὺ κάνει
τάχα τὸν περίπατό του κατὰ τὴ
βρύση. Κι' ἕνα χαμόγελο καὶ δυὸ
κουβεντούλες καὶ τὸ γλυκὸ βλέμ-
μα δυὸ μαύρων ματιῶν εἶναι μέ-
σα σ' τὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ. Ποιὸς
ἔχει πότε θὰ ξαναἰδωθοῦν νὰ τὰ
ποῦν, νὰ ὑποσχεθοῦν, νὰ χα-
ροῦν τὴν ἀγάπη τους. Τὰ μάτια
τοῦ κόσμου εἶναι περίεργα, κι'

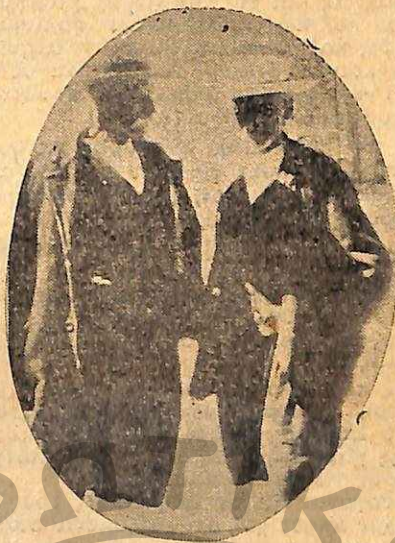

Ἐπιστροφὴ τὸ δειλινό. Τὸ γαῖδου-
ράκι φορτωμένο μὲ τὸ ἀφεντικό
καὶ μὲ τὰ σύνεργα, γυρίζει στὸ
φτωχικὸ του.

Στροφή τελευταία

Καλότυχοι μου χωριανοὶ ζηλεύω
[τὴ ζωὴ σας,
τὴν ἀπλοϊκὴ σας τὴ ζωὴ πῶχει πε-
ρίσσειες χάρες,
Μὰ πειὸ πολὺ τὸ μαγικὸ ζηλεύω
[γυρισμό σας,
"Ὄντας ἡ μέρα σώνεται καὶ βασι-
[λεύει ὁ ἥλιος.

Τώρα τὶς Ἑλληνικὲς ἀκτὲς
στολίζουν κάποια γραφικὰ κα-
τάλευκα χωριουδάκια, ποὺ οἱ ἀ-
σχολίες τῶν κατοίκων τοὺς φεύ-
γουν ἀπὸ τὴν καλλιέργεια τῆς
γῆς, εἶναι ψαράδικα. Ἐδῶ πλέ-
κουν δίχτυα, τὰ ματίζουν τὰ δι-
ορθώνουν, καλαφατίζουν βάρκες.
μπαλώνουν ἀρμενοπάνια.

Στροφή δεύτερη

Ἀπ' ἔξω ἀπ' τὰ ὄργωματα γυρνοῦ-
[νε οἱ ζευγολᾶτες
Ἡλιοκαμένοι, ξέκοποι, βουβοί, ἀπο-
[καμωμένοι
Μὲ τοὺς ζυγούς μὲ τὰ βαρεῖα τ'
[ἀλέτρια φορτωμένοι
Καὶ σαλαγοῦν ἀπομπροστά σ' τὰ
[δυὸ καματερά τους
Τρανά, στεφανοκέρατα κοιλάτα,
[τραχηλάτα,
«Ὁῶ, φωνάζοντας, ὁῶ Μελισσινέ,
[λαμπίρη
Κι' ἀργὰ τὰ βόδια περπατοῦν καὶ
[ποῦ καὶ ποῦ μουγγρίζουν
Γυρνοῦνε ἀπὸ τὰ ἔργα τους, ἢ λυ-
[γερὲς γυρνοῦνε
Μὲ τὰ ζαλκίκα ὡχ' τὴ λογιὰ, μὲ τὰ
[σκούτια ἀπ' τὸ πλῆμα
Μὲ τὶς πλατειές των τὶς ποδιές
[σφουγγίζοντας τὸν ἰδρῶ
Καὶ σ' ὅποιον δέντρο κι' ἂν σταθοῦν,
[σ' ὅποιον κοντρί ἀκουμπήσουν,
Εἰς τὸ μούρμουρι τοῦ κλαριοῦ εἰς
[τὴ θοιρὰ τοῦ βράχου,
Γλυκὸ γλυκὸ καὶ πρόσχαρο χαιρε-
[τισμὸ ξανοίγουν.
Γεῖα καὶ χαρὰ σ' τὸν κόσμο μας, τὸν
[ἄμορφό μας κόσμο.

Χωριάτες. Ὁ Τσαμπάνης ὁ ἱερο-
ψάλτης καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Τσί-
τσιρης.

Κι' ἐδῶ ἡ γυναίκα τοῦ ψαρά
εἶναι στενὸς συμπαραστάτης σ'
τὸ μόχθο του, καὶ κάπου, κάπου
ἀκούγεται καὶ κανένα τραγοῦδι
τῆς θάλασσας μονότονο κι' ἐκ-
φραστικό. Σὰν κάτι τέτοιο.

Μικρὴ μου ψαροπούλα
τράβα τὴ βάρκα σ' τὴν ξηρὰ
ἔχει κι' ἡ καρδιά μου τρικυμίες καὶ
[μπόρες
μὰ καὶ τὰ μαργαριτάρια τοῦ βυθοῦ,
ποὺ πᾶς γιὰ νὰ ψαρέψῃς.

Εἶναι καὶ τὸ ψαράδικο χωριὸ
κύτταρο πολιτισμοῦ καὶ ἐργα-
στήρι ἀνθρωπιάς σ' τὶς ὁμορφιές
τῆς χώρας μας, τῆς ξακουστῆς
Ἑλλάδος.

ΠΟΛΙΟΜΥΕΛΙΤΙΣ

Η νόσος που προσβάλλει την πρώτην παιδικήν ηλικίαν

Του δρος κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΔΟΥΚΑ, Επιθεωρητοῦ Ιατροῦ τῶν ΣΠΑΠ

Τὴν 30ὴν Μαΐου συνήλθε εἰς τὸ Ἄμστερνταμ Εὐρωπαϊκὴ διάσκεψις ἀσχοληθεῖσα μὲ τὴν πολιομυελίτιδα. Μετέσχον τὸ Βέλγιον, ἡ Αὐστρία, ἡ Ἀγγλία, ἡ Δανία, ἡ Ὑλλανδία, ἡ Ἰταλία, ἡ Νορβηγία, Σουηδία, ἡ Γιουγκοσλαβία, ἡ Ἰσπανία, τὸ Λουξεμβούργον καὶ ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία ἐξέπροσωπήθη διὰ τοῦ κατηγρητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κ. Χωρέμη. Γὰρ διασκέψεις αὐτὰς συγκαλεῖ ἡ ἐν Βρυξέλλαις ἐδρευούσα μόνιμος ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς πολιομυελίτιδος. Περὶ συνήλθεν ἡ πρώτη εἰς τὸ Παρίσι. Ἡ ἐπετεινὴ εἰς τὸ Ἄμστερνταμ καὶ ἡ τοῦ προσχεροῦς ἔτους ὠρίσθη νὰ γινῇ εἰς τὴν Κοπεγχάγην καὶ δὲν θὰ εἶναι ἀπλῶς εὐρωπαϊκὴ, ἀλλὰ παγκόσμιος, διότι θὰ λάβουν μέρος εἰς αὐτὴν καὶ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες.

Ἡ προσφάτος ἐμφάνισις νέων κρουσμάτων εἰς Πάτρας φερεῖ καὶ παλιν εἰς τὴν ἐπιτακτικότητά τοῦ κατωτέρω ἀρθρον τοῦ δόκτορος κ. Χρ. Δουκα.

Ἡ ἐμφάνισις καὶ εἰς τὴν χώραν μας κατ' αὐτὴν τὴν περίοδον πολλῶν κρουσμάτων πολιομυελίτιδος ἐδημιούργησε, καὶ δικαίως, ἀρκετὰς ἀνησυχίας ἐκ μέρους τοῦ κοινού, ἔνεκεν τῶν ὁποίων αἱ ἀρμόδιαι Κρατικαὶ Ὑγειονομικαὶ ὑπηρεσίαι προέβησαν ἤδη, εἰς τὰς δεούσας ἀνακοινώσεις.

Ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶναι ἐπικαιρον, πολλοὶ θὰ ἐνδιαφέρονται νὰ μαθοῦν τί εἶναι ἡ νόσος αὕτη, ποῦ ὀφείλεται, πῶς μεταδίδεται, πῶς θεραπεύεται καὶ τὸ σπουδαιότερον πῶς προλαμβάνεται.

Ἡ νόσος λοιπὸν αὕτη, περιλαμβάνεται μετὰ τῶν ὀξεων λοιμωδῶν νοσημάτων καὶ προσβάλλει κατὰ προτίμησιν τὴν πρώτην παιδικὴν ηλικίαν, μετὰ δὲ τοῦ 1ου καὶ 5ου ἔτους, χωρὶς ὅμως νὰ ἀφήνῃ ἀπρόσβλητα, σπανιότερον ὅμως, καὶ ἄτομα μεγαλύτερα ηλικίας.

Πρῶτος ποῦ περιέγραψε τὴν νόσον εἶναι ὁ Γερμανὸς ἱατρός Ἰάκωβος von Heine τὸ 1840, τὸ δὲ ἔτος 1890 ὁ Σουηδὸς ἱατρός Medin ἀπέδειξε τὸν ἐπιδημικὸν τῆς χαρακτῆρα ἐξ οὗ ἡ νόσος αὕτη φέρεται καὶ ὡς νόσος τῶν Heine καὶ Medin.

Τὸ παθογόνον αἷτιον ἀνήκει εἰς τοὺς διηθητοὺς τοὺς καὶ ἔχει ἀποδειχθῇ ὅτι εὐρίσκεται διακεχυμένον ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος τῶν πασχόντων, τοῦ στόματος, φaryγγος, ρινικῶν κοιλοτήτων, ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ καὶ τοῦ αἵματος. Ἡ νόσος μεταδίδεται ἀπὸ ἀνθρώπου εἰς ἀνθρώπον ἀπ' εὐθείας (ἀμεσῶς) ἢ καὶ διὰ διαφόρων ἀντικειμένων (ἐμμεσῶς). Συνηθέστερον τὰ ἐκπεπόμενα σταγονίδια σιελου κατὰ τὸν βήχα, πτυσμά, δυνατὴν ὁμίλιαν ὑπὸ τῶν πασχόντων ἢ καὶ τῶν ὑγιῶν μικροβιοφόρων, συντελοῦν εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς νόσου. Ἐπίσης ἔχει ἀποδειχθῇ ὅτι καὶ διὰ τῶν κοπρανῶν πασχόντων ἢ μικροβιοφόρων ἀποβάλλεται τὸ λοιμῶδες αἷτιον τῆς νόσου, διὰ τῶν ἐπικαθημένων δὲ εἰς ταῦτα μολύνων καὶ ἄλλων ἐντομῶν, μεταφερεται εἰς ἄλλα ἀντικείμενα ἢ τροφίμα καὶ δι' αὐτῶν γίνονται ἡ μόλυνσις κατόπιν εἰς τὸν ἀνθρώπον.

Αἱ ἐπιδημίαι συμβαίνουν συνήθως κατὰ τὸ θέρος καὶ ἀρχὰς φθινοπώρου, συχνότερα δὲ παρατηροῦνται εἰς τὰς Σκανδιναυικὰς χώρας καὶ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ νόσος ἐμφανίζεται μετὰ στάδιον ἐπώσεως 1—10 περίπου ἡμερῶν. Εἰσβάλλει ἀποϊόμως μὲ ὑψηλὸν πυρετὸν 39°—40°, κεφαλαλγίαν καὶ γενικὴν ἀνησυχίαν. Τὰ ἐμφανιζόμενα συμπτώματα εἶναι ἀνάλογα τῶν προσβαλλομένων ὀργανῶν π. χ. ρινικός κατάρρους, βρογχίτις, ἐμετοί, οἰαρροία ἢ δυσκοιλιότης, μηνιγγίτις, σπασμοὶ κ.λ.π. Χαρακτηριστικὴ θεωρεῖται ἡ μεγάλη ὑπεραισθησία τοῦ πασχόντος· ἀλγεῖ ρεῖται ἡ μεγάλη ὑπεραισθησία τοῦ πασχόντος· ἀλγεῖ καὶ εἰς τὸ ἐλαφρότερον ἄγγιγμα. Ὁ πυρετὸς διαρκεῖ ὀλίγας ἡμέρας καὶ ἀρχίζει νὰ ὑποχωρῇ, ἐνῶ

ἐν τῷ μεταξύ ἐμφανίζονται αἱ παραλύσεις. Δυνατὸν ὅμως νὰ παρέλθῃ ἡ νόσος καὶ χωρὶς παραλύσεις, εὐτυχῶς δὲ δὲν εἶναι ὀλιγάριθμοι αἱ περιπτώσεις αὗται. Ὅταν ἐμφανισθοῦν, εἰς τὴν ἀρχὴν εἶναι ἐκτεταμένοι, ἀλλὰ βαθμικῶς ὑποχωροῦσι διὰ νὰ ἐντοπισθῶσιν ὀριστικῶς εἰς μίαν ἢ περισσοτέρας ομάδας μυῶν, οἷτινες καὶ θέλουσι παραμείναι πλέον παράλυτοι. Αὗται εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐντοπίσεως τοῦ τοῦ τῆς νόσου εἰς τὰ πρόσθια κέρατα τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Ὑπαρχούσης παραλύσεως δυνατόν νὰ ἐμφανισθῇ βελτίωσις, τὸ πολὺ μέχρις ἐνός ἔτους ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τῆς παθήσεως· ὅτι παραμένει ὅμως πλέον τοῦτου πρέπει νὰ θεωρεῖται ὀριστικὴ ἀπώλεια. Συχνότερον προσβάλλονται οἱ μύες τῶν κάτω ἄκρων καὶ σπανιότερον τῶν ἄνω ἄκρων καὶ κορμοῦ.

Ἰωμένη ἡ νόσος ἐγκαταλείπει ἀνοσίαν.

Ἡ διάγνωσις τῆς νόσου ἐπὶ σποραδικῶν κρουσμάτων καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς μάστιος, εἶναι δυσχερής. Ἐπὶ ἐπιδημίας ὅμως τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς νόσου (ἀπότομος πυρετικὴ εἰσβολή, συνεχεῖς ἐφιδρώσεις, γαστρεντερικαὶ διαταραχαί, γενικὴ ὑπεραισθησία, ἐλάττωσις λευκῶν αἰμοσφαιρίων αἵματος) καθιστοῦν ταύτην περισσότερο ἐνδερεῖ. Βεβαίως ὑπάρχει σειρά ἄλλων νοσημάτων μὲ τὰ ὁποῖα ὁ ἱατρός, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃ διαφορικὴν διάγνωσιν.

Ἡ πρόγνωσις ὡς πρὸς τὴν ζωὴν τῶν ἀσθενῶν εἶναι τὸ πλεῖστον καλὴ.

Εἰδικὴ θεραπεία τῆς νόσου δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς μέχρι σήμερον. Ὅλα τὰ γνωστὰ θεραπευτικὰ μέσα ἐδοκιμάσθησαν, ἀνευ ἀποτελέσματος. Ὁ ὁρὸς ἀναρρωδούντων ἐκ τῆς νόσου, ἐπίσης δὲν ἔδωκε θετικὰ ἀποτελέσματα. Ὡς τοῦτου ἡ θεραπεία παραμένει εἰσέτι συμπτωματικὴ.

Ὡς πρὸς τὴν προφύλαξιν ἐκ τῆς νόσου, πρὸς τὸ παρὸν δὲν ὑπάρχει καμμίαν γνωστὴν ἀσφαλῆς μέθοδον. Προσπαθεῖται καταβάλλονται εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ Ἀμερικὴν κατασκευὴς προφυλακτικοῦ ἐμβολίου, ἀλλὰ ἀκόμη δὲν κατέληξαν οἱ ἀσχολούμενοι εἰς σαφεῖς συμπεράσματα.

Ὁ ἰὸς διαρκούσης ἐπιδημίας εἶναι διεσπαρμένος καὶ εὐρίσκεται εἰς μεγάλην ποσότητα εἰς τὰ κόπρανα τῶν πασχόντων ὡς καὶ μικροβιοφόρων. Ἐπίσης, εὐρίσκεται εἰς τὰ ἐκκρίματα τῶν ἀνωτέρων ἀναπνευστικῶν ὁδῶν τούτων. Ὡς ἐκ τούτου, ἐπιβάλλεται ἡ ἀμεσὸς ἀπομόνωσις τοῦ πασχόντος εἰς εἰδικὴν κλινικὴν (Νοσοκομεῖον Παίδων), ἀπολύμανσις τῶν οὐρῶν, κοπράνων, πτυέλων τοῦ ἀσθενοῦς. Πλήρης ἀπολύμανσις τοῦ ὡματίου εἰς τὸ ὅποιον παρέμεινε, κλινικῆς, κλινικοσκεπασμάτων, καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων, μεθ' ὧν ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν ὁ μικρὸς πάσχων. Οἱ ἀδελφοὶ ἢ συνοικοῦντες μὲ τὸν πασχόντα μαθηταὶ νὰ σταματήσουν τὸ σχολεῖον καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ κλείσουν ταῦτα.

Οἱ γονεῖς νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταφέρουν τὰ τέκνα τῶν, ἀνευ ἀποχωρήσεως λόγου, εἰς κλειστοὺς χώρους ὅπου συναθροίζονται πολλὰ ἄτομα, ἀλλὰ οὐτε καὶ νὰ τοὺς ἐπιτρέπουν τὴν παραμονὴν εἰς τὰς πρὸ τῶν οἰκῶν τῶν δοῶν ὅπως συνήθως συμβαίνει εἰς τὰς λαϊκὰς συνοικίας, διὰ παιχιδι καὶ ἰδίως τὸ ποδόσφαιρον εἰς τὰ μεγάλα τέρα ἐκ τούτων, τὸ ὅποιον ἐξαιρετικὰ τὰ καταπονεῖ.

Τέλος, καθήκον παντός ἱατροῦ εἶναι ἅμα θὰ διαγνώσῃ τὴν νόσον, νὰ δηλώσῃ ἀμέσως ταύτην εἰς τὸ πλησιέστερον Ὑγειονομικὸν Κέντρον τῆς περιφέρειας τοῦ, πρὸς λήψιν ἀναγκαίων παρ' αὐτοῦ μέτρων.

Dr ΧΡ. ΔΟΥΚΑΣ

*Εκ τοῦ περιοδικοῦ «Συγκοινωνία»

Ἀπὸ τὶς «Ἱστορίες χωρὶς δάκρυα»

ΕΝΑΣ ΚΑΛΟΣ ΓΑΜΟΣ

Τοῦ κ. Παν. Παπαδοῦκα

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ γάμοι ἀπὸ ἔρωτα ποτὲ δὲν γαίουν σὲ καλὸ καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμία νὰ κάνω μία παντρεῖα ἀνάλογη μὲ τὴν ἀξιοπρεπῆ κοινωνικὴ μου θέσι—δημόσιος ὑπάλληλος μὲ βαθμὸν γραμματέως β'—κατευθύνομαι πρὸς τὸ εὐφήμερον γνωστὸ Πρακτορεῖο συνοικεσίων ἢ «Ἀποκατάστασις» (Ταχύτης—Ἐμπιστοσύνη—Ἐχεμύθεια). Μὲ δέχεται ὁ ἴδιος ὁ διευθυντής, αὐτοπροσώπως. Εἶναι ἓνας ἡλικιωμένος κύριος μὲ ἀρκετὰ σοβαρὸ ἐξωτερικὸ καὶ μὲ ρωτᾷ, συμπυκνωμένος σ' ἓνα ὑποχρεωτικὸν χαμόγελο:

—Τί ἐπιθυμεῖς ὁ κύριος;

—Νὰ παντρευθῶ. Ἐχετε καλὲς νύφες;

—Γιὰ κάθε γοῦστο. Προηγούμενως ὅμως θὰ ἤθελα νὰ μοῦ δώσετε μερικὲς πληροφορίες γιὰ τὸ ἀξιότιμον ἀτομόν σας.

—Πολὺ εὐχαρίστως. Ὀνομάζομαι Φίλιππος Ἀνεξαρτίδης, εἶμαι μόνιμος δημόσιος ὑπάλληλος μὲ βαθμὸν γραμματέως β', σὲ τρία χρόνια θάχω προαγωγὴν καὶ ἐλπίζω νὰ πάρω τὴ σύνταξιν μου ὡς τμηματάρχης. Εἶμαι ὑγιὴς καὶ οἰκονόμος, πίνω δύο καφέδες τὴν ἡμέραν, καπνίζω ἓνα πακέττο σὲ τρεῖς ἡμέρες καὶ πηγαίνω ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος στὸν κινηματογράφον ἢ στὸ θέατρο, σὰν κοινωνικὸς ἀνθρώπος. Ἐχω ὑπηρετήσει στὸ στρατό, συγκεκριμένως μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ λοχία. Νομίζω, λοιπόν, ὅτι ἓνας ἀνθρώπος μὲ μὴν τόσο καλὴ κοινωνικὴ θέσι καὶ τόσα ἀξιοζήλευτα προσόντα, πρέπει νὰ κάνῃ καὶ ἓνα ἀνάλογο γάμο.

—Πολὺ δικαίως. Τώρα θὰ ἤθελα νὰ μοῦ καθορίσετε ἀπάνω κάτω τὴν ἐπιθυμία σας. Τί ἀκριβῶς νομίζετε ὅτι πρέπει νὰ πάρετε;

—Μὰ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν οικονομικῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς, νομίζω ὅτι τριάντα ἑκατομύρια, εἶναι τὸ λιγώτερον ποῦ πρέπει νὰ πάρω. Τὰ προτιμῶ ὅμως σὲ ἀκίνητο.

—Οἱ ἀπαιτήσεις σας εἶναι λογικῆς. Καθὼς θὰ ξέρετε ὅμως, πολὺ συχνὰ ἡ προῖκα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τῆς νύφης. Π. χ. ἔχω μὴν νύφη τριάντα ἐτῶν ποῦ παίρνει σπῆτι τριάντα σημερινῶν ἑκατομύριων.

Ἐχω ἄλλη τριάντα δύο ἐτῶν μὲ σπῆτι τριάντα πέντε. Ἐχω ἄλλη τριάντα πέντε ἐτῶν μὲ σαράντα ἑκατομύριων. Ἐχω ἄλλη τριάντα ἐπτὰ ἑκατομύριων μὲ μὴν ὑποψήφια νύφη εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν ἐγγυημένων, ἀλλὰ ποῦ μοιάζει γιὰ σαράντα δύο.

—Μπορῶ νὰ ἰδῶ φωτογραφίες σὰς παρακαλῶ;

—Πολὺ εὐχαρίστως.

Ὁ διευθυντής τοῦ Πρακτορείου ἀνοίγει τὸ συρτάρι του, τραβά ἓνα φάκελλο καί, ἀπ' τὴν πολυθρόνα ποῦ κάθεται, ἀντιλαμβάνομαι ὅτι πρόκειται γιὰ φωτογραφίες γυναικῶν. Σπεύδω ἀμέσως νὰ τὸν ἀπαλλάξω ἀπὸ τὸν περιττὸ κόπο.

—Ἀφήστε αὐτὲς τίς φωτογραφίες, τοῦ λέω. Ἐννοῶ φωτογραφίες σπιτιῶν.

—Ἄ! Μάλιστα. Τώρα συνεννοηθήκαμε.

Ἀπὸ ἓναν ἄλλο φάκελλο δαίνει τίς φωτογραφίες ποῦ θέλω. Μοῦ δείχνει στὴ σειρά, μονόροφα, διόροφα καὶ ἓνα τριόροφο.

—Αὐτό, λέω, θὰ εἶναι ἀσφαλῶς τῶν σαράντα τριῶν ἐτῶν.

—Μάλιστα, μοῦ λέει.

Σκέπτομαι λίγο.

—Νὰ σὰς πῶ κάτι, τοῦ ἐξηγῶ.

Δὲν θέλω νὰ μὲ περάσουν γιὰ συμπεροντολόγο. Γιατὶ ἀσφαλῶς αὐτὸ θὰ ποῦν ὅσοι θὰ μάθουν ὅτι ἐγώ, ἓνας νέος τριάντα ἐξὶ ἐτῶν, παντρεύτηκα μὴν γυναῖκα μεγαλύτερή μου. Μετριάζω, λοιπόν, τίς ἀπαιτήσεις μου.

—Σὰς συγχαίρω. Αἰσθηματικοὶ ἀνθρώποι σὰν καὶ σὰς εἶναι σπάνιοι στὴν πεζὴ ἐποχὴ μας. Λοιπόν; Ποῦ κλίνει τώρα ἡ προτίμησις σας; Γιὰ κυττάξετε τίς ὅλες προσεκτικὰ.

Κυττάζω ὅλες τίς φωτογραφίες τῶν σπιτιῶν. Σκέπτομαι πάλι λίγο καὶ ἀπαντῶ:

—Θὰ μοῦ συγχωρήσετε μὴν παρατήρησι;

—Ἐλεύθερα.

—Οἱ φωτογραφίες συνήθως ἀπατοῦν. Παρουσιάζουν τὰ πράγματα ἐξωραϊσμένα. Μπορεῖ, λοιπόν, θαυμάσια, αὐτὰ τὰ σπῆτια νὰ εἶναι ὁμορφα στὴ φωτογραφία, ἀλλὰ στὴν πραγματικὴν νὰ εἶναι

διαφορετικά. Ἐπειτα θέλω νὰ ἰδῶ καὶ τὴν θέσιν ποῦ βρίσκονται. Τὰ σπῆτια ποῦ εἶναι δίπλα καὶ ἀπέναντι. Μὲ ἄλλα λόγια θέλω νὰ ἰδῶ καὶ τοὺς στενοὺς συγγενεῖς καταλήγω, μειδιώντας μὲ ἀπέραντη ἱκανοποίησιν γιὰ τὴν πνευματικότητά μου παρατήρησι.

—Λοιπόν, λέει ὁ διευθυντής τοῦ Πρακτορείου, ἂν ἐννόησα καλῶς, θέλετε νὰ ἰδοῦμε καὶ τὴν πραγματικότητα.

—Ἀκριβῶς.

—Τότε θάρητε αὐριο τὸ ἀπόγευμα νὰ πάμε μαζί μὴν βόλτα καὶ νὰ τὴν ἐξετάσουμε.

Ὁ κ. διευθυντής τοῦ Πρακτορείου μὲ περιμένει τὴν ἐπομένη, στὴν ὁρισμένη ὥρα, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεσί του. Παίρνει ἓνα μάτσο φωτογραφίες μὲ τὰ σχετικὰ στοιχεῖα καὶ ἀρχίζουμε τὴν περιόδειαν. Τὸ σπῆτι τῶν τριάντα ἑκατομύριων—ἓνα κομψὸ μονόροφο—τὸ ἀπορρίπτω ἀσυζητητέ.

—Εἶναι πολυτελέστατο, μοῦ λέει ὁ διευθυντής.

—Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι. Ἀλλὰ ἐγὼ τὸ σπῆτι δὲν τὸ θέλω μονάχα γιὰ νὰ κάθωμαι. Θέλω νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῶ συγχρόνως. Νὰ εἰσπράττω νοίκια, μὲ καταλαβαίνετε; Ἀλλοῶς δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ παντρευθῶ.

—Εἰσθε ἀρκετὰ σαφῆς, ἀγαπητέ μου, καὶ σὰς καταλαβαίνω πληρέστατα. Ἐγὼ ὅμως εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σὰς δείξω ὅλες τίς ὑποψηφιότητες καὶ νὰ σὰς ἀφήσω νὰ διαλέξετε ἀνεπηρέαστος. Δὲν θέλω νὰ μοῦ πῆτε ὕστερα ὅτι δὲν κάνατε καλὸ γάμο καὶ πῶς γι' αὐτὸ ὑπεύθυνος εἶμαι ἐγώ.

Βρίσκω πολὺ λογικὲς τίς ἀπόψεις τοῦ κ. διευθυντοῦ καὶ τὸν ἀκολουθῶ στὴ λεπτομερῆ περιόδειαν του. Στὰ ὑποψήφια σπῆτια μπαίνουμε μέσα, τὰ ἐξετάζουμε, χτυπάμε τοὺς τοίχους γιὰ νὰ ἰδοῦμε ἂν εἶναι γεροί, ρωτᾶμε γιὰ τὰ νοίκια ποῦ πληρώνουν, γιὰ τὰ ἐλαττώματα ποῦ ἔχει τὸ καθένα. Ἐπειδὴ μὰς παίρνει ἡ νύχτα συνεχίζουμε τὴν περιόδειαν καὶ τὴν ἄλλη μέραν. Ὁ ὑποχρεωτικώτατος κ. διευθυντής τοῦ Πρακτορείου Γάμων μοῦ δείχνει καὶ ἄλλα. Καὶ κάθε φορὰ μοῦ συμπληρώνει:

—Αὐτὸ συνοδεύεται καὶ μὲ τέσσαρα ἑκατομύρια μετρητὰ. Αὐτὸ ἔχει ὀχτὼ ἐνυπόθηκο δάνειο. Αὐτὸ εἶναι μὲ τὸ παλὸν ἐνοικιστάσιο καὶ

δὲν ἀποδίδει ἀνάλογα μὲ τὴν ἀξία
του.

Μοῦ κάνει καλὴ ἐντύπωση τὸ
σπίτι τῶν 37 ἑκατομμυρίων!
Στέλνω ἓνα φίλο μου μηχανικὸ νὰ
τὸ ἱδῇ καὶ νὰ μοῦ πῇ τὴν ὑπεύ-
θυνη γνώμη του.

— Πολὺ γερὸ σπῖτι, μοῦ λέει.
Καὶ ἀργότερα θὰ πάρῃ ἀξία. Ἐκεῖ
τὰ οἰκόπεδα ἀνεβαίνουν ἀπὸ χρόνο
σὲ χρόνο.

Ξαναπερνῶ γιὰ τρίτη, τέταρτη
καὶ πέμπτη φορὰ ἀπὸ τὸν κ. διευ-
θυντὴ τοῦ Πρακτορείου. Ἐπὶ τέ-
λους παίρνω τὴν ὀριστικὴ μου ἀ-
πόφασι. Πηγαίνω πάλι καὶ τοῦ
λέω.

— Ἀποφάσισα νὰ πάρω ἐκεῖνο
τῶν τριάντα ἐφτά ἑκατομμυρίων.

— Θυμᾶστε τί σᾶς εἶπα. Εἶναι
μὰ κοπέλλα εἰκοσι τεσσάρων
ἐτῶν, ἐγγυημένων...

— ... πὺ φαίνεται γιὰ σαράντα
δύο. Μάλιστα, τὸ θυμᾶμαι. Μ' αὐτὴ
τὴ λύσι ὅμως σκέπτομαι πὺς ἐκ-
πληρώνω καὶ τίς δυὸ ἀπαιτήσεις
ποῦ μπορεῖ νᾶχῃ ἓνας σοβαρὸς
ἄνθρωπος. Παίρνω καὶ ἱκανοποιη-
τικὴ προῖκα καὶ νέα γυναικα, κί
ᾶς φαίνεται λίγο μεγαλύτερη. Κα-
νεῖς δὲν θᾶχῃ τὸ δικαίωμα νὰ μὲ κα-
τηγορήσῃ γιὰ συμφεροντολόγο. Ἡ-
θελα ὅμως νᾶχω καὶ λεπτομερῆ
στοιχεῖα γιὰ τὴ νύφη. Νομίζω πὺς
εἶναι καιρὸς.

— Θὰ τὰ ἔχετε ἀμέσως.

Μοῦ τὰ δίνει. Ὀνόματα, ἡλικίες,
περιουσιακὰ στοιχεῖα. Τὰ παίρνω
καὶ τίς δυὸ μέρες πὺς ἀκολουθοῦν,
τίς χρησιμοποιοῦ γιὰ νὰ συγκεν-
τρώσω τίς πληροφορίες μου. Τρέχω
στὸ Ὑποθηκοφυλακεῖο. Αὐτὸ τὸ
σπίτι παρακαλῶ ἔχει καμμιὰ ἐπι-
βάθυνσι; Ὁχι, καμμιὰ, ἀπολύτως
καμμιὰ. Εἶναι καθαρὸ. Εὐχαριστῶ
πολύ. Τρέχω καὶ στὴν ἐφορεία.
Αὐτὸ τὸ σπῖτι παρακαλῶ, μήπως
χρῶσται κανένα φόρο οἰκοδομῶν;
Ὁχι, εἶναι ἐν τάξει. Εὐχαριστῶ
πολύ. Στέλνω τὸ φίλο μου τὸ μη-
χανικὸ κί' ἐξετάζει ξανά τὰ πάντα.
Στοιχίζει, ἀκριβῶς τριάντα ἐφτά.
Σήμερα νὰ θέλῃς πουλιέται. Δὲν
μὲ γελᾶνε, λοιπόν, πρόκειται γιὰ
σοβαρὴ οἰκογένεια, οἱ πληροφορίες
ποῦ μοῦ ἔδωκε ὁ διευθυντὴς τοῦ
Πρακτορείου συμφωνοῦν ἀπολύτως
μὲ τίς ἰδιωτικὲς μου πληροφορίες.
Καὶ τὸ γραφεῖο εἶναι σοβαρὸ.

Νάμαι καὶ πάλι στὸ Πρακτορεῖο
Γάμων ἢ «Ἀποκατάστασις».

— Λοιπόν;

— Ἐν τάξει. Σᾶς παρακαλῶ νὰ νὰ ἱδῶ καὶ τὴ νύφη.

Εἶναι παλαιὰ ἐφευρέσεις

ΤΟ ΠΑΓΩΤΟ

Ὁταν ἡ Σάντη Τζόνσον, ἡ μαύ-
ρη μαγεῖρσσα τοῦ Λευκοῦ
Οἴκου ἀνεκάλυψε στὰ 1809,
σὲ μιὰ στιγμή ἀφηρημάδας τὸ πα-
γωτὸ, τὴν ἔστειλαν στὴ φυλακὴ
ἐπειδὴ εἶχε δηλητηριάσει τοὺς κα-
λεσμένους τῆς Μόλλυ Μάντισον,
γυναῖκας τοῦ τέταρτου Προέδρου
τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ἡ μαγεῖρσσα αὐτὴ ἀκούγοντας
ὅτι ξαφνικὰ ματαιώθηκε μιὰ δεξιῶ-
ση, ἔβαλε μερικές κρέμες μέσα στὸ
ψυγεῖο διὰ νὰ διατηρηθοῦν κρύες
καὶ τίς ἔξεχασε. Μετὰ δύο ἡμέρες
τίς σέρβιρε σὲ ἄλλο γεῦμα, χωρὶς
νὰ σκεφθῇ πὺς θὰ εἶχαν πῆξει μέ-
σα στὸν πάγο.

Μὲ τὴν πρώτη κουταλιά ἓνας
καλεσμένος ξεφώνισε: «Δηλητήριο!»
Ἐφτυσε τὸ παγωμένο κατασκεύα-
σμα καὶ ζήτησε νὰ πιάσουν τὴν ἐκ-
πληκτὴ μαγεῖρσσα τὴν ὁποία καὶ
ἐκλείσαν ἀμέσως στὴ φυλακὴ.

Ἡ συγκέντρωσις τελείωσε μὲ με-
γάλο θόρυβο· ὅταν ὅμως ἔφυγαν
ὅλοι, ἡ Μόλλυ Μάντισον πῆρε μὲ
προσοχὴ νὰ δοκιμάσῃ μὴν τῆς τὴν
κρέμα. Κατεβάζοντας τὴν μιὰ παγω-
μένη κουταλιά ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄλ-
λη, εἶχε ἐνθουσιαστὴ μὲ τὸ ἄρωμα
τόσο, ὥστε μεταχειρίστηκε ὅλη τῆς
τὴν ἐπιρροή γιὰ νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθε-
ρη ἡ Σάντη. Τὴν ἄλλη μέρα ἡ μα-
γεῖρσσα βρισκόταν πίσω στὴν κου-
ζίνα τῆς καὶ πάγωνε κρέμες ὅσο
μποροῦσε πῖο γρήγορα, μὲ μνησί-
αυξήσιμο κατὰ πέντε δολλά-
ρια. Πρὶν νὰ περάσῃ ἓνας χρόνος
ὅλες οἱ πρεσβεῖες τῆς Οὐάσιγκτον
πρόσφεραν στίς δεξιώσεις τοὺς πα-
γωτά.

Ἡ πραγματικὴ ὅμως ἀρχὴ τοῦ
παγωτοῦ πηγαίνει πολὺ μακρότερα.
Ὅταν ὁ Μάρκο Πόλο γυρνοῦσε ἀπὸ
τὴν Ἀνατολή, πρὶν ἀπὸ 603 χρόνια,
ἔφερε μιὰ συνταγὴ κατασκευῆς πα-
γωτῶν ἀπὸ χυμούς, πὺς τὴν χρησι-
μοποιοῦσαν στὴν Ἀσία πρὶν ἀπὸ
χιλιάδες χρόνια. Ἐνας Ἰταλὸς ἀρ-
χιτέκτονας, ὁ Μπουονταλέντι τὴν
ρελτίωσε καὶ τὸν 16ο αἰῶνα ἔκαμε
περιουσία πουλάντας παγωμένα
γλυκὰ καὶ φρούτα.

Ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων ξε-
τρελλάθηκε μὲ τὰ παγωτά ὅταν
πῆγε στὸ Παρίσι. Τὸ πρῶτο ὅμως
παγωτὸ σπεσιάλ σερβιρίστηκε ἀπὸ
τὸ Λουδοβίκο 14ο. Σὲ ἓνα γεῦμα
τῆς Γαλλικῆς Αὐλῆς, παρουσίασε
~~~~~
πᾶτε στὸ σπῖτι τῆς νύφης καὶ νὰ
«κλείσετε».

Ὁ κ. διευθυντὴς μοῦ σφίγγει τὸ
χέρι, μὲ συγχάρι, παραγγέλλει
δυὸ οὔζα καὶ μοῦ εὐχεται:

— Καλὰ στέφανα.

Καὶ πηγαίνει νὰ «κλείσῃ».

Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος κύ-
ριοι, πὺς θὰ κάνω ἓναν καλὸ γάμο.

Αὐτὲς τίς μέρες, μάλιστα πρόκειται

στοὺς καλεσμένους τοῦ ἀσημένια
κύπελλα, πὺς τὸ καθένα περιεῖχε
κάτι σὰ χρωματιστὸ πασχαλινὸ αὐ-
γὸ μὰ πὺς δὲν ἦταν παρὰ παγωτὸ.

Σήμερα ἀκόμη σὲ πολλὰς χώρες
τὸ παγωτὸ γίνεται ὅπως στὴν αὐλὴ
τοῦ Νέρωνος. Αὐτὸς ἔστειλε στὰ
βουνὰ σκλάβους πὺς ἔφεραν πά-
γους καὶ χιόνι, γιὰ νὰ παγώνῃ τὸ
φαῖ του καὶ τὸ κρασί. Σήμερα στὴ
Ρουμανία κόβουν μεγάλα κομμάτια
πάγο τὸ χειμῶνα, τὰ ἀποθηκεύουν
σὲ λάκκους σκεπασμένους μὲ ροκα-
νίδι καὶ ἐκεῖ μένουν ἀνέπαφα ὡς τὸ
καλοκαίρι. Στὴν πόλιν τοῦ Μεξικοῦ,
προτιμοῦν τὸν φυσικὸ πάγο ἀπὸ
τὸν τεχνητὸ καὶ τὸ παγωτὸ τοὺς
γίνεται μὲ τοὺς πάγους τοῦ τοπι-
κοῦ ἡφαιστείου Ποποκαταπέτλ. Τὸ
ἡφαιστεῖο, μὲ ὕψος πάνω ἀπὸ
4.500 μ. εἶναι συνεχῶς σκεπασμένο
μὲ χιόνια. Ἐτοί, ὅταν ὁ ἥλιος δυ-
ναμῶνῃ, εἰδικὸι σωλῆνες φέρνουν
τὸ παγόνερο σὲ χαμηλότερες δεξα-
μενὲς στίς πλαγιὰς τοῦ βουνοῦ.

Ὅταν ἡ θερμοκρασία πέφτει, τὸ
νερὸ αὐτὸ ξαναγίνεται πάγος. Μὲ
τὴν ἀνατολὴ πάλι τοῦ ἡλίου οἱ σω-
λῆνες ζεσταίνονται, χαλαρώνει ὁ
πάγος καὶ πέφτοντας ἀπὸ ψηλά
φθάνει στὸ κέντρο διανομῆς πάγου
πὺς ἐξυπηρετεῖ ὅλα τὰ ζαχαρο-
πλαστεῖα τῆς πόλεως.

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΓΙΑ ΤΑ ΖΩΑ

Ὁ νεοπλατωνικὸς φιλόσοφος Πορ-
φύριος διηγεῖται ὅτι κάποιος φίλος
του εἶχε ὑπηρετῇ ἓνα μικρὸ παιδί
πὺς ἐννοοῦσε ὅλες τίς φωνὲς τῶν
πουλιῶν, οἱ ὁποῖες εἶχαν μαντικὴ
σημασία καὶ ἀφοροῦσαν τὸ μέλλον.
Ἡ μητέρα ὅμως τοῦ μικροῦ φοβή-
θηκε μήπως γίνῃ γνωστὴ ἡ ἱκανό-
της τοῦ παιδιοῦ τῆς καὶ τῆς τὸ ἀρ-
πάξῃ ὁ τύραννος τῆς γειτονικῆς χώ-
ρας. Γι' αὐτὸ, τὴ νύχτα πὺς κοι-
μόταν, τοῦ ἔρριξε ἀκαθάρσιες μέσα
στ' αὐτιά του καὶ τοῦ ἀφῆρεσε ἐτσι
τὴ μαντικὴ δύναμίν του.

Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πα-
ραδείγματα ἀνθρώπων πὺς ἐννοοῦ-
σαν τὴ φωνὴ τῶν ζώων. Οἱ ἀρχαῖοι
Ἀραβες μποροῦσαν νὰ συνεννοῶν-
ται μὲ τοὺς... κόρακες καὶ οἱ Τυρ-
ρηνοὶ μὲ τοὺς ἀετούς.

Ὁ φιλόσοφος Ἀριστοτέλης πα-
ραδέχεται ὅτι τὰ ζῶα μιλοῦν με-
ταξύ τους, ὅπως καὶ οἱ ἄνθρωποι.
Τὴν ἴδια γνώμην διέτύπωσαν καὶ
ὑπεστήριξαν κατὰ καιροὺς καὶ
ἄλλοι σοφοὶ τῆς ἀρχαιότητος.

Εἶναι γνωστὰ καὶ ζῶα πὺς συνεν-
νοοῦνται περίφημα μὲ τοὺς ἄν-
θρώπους.

Ἡταν ἀνοιξη καὶ ὅλα γύρω ἡ
ταν ὁμορφα καὶ ἀρωματισμένα
ἀπὸ τίς γλυκεῖς μυρωδιὰς τῶν
λουλουδιῶν. Τὰ πουλάκια τοῦ
Θεοῦ, πετοῦσαν καὶ κελαδοῦσαν
τὸν χαρούμενο σκοπὸ τοὺς σὰν νὰ
ἤθελαν καὶ αὐτὰ μὲ τὸ δικὸ τοὺς
τρόπο νὰ δείξουν τὴ χαρὰ τῆς
ἀνοιξης! Μέσα σ' αὐτὴ τὴ χαρὰ, μέ-
σα στὸ βασίλειο αὐτὸ πὺς ὁ καλὸς
Θεὸς ἔπλασε μὲ τὴ θεϊκὴ του νεύσι
τόσο σοφὰ καὶ ὠραῖα, ἔβλεπε κα-
νεῖς καὶ κάτι πὺς χαλοῦσε τὴ γλυ-
κειὰ αὐτὴ ἀρμονία.

Δὺ παιδάκια φτωχὰ, μὰ ὁμορφα,
καθαρά καὶ περιποιημένα, μαζεῦανε
ἀγριολούλουδα ἀπὸ τὰ καταπρά-
σινα χωράφια! Καὶ ὅμως αὐτὰ τὰ
ὠραῖα παιδάκια πὺς θὰ ἔπρεπε νὰ
μὴ χῶρίζαν ἀπὸ τὰ λουλούδια καὶ
τὴν ὁμορφιὰ τῆς ἀνοιξης εἶχαν
κάτι πὺς δὲν ταίριαζε μὲ τὴν ἡλι-
κία τους! Ἦταν λυπημένα! Τὰ
προσωπάκια τοὺς δὲν ἦταν χαρού-
μενα, ὅπως θὰ ταίριαζε στὴ
μικρὴ τοὺς ἡλικία καὶ θὰ ἔπρεπε
ἀκόμα μαζί μὲ τίς γλυκεῖς φωνὲς
τῶν πουλιῶν ν' ἄκουε ὁ κόσμος καὶ
τίς δικὰς τοὺς χαρούμενες! Κί' ὅμως
αὐτὰ μάζεuan λουλουδάκια μὲ τὴ
λύπη ζωγραφισμένη στ' ἄδω προ-
σωπάκι τοὺς! Στὴν ἡλικία αὐτὴ
πὺς θὰ ἔπρεπε μόνον χαρὰ νὰ γνω-
ρίσουν δοκιμάζαν τὸν πόνο, τὴ λύ-
πη καὶ τὴ μελαγχολία!

Ἀπὸ πολὺ μικρὰ μέινανε χωρὶς
πατέρα! Ἐφυγε στὰ ξένα σὲ κά-
ποιο τόπο μακρινὸ γιὰ νὰ δουλέψῃ
νὰ μαζέψῃ χρήματα καὶ νὰ γυρίσῃ
μιὰ μέρα κοντὰ στὴν οἰκογένειά
του γιὰ νὰ αἰσθανθῇ αὐτὸς κί' ἐκεῖ-
νοι τὴ χαρὰ πὺς τόσα χρόνια τοὺς
ἔλλειπε. Πέρασαν χρόνια πολλὰ κί'
ὁ πατέρας δὲν γυρνοῦσε. Ἡ μάνα
τοὺς, φρόνιμη καὶ καλὴ γυναῖκα,
δούλευε σκληρὰ γιὰ νὰ τὰ συντη-
ρήσῃ! Δὲν εἶχε κανένα συγγενῇ
νὰ τὴν βοηθήσῃ. Μόνη μέσα στὴν
τριχυμισμένη θάλασσα τῆς ζωῆς.
Μόνη αὐτὴ μὲ τὰ δυὸ τ' ἀδύνατα
παιδιά τῆς, ζοῦσε σὲ ἓνα μακρινὸ
κτῆμα τὸ μόνον ποῦχαν. Τὰ βράδια
γονάτιζαν ὅλοι τοὺς μπροστὰ στὴν
εἰκόνα τῆς Παναγίας πὺς κρατοῦσε
ἀγκάλια τὸ Χριστοῦλιν μας, καὶ
κάνοντας τὴν προσευχή τοὺς, ζη-
τοῦσαν νὰ τοὺς βοηθήσῃ, νὰ τοὺς
δώσῃ θάρρος καὶ ὑπομονὴ στὴν
φτώχεια καὶ στὴν ὁρφάνια τοὺς,
νὰ περιμένουν τὸν πατέρα τοὺς
πὺς ἀνέμεδερονταν στὴν ἐρημὴ ξε-
νητεία.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν μαῦρα καὶ
σκοτεινὰ γιὰ τὰ τρία δυστυχισμένα
πλάσματα. Τὰ παιδάκια μεγάλωναν

Τὸ παιδικὸ μας διήγημα

Τὸ θαῦμα!

Τοῦ κ. ΚΩΣΤΑ ΧΑΤΖΗΔΗΜΟΥ

μὰ πάντα στενοχωρημένα καὶ
φτωχὰ. Δὲν εἶχαν κανένα νὰ ποῦν
τὸν πόνο τοὺς! Μόνον σὰν βρά-
δυαζε τότε μπροστὰ στὸ κανδηλάκι
πὺς φώτιζε τίς θειες μορφὲς τῶν
Ἀγίων, γονατισμένα μὲ λυγμοὺς
ἔλεγαν τὸν πόνο τοὺς! Ἡ Πανα-
γία μὲ τὸν Χριστοῦλιν ἦταν ἡ μόνη
τοὺς παρηγοριά κί' ἐλπίδα. Κί'
οἱ ἄγγες ψυχούλες προσεύχονταν
μὲ εὐλάβεια.

Μιὰ νύχτα ἔξεσπασε φοβερὴ κα-
κοκαιρία. Ἀστραπές, βροντές, βροχή,
ἄερας, χαλασμοὶ κόσμου! Τὰ παι-
δάκια ζάρωσαν σὲ μιὰ γωνιά κί' ἡ
δυστυχισμένη τους μητέρα προσπα-
θοῦσε νὰ τοὺς δώσῃ θάρρος!

Κάποια στιγμὴ χτυπάει ἡ ἐξώ-
πορτα καὶ μιὰ γέροντι καὶ κουρασμέ-
νη φωνὴ ἀκούστηκε νὰ λέη:

— Χριστιανοί, γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ
Χριστοῦ! Ἀνοίξτε μου τὴν πόρτα...

Ὅλοι τοὺς κοιτάχτηκαν μὲ φόβο!
Ποῖος νᾶναι τέτοια ὦρα καὶ μὲ τέ-
τοιοι καιροί; Μήπως εἶναι κανένας
κακὸς ἄνθρωπος καὶ μᾶς κάνει
κακό; Νὰ μὴν ἀνοίξωμε. Ἀλλὰ
κακὸς ἄνθρωπος παρακαλεῖ γιὰ
τ' ὄνομα τοῦ Χριστοῦ; Ἐχει σχέσεις
μὲ τὸ Χριστό;

— Τρέξτε μανούλα ν' ἀνοίξῃς, εἴ-
παν τὰ παιδιά.

Ἀνοίξανε. Καὶ μπροστὰ τοὺς
στέκεται ἓνας γέρος γλυκοπρόσω-
πος μ' ἄσπρα μαλλιά καὶ γένεια!
Τὰ ροῦχα του καθαρὰ μὰ φτωχὰ
στάζανε ἀπ' ὅλες τίς μεριὰς νερά!
ἦταν μούσκεμμα. Χαμογέλασε καὶ
τοὺς εἶπε:

— Ἀσχημὸς καιρὸς. Μὲ σώσατε!
Ὁ Θεὸς θὰ σᾶς τὸ πληρώσῃ!

Τὰ παιδάκια τὸν κοίταζαν τρο-
μαγμένα ἀκόμα.

— Μὴ φοβάστε καλὰ μου παιδιά
καὶ δὲν εἶμαι κακὸς ἄνθρωπος. Ὁ
κακὸς καιρὸς μ' ἔφερε ἐδῶ καὶ
ἦρθα νὰ σᾶς ἀνησυχίσω μέσα στὴ
νύχτα.

Τοὺς χαϊδεψε τότε τὸ μάγουλο
καὶ τοὺς ἔδωσε μέσα ἀπὸ τὰ τα-
γάρι του ἀμύγδαλα καὶ φουντού-
νια. Τοὺς ἔδωσε θάρρος καὶ τοὺς
εἶπε νὰ σηκωθοῦν νὰ κάνουν μαζί
του τὴν προσευχή τοὺς καὶ νὰ πα-
ρακαλέσουν τὸ Θεὸ νὰ σώσῃ ὅσους

βρίσκονται στὸ δρόμο μὲ τέτοιον
καιρὸ.

— Ὁ πατέρας σας βρίσκεται στὴν
ξηνητεία. Ποῦ ξέρετε ἐὰν καὶ κεῖνος
δὲν γυρίζει ἀπόψε μ' αὐτὴν τὴν κα-
κοκαιρία, εἶπε ὁ γέρος στὰ παιδιά μὲ
τὰ μάτια του ὁρθάνοιχα.

Τότε ὅλοι μαζί, σὰν κάτι νὰ μι-
λοῦσε μέσα τοὺς, σηκώθηκαν, γο-
νάτισαν κοντὰ στὸ γέρο κί' ἄρχι-
σαν μιὰ σιγανὴ προσευχή. Τί πε-
ρίεργος ἀλήθεια ἄνθρωπος! Πὺς
τοὺς τραβοῦσε κοντὰ του! Τί ὕψος
ἀγίου εἶχε! Μπορεῖ νὰ ἦταν καὶ
ἅγιος. Καὶ ἀκούστηκαν οἱ πρῶτες
λέξεις νὰ βγαίνουν ἀνάμεσα ἀπὸ
δυὸ χεῖλη χωμένα μέσα στὰ πολλὰ
λευκὰ γένεια.

— «Κύριε, Θεὲ τοῦ ἐλέους, σῶσον
τοὺς εὐρισκομένους ἐκτὸς τῆς ἐστίας
τῶν ἐν ξηρᾷ ἢ ἐν θαλάσῃ καὶ κα-
τάπανσον τὰ δεινὰ αὐτῶν. Ὅτι Σοῦ
εὐλογημένον τὸ ὄνομα εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας τῶν αἰώνων»!

Ὅταν ἡ προσευχὴ ἐτελείωσε, ὁ
καλὸς ἄνθρωπος εἶπε στὰ παιδάκια
νὰ κοιμηθοῦν γιὰτι μὲ τὸ ξημέρωμα
τῆς αὐγῆς θὰ δοκιμάζαν κάποια
πολὺ μεγάλη χαρὰ.

Προτοῦ, παιδιά, κοιμήθητε,
μὴν ἐσχάσετε τὴ συμβουλὴ μου,
εἶπε ὁ γέρος μὲ γλυκὸ τρόπο. Μὴν
ἀφήσετε ποτὲ τὴν προσευχὴ σας
καὶ νάχετε πάντα τίς ἐλπίδες σας
σ' τὸ Θεὸ καὶ ἑκεῖνος, θὰ σᾶς
χαρίσῃ χαρὰ κί' ἀγάπην. Ὅταν ξε-
μερώσῃ, καὶ σηκωθῇτε, τότε θὰ
καταλάβετε ὅτι ὁ Θεὸς εἰσάκουσε
τὴν προσευχὴ σας!

Χαμογέλασε πάλι στὰ καλὰ παι-
δάκια καὶ πῆγε κοντὰ στὴ γωνιά
νὰ στεγνώσῃ.

Ἡ μητέρα τοὺς, παρακολου-
θοῦσε μὲ ἀγαθὴ ψυχὴ ὅλα αὐτὰ,
μὰ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τί
εἶδους ἄνθρωπος ἦταν αὐτὸς ὁ κα-
λὸς γέρος!

Ὁ ἄερας ἔκοψε, εἶχε ξημερώ-
σει καλὰ κί' ὅταν ἡ καλὴ γυναῖκα
συγύριζε τὸ σπῖτι, τὰ παιδάκια τρέ-
ξαν κοντὰ τῆς καὶ τὴν ρώτησαν.

— Τί ἀπέγινε μάννα, ἐκεῖνος ὁ
καλὸς παπποῦς;

— Ἐφυγε, παιδιά μου, εἶπε μὲ
λυπημένο τρόπο ἡ μητέρα τοὺς.
Δὲν μπόρεσα νὰ τὸν κρατήσω πε-

ΠΟΙΟΣ Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ

Τοῦ **ΑΛΑΝΤΟ ΡΟΣΣΙ**

Τὸ ραδιόφωνο, ὅπως τὸ ξέρουμε σήμερα, εἶναι πολὺ διαφορετικὸ ἀπὸ τὸν ἀσύρματο τηλεγράφο γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Μαρκόνι πῆρε δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας στὰ 1896. Ἐκεῖνο ἦταν μόνο τηλεγράφος με σήματα Μόρς καὶ ὄχι ἀναπαραγωγὴ ἤχων καὶ λέξεων ἢ «ραδιοτηλέγραφος». πού ἀργότερα μπόρεσε νὰ πραγματοποιηθῇ ὅταν ἐφευρέθηκε ὁ θερμο-ιοντικός λαμπτήρ. Ὡστόσο καὶ πρὶν ἔγιναν προσπάθειες με ἀνεπαρκῆ ὁμῶς μέσα, ἀπὸ τὸν Ποῦλσον καὶ τὸν Ροῦμερ καὶ ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς Μαῖσραν, Μόρτζι, Μορέτι καὶ Βάννι. Ἡ ἐφεύρεση τοῦ λαμπήρος (Φλέμινγκ, ντὲ Φόρεστ, καὶ Ράουντ) ἔφερε ριζικὲς μεταβολὲς στὴ ραδιοηλεκτρικὴ τεχνικὴ καὶ συνετέλεσε στὴν τεραστίαν πρόοδο τῆς δευτέρης δεκαετίας τοῦ αἰῶνα μας.

Ὁ Σποντζίλλι, ἕνας Ναπολιτάνος συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ, με πρωτοφανὴ ἀκρίβεια προφήτεψε στὰ 1858, ὅτι ἡ γῆνι ἀτμόσφαιρα ἐνισχυμένη με κύματα χωρίς τὸ αὐστηρὸ ἀναγκαστικὸ μέσο ἐνὸς ἀγωγοῦ, θὰ κινῶσε μιὰ τηλεγραφικὴ συσκευὴ καὶ θὰ βοηθοῦσε στὴν ἐπικοινωνία τῶν ἀνθρώπων μέσῳ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Ἡ προφητεία τοῦ Σποντζίλλι πῆρε μιὰ συγκεκριμένη μορφή στὰ 1879 ἀπὸ τὸν Ἀμερικανὸ ἐπιστήμονα Χιούς πού ἔφτιαξε ἕναν ἀληθινὸ «ἀσύρματο τηλεγράφο» καὶ ἔδωσε σήματα Μόρς σὲ ἀπόσταση λίγων μέτρων.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὸ ἡλεκτρομαγνητικὰ κύματα πού ἀνεκάλυψε ὁ

Χάινριλ Χέρτζ λίγα χρόνια ἀργότερα, δὲν ἦταν ἀκόμη γνωστά. Ἡ ἀνακάλυψη τῶν ἡλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων καὶ ἡ πειραματικὴ τους μελέτῃ ἔβαλαν τὰ θεμέλια τοῦ ραδιοἡλεκτρισμοῦ. Ἔτσι μπόρουμε δικαιολογημένα νὰ ὑποστηρίξουμε ὅτι τὸ ραδιόφωνο ἄρχισε με τὸν Χέρτζ. Οἱ ἐφευρέσεις συνήθως δὲν ξεπηδοῦν ξαφνικά ἀπὸ τὸ κενὸ ὅπως ἡ Ἀθῆνα, πάνοπλη, ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Διὸς. Εἶναι καρπὸς προγενέστερης ἐργασίας στὴν ὁποία μιὰ μεγαλοφυΐα δίνει τὴν τελικὴ μορφή. Ἡ, πάλι, εἶναι ἀποτελεσματικὰ μακρυνὰς, καί, συνήθως, ἀνώνυμος συνεργασία.

Τὸν Χέρτζ ἀκολούθησε ὁ Ἀουγκουστο Ρίγκι, πού εἶχε πεισθῇ γιὰ τὴν «ὀπτικὴ τῶν ἡλεκτρικῶν ταλαντώσεων» ἔκανε πειράματα γιὰ τὴν ἐπίδραση τῶν κυμάτων σὲ μικρὴ ἀπόσταση (μέσα στὸ ἐργαστήριον), ἐνῶ ὁ Ἰταλὸς φυσικὸς Καλτσέκι—Ὁνέτσι καὶ ὁ Γάλλος Πραντλό βρῆκαν τὴν πρώτη συσκευὴ πού μπόρουμε νὰ συλλάβῃ τὰ κύματα ἀπὸ μεγάλῃ ἀπόσταση. Ὡστόσο οὐτὸς ὁ Ρίγκι οὐτὸς ὁ Καλτσέκι—Ὁνέστι δὲν σκέφτηκαν ὅτι θὰ μπόρουν νὰ ἐφαρμόσουν τὶς ἐφευρέσεις τους, κυρίως γιὰ τὴν μηχανή τους, ἀν καὶ ἐπηρεαζόταν μιὰ φορὰ ἀπὸ τὰ κύματα, μετὰ ἔμενε «ἀπαθὲς» καὶ δὲν μπόρουν νὰ ξαναδεχθῇ ἄλλα. Τὸ 1895 ὁ Ρῶσος Ποπῶφ ἐφεύρε ἕνα μέσο γιὰ νὰ ἐπιναφέρῃ τὴ συσκευὴ στὴν ἀρχικὴ τῆς θέσῃ ὥστε νὰ μπόρῃ νὰ δέχεται ἀμέσως ξανά σήματα. Ἐνῶσε

με ἡλεκτρικὰ καλώδια τὴ συσκευὴ με τὸ μολυβένιο θόλο τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Λένινγκραντ καὶ ἔτσι, ἐμπειρικά, ἔφτασε στὴν ἰδέα τῆς ἀντέννας.

Τὴν ἰδίαν ἐποχὴ με τὸν Ποπῶφ ὁ Βιντζέντζο Λά Ρόζα, καθηγητῆς τῆς Φυσικῆς στὸ Λιβόρνο, καὶ μετὰ στὴν Ἀλεξάνδρεια, χρησιμοποίησε τὶς ἐφευρέσεις τοῦ Χέρτζ, τοῦ Ρίγκι καὶ τοῦ Μπρανλύ, καὶ ἔγκατέστησε στὸ ἐργαστήριό του ἕνα ἰδιότυπο σύστημα ἀσυρμάτου τηλεγράφου με πομπὴ καὶ δέκτη, πού μπόρουν νὰ στέλνῃ καὶ νὰ δέχεται μηνύματα με σήματα Μόρς σὲ ὀρισμένη ἀπόσταση, ἀνάλογη βέβαια με τὶς ἀτέλειες τοῦ μηχανισμοῦ καὶ τὸν περιορισμένο χώρο τοῦ ἐργαστηρίου.

Ἔτσι, μόνο ὕστερα ἀπὸ τὶς ἐργασίες τοῦ Ποπῶφ καὶ τοῦ Λαρόζα, ὁ Μαρκόνι ὠργάνωσε, στὰ 1896, τὰ περίφημα πειράματα στὸ Μοντεκλίο. Ὅπως λένε, ἡ ἰδέα τῶν πειραμάτων αὐτῶν γεννήθηκε στὸ μυαλό του ὅταν παρακολουθοῦσε τὰ πειράματα τοῦ Ρίγκι καὶ τοῦ Λά Ρόζα πού ἦταν καθηγητῆς του στὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς.

Τὰ δύο σχέδια πού ἀνέπτυξε ὁ Μαρκόνι στὴν πρώτη του ἐκθεση ἔχουν ἀσφαλῶς μιὰ παράξενη σύγγενεια με τὰ δύο σχέδια πού δημοσιεύτηκαν σὲ μιὰ μικρὴ μονογραφία τοῦ Λά Ρόζα (1894) με τὸν τίτλο «Περὶ τοῦ τρόπου λειτουργίας μιᾶς συσκευῆς Μόρς με κύματα Χέρτζ».

Ἡ πρωτοτυπία τοῦ Μαρκόνι βρίσκεται στὸ ὅτι στὴ συσκευὴ τοῦ Μοντεκλίου χρησιμοποίησε τὴν ἀντέννα, χωρίς ἰσὺς νὰ γνωρίζῃ τὴν ἐργασία τοῦ Ποπῶφ σ' αὐτὸ τὸ πεδίο.

Ὁ Μαρκόνι ἦταν ἕνας τυχερὸς ἐφευρέτης, γιὰ τὴν ἀντίθετα με τὴ μεγάλη πλειοψηφία, βγῆκε ἀμέσως στὴν Ἀγγλία, στοὺς κύκλους πού τὸν σύστησε ἡ Ἀγγλίδα μητέρα του, τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυση πού χρειαζόταν. Ὑστερὰ λοιπὸν ἀπ' ὅλα αὐτὰ, μπόρουμε νὰ τὸν ποῦμε πὼς μόνο ὁ Μαρκόνι βρῆκε ἀσύρματο;

Ὁ διάσημος γιατρὸς Μπουβάρ, εἰδοποιηθεὶς ὅτι ἔας πελάτης του εἶχεν ἀρρωστήσει ξαφνικά, ἐπῆρε ἕνα ἀμάξι καὶ ἐπῆγε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ. Ὅταν ἔφθασε ὁμως στὸ σπίτι του, ὁ θναυρὸς τοῦ εἶπεν ὅτι ὁ ἀρρωστος εἶχεν ἤδη πεθάνει.

—Περίεργο πρᾶγμα! ἀνέκραξε με κατάπληξη ὁ Μπουβάρ. Κατ'ὀρθωσιν νὰ πεθάνῃ, ἔτσι ὁλομόναχος καὶ χωρὶς ἐμένα!...

ρισσότερο. Φεύγοντας μοῦ ψιθύρισε. Πάω νὰ σώσω τὸν ἄνδρα σας, κινδυνεύει!

Τὰ παιδάκια δὲν μπόρουν νὰ καταλάβουν ἀπ' αὐτὰ καὶ περιμέναν! Περιμέναν νὰ δοκιμάσουν μιὰ μεγάλη χαρὰ! Ἔτσι τοὺς εἶπε ὁ νυχτερινὸς ἐκεῖνος παράξενος ἄνθρωπος.

Καὶ νὰ! στὴν ξόπορτα σταματᾷ κάποιος κουρασμένος διαβάτης νὰ πάρῃ τὴν ἀνάσα του. Ἡ μάννα γνωρίζει τὸν ξενητεμένο ἄντρα τῆς καὶ τρέχει καὶ τὸν ἀγκαλιάζει! Τὰ μάτια τῆς δακρύζουνε. Τὰ παιδιὰ μένουν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Ποῦ νὰ γνωρίσουν τὸν πατέρα τους πού ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, ἀπὸ τὸς σουςκόπους, ἀπὸ τόσες λαχτάρες, γυρίζει κοντὰ τους! Τ' ἀφῆσε μικρούλια στὴν κούνια καὶ τὰ

βρίσκει παιδιὰ μεγάλα· ἐνῶ αὐτὸν ἡ ξενητεία τὸν εἶχε γεράσει. Εἶχε δικήν ὁ ποιητῆς Κρουσσάλλης πού σὲ κάθε του λέξι ἀναθεματίζει τὴν ἔρημνη ξενιτεία. Τοὺς ἀγκάλιασε καί τοὺς φίλησε ὅλους με δακρυσμένα μάτια. Καὶ τοὺς διηγῆθηκε πὼς εἶχε βρεθῇ μέσα στὸ δάσος με τὸν κακὸ αὐτὸ καιρὸ καὶ πὼς θὰ τὸν κατασπάραιε μιὰ ἀρκούδα, ἂν, ὡς ἐκ θαύματος, δὲν βρισκόταν ἐκεῖ ἕνας γέρος πού μόλις τὸν εἶδε τὸ ἄγριο θηρίο ἔφυγε τρέχοντας.

Μητέρα καὶ παιδιὰ κοιτάχτηκαν τότε στὰ μάτια, ἔκαμαν τὸ σταυρὸ τους καὶ ἐδόξασαν τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ξαφνικὴ εὐτυχία τους.

—Μέγας εἶσαι Κύριε καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου, ψιθύριζαν με τρεμάμενα χεῖλη μητέρα καὶ παιδιὰ.

Κ. Χατζηδμήμου

Ὁ διαγωνισμὸς κριτικῆς

Πὼς θὰ καλλιεργήσετε τὸ λογοτεχνικὸ σας ταλέντο, κρίνοντας πρῶτα ἕνα λογοτέχνημα. — Ἐκλαϊκευτικὰ μαθήματα — ἐφαρμογές, γιὰ τὶς νέες καὶ τοὺς νέους πού γράφουν

Ταξιόμοις κειμένου, στίχοι τοῦ Σπυρ. Κουρτ.

Copyright «ΑΝΑΗΡΗΚΗΣ ΦΛΟΓΑΣ»

Ἡ «Ἀναηρηκὴ Φλόγα» στὴν προσπάθειά της νὰ προσφέρῃ στοὺς ἀναγνώστες της κατὰ τὸ ὑποβοηθητικὸ στὴ μόρφωσί τους, παρουσιάζει μιὰ πρωτοτυπία.

Προκηρύσσει ἕνα διδακτικώτατο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΚΡΙΤΙΚΗΣ.

Ἀπευθυνόμεθα στοὺς νέους καὶ τὶς νέες πού ἔχουν ἕνα αὐθόρμητο λογοτεχνικὸ ταλέντο, μὰ πού εἶναι φυσικὸ, παρὰ τὴν ἰδέα καὶ τὴν λεπτὴ ἔμπνευσι νὰ τοὺς λείπει ἡ τεχνικὴ πού ἐπιβάλλεται, ἡ σχηματοποίησι ἃς ποῦμε, γιὰ νὰ γραφτῇ ἕνα πεζογράφημα ἢ ἕνα τραγούδι.

Αὐτὴ τὴν ἀνεύθυνη ἔλλειψι προσπαθοῦμε νὰ συμπληρώσουμε, καὶ μάλιστα γιὰ τοὺς νέους καὶ τὶς νέες πού ὄχι μόνον μελετοῦν λογοτεχνία ἀλλὰ καὶ γράφουν κάτω ἀπὸ μιὰ αὐθόρμητη ἔμπνευσι.

Μὲ μερικὰ, ἃς ποῦμε, μαθήματα—ἐφαρμογὲς κριτικῆς τὰ ὁποῖα θὰ μπόρουν νὰ ἐφαρμόσουμε παραγωγικὰ καὶ ἀμέσως.

Η ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Δικαιολογημένα θὰ μπόρουν νὰ πῇ κανεὶς πὼς ἡ κριτικὴ εἶναι πολὺ πειδὸ εὐκόλο πρᾶγμα ἀπὸ τὸ νὰ γράψῃ κανεὶς ἕνα διηγηματάκι, ἢ ἕνα ποίημα. Νὰ ἀναλύσῃ δηλαδή, κανεὶς παρὰ νὰ συνθέσῃ.

Κι' ὅμως πολὺ σύντομα θὰ ἀντιληφθῇ πὼς δυσκολώτερο εἶναι νὰ κατανοήσῃ κανεὶς, ἢ καλλίτερα νὰ αἰσθανθῇ καὶ νὰ ἐρμηνεύσῃ αὐτὸ πού θέλει νὰ πῇ ἕνας ἄλλος λογοτέχνης, παρὰ νὰ γράψετε σεῖς ὁ ἴδιος κατ', ἃμα ἔχετε λίγη παρατήρησι, λίγο συναισθηματισμὸ καὶ εὐχέρεια διατυπώσεως. (Ταλέντο). Θὰ βεβαιωθῇ ἀπὸ τὸ παράδειγμα πού ἀκολουθεῖ.

Εἶναι τὸ πρῶτο μας μάθημα—ἐφαρμογὴ πού ἀνοίγει τὸ διαγωνισμὸ μας.

Τὸ διαγωνισμὸ κριτικῆς.

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Ἀρχίζουμε λοιπὸν ἀπὸ ἕνα τραγούδι τοῦ εἶδους τῆς ἀκροστιχίδος.

Ἔτσι λέγεται τὸ στιχογραφικὸ ἐκεῖνο παιγνίδι, πού τὰ γράμματα τῆς ἀρχῆς τῶν στίχων ἢ τῶν στροφῶν δοῦνται ἢ κατ' ἀλφαβητικὴ σειρὰ ἢ ἀκατόνιστα ὥστε νὰ δηλωθῇ ἕνα ρητὸ, ἕνα ὄνομα. Εἶναι δύσκολο εἶδος στιχογραφίας, γιὰ τὴν δεσμεύει τὴν πρώτη λέξι τοῦ στίχου, δυσκολία πού νικᾶται, ἂν ἔχετε τεχνικὴ εὐχέρεια, ὅπως θὰ δοῦμε σ' τὰ μαθήματα πού θὰ ἀκολουθήσουν.

Ἐμεῖς τὴν ἀκροστιχίδα τὴν μεταφέραμε σ' τὶς λογοτεχνικὲς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς, ὅσο τουλάχιστον μπόρεσαμε.

Ὅρῃστε παράδειγμα πού ἐπάνω του θὰ ἐφαρμόσωμε τὸ πρῶτο μάθημα κριτικῆς:

Α ! πὼς με θάμπωσ' ἡ ἀστραπὴ μὰ νύχτα
[βαρυχειμωνιάς]

Μ ἐ τὸ λαμπρὸ ἀντιφῆγγισμα στὸ γλυκοπρό-
[σωπό σου,

Α σπρο τριαντάφυλλο κλειστὸ...
Λ ὠτοῦ δοντρί πλατύφυλλο μ' ὄριμο τὸν
[καρπὸ σου.

Ι σκιοι καὶ μοῖρες πλέκουνε τοῦ καθενοῦ τὸ
[γνέμα.

Α ν μ' ἀγαπᾷς ἢ σ' ἀγαπᾷ, ὁ χρόνος θὰ τὸ πῇ
[ποιὸς εἶπε ψέμμα.

Προσέξτε τώρα νὰ ἰδοῦμε τί σειρὰ συλλογισμοῦ θὰ ἀκολουθήσωμε, με ποῖο τρόπο θὰ σκεφτοῦμε, τί σχεδιάγραμμα θὰ φτιάξωμε γιὰ νὰ κρίνωμε τὸ παραπάνω ὑπόδειγμα.

Καὶ κρίνω καὶ κριτικὴ σ' τὴν περίπτωσι αὐτὴ θὰ πῇ:

1ον) Κατανοῶ τὸ περιεχόμενον.

2ον) Διερωτῶμαι τί ἤθελε νὰ πῇ καὶ βρίσκω τὸ βαρύτερο νόημα τοῦ τραγουδιοῦ ἀπ' ὅπου βγαίνει καὶ τὸ διδάγμα.

3ον) Διατυπώνω τὴν ἐντύπωσί μου, ὅσο μπόρῶ πρὸ ἀναλυτικῆς, προφορικῆς ἢ γραπτῆς, κάνω δηλαδή τὴν κριτικὴ μου. Γιὰ τεχνικὴ μορφή στίχου θὰ μιλήσωμε ἀργότερα στὴ φιλολογικὴ μας αὐτὴ σύζητησούλα.

Στὸ παράδειγμά μας ἐργαζομαι ὡς ἑξῆς:

Πρῶτα: Διαβάξω ὅλο τὸ τραγούδι μιὰ φορὰ προσεκτικὰ καὶ φυσικὰ παίρνω τὴν πρώτη μου ἀξιολογικὴ ἐντύπωσι. (Ὁρατο, ἄσχημο, ἐπιτυχές, λεπτὸ, πρέπον, ἄστοχο). Ἀκατέργαστη κρίσι.

Δεύτερο: Χωρίζω τὸ κείμενο σὲ λογικὰς ἐνότητες, στὰ μέρη δηλαδή πού τὸ καθένα ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν στίχων, προκειμένου γιὰ τραγούδι, ἔχει μόνον τοῦ πλήρες νόημα, ὅπως ἐδῶ οἱ τρεῖς πρῶτοι στίχοι:

Α ! πὼς με θάμπωσ' ἡ ἀστραπὴ
μὰ νύχτα βαρυχειμωνιάς
Μ ἐ τὸ λαμπρὸ ἀντιφῆγγισμα
στὸ γλυκοπρόσωπό σου...

Ἡ πρώτη ἐντύπωσις εἶναι πὼς ὁ ποιητῆς ἐμπνέεται ἀπὸ μιὰ συνομιλία του, με ἐκεῖνη πού ἀπευθύνεται ἡ ἀκροστιχίδα, κάποια χειμωνιάτικη νύχτα. Εἶναι παράμερα κάπου, προφυλαγμένοι ἀπὸ τοῦ κόσμου τὴν κατοχυρωσσία.

Μιὰ στιγμὴ ἀστράφτει, φωτίζει ἡ ἀστραπὴ μέσα

στο σκοτάδι της νύχτας τη μορφή εκείνης κι' αὐτὸς θαμπώνεται, υποβάλλεται, γοητεύεται. Ἀπὸ δὴ φαίνεται λεπτός αἰσθηματικὸς δεσμὸς γιατί τὴ λάμπη στὸ γλυκοπρόσωπό της τὴν ἐντυπώνεται καὶ τὴν ξεχωρίζει.

Τὸ βαθύτερο νόημα εἶναι μιὰ παραβολή. Παβάλλει τὴ ζωὴ του, σκοτεινὴ καὶ πικραμένη, μὲ μιὰ βαρυχειμωνιασμένη νύχτα καὶ τότε ἡ γνωριμιὰ της τὸν ἀφαρπάζει, τὸν προσηλώνει. Εἶναι ἡ λάμπη, ἡ φωταύγεια, ἡ ἐλπίδα στὴ βαρυχειμωνιασμένη ζωὴ του.

Στίχος τέταρτος.

Ἄσπρο τριαντάφυλλο κλειστό...!

Πολὺ λεπτὴ παρομοίωσι. Τὴν βρίσκει ἀγνή καὶ ψυχικὰ ὁμορφὴ σὰν ἄσπρο κλειστὸ τριαντάφυλλο.

Ἀβρότατη ἔκφρασις.

Πέμπτος στίχος.

*Λωτοῦ δειτρεῖ πλατύφυλλο μ' ὄριμο
τὸν καρπὸ σου*

Ἐδῶ προδίνεται ἓνα ἐλαφρὰ σκεπασμένο ῥίγημα πόθου. Τὴν παρομοιάζει μὲ τὸν πλατύφυλλο θάμνο τοῦ λωτοῦ, στολισμένο μὲ καρποὺς ὥριμους. Εἶναι εὐχυμὸς καὶ ὠραῖος καρπὸς ὁ λωτὸς κι' ἡ Ἀμαλία εὐπλαστὴ κοπέλλα. Ἀπόλυτα φυσικὸ.

Οἱ παρακάτω τρεῖς στίχοι, ἀπόδειξις δυνατοῦ αἰσθηματος, γιατί ἔχουν μέσα τους τὸ στοιχεῖο τῆς ἀμφιβολίας, τῆς μοιρολατρίας. Ἰδιάζει σ' τὸ θερμὸ αἶσθημα ἡ ἀμφιβολία. Ἔτσι, παρὰ τὸν ἀμοιβαῖο εἰλικρινὴ δεσμὸ τους, ἐκείνος ἀμφιβάλλει γιὰ ἓνα αἶσιο τέλος. Τὸ ὅλο λοιπὸν τραγούδι ἐξαγνίζεται μὲ τὴ μοιρολατρικὴ ἀποστροφή πὺν σημαίνει πὺς ὑπερφυσικὲς δυνάμεις κυβερνοῦν τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων.

*Ἰσκιὸι καὶ μοῖρες πλέκουνε
τοῦ καθενὸς τὸ γνέμα,*

κι' ἀφίνει στὸ χρόνο ν' ἀποδείξῃ ποῖος ἀπ' τοὺς δυὸ ἀγαπάει στ' ἀληθινὰ τὸν ἄλλο, ἐνῶ εἶναι βέβαιο πὺς κι' οἱ δυὸ ἀγαπιῶνται στ' ἀλήθεια.

Η ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΜΟΥ

Ἔως ἐδῶ ἐφήρμοσα τὰ δυὸ πρῶτα παραγγέλματα. Δηλαδή. Ἐνόησα τὸ περιεχόμενο καὶ βοήθηκα τὸ βαθύτερο νόημα. Τώρα κάνω τὴν κριτικὴ μου. Δηλαδή βγάλω τὸ ἀτομικὸ μου συμπέρασμα. Τέλος προσπαθῶ νὰ κρίνω καὶ αἰσθητικὰ. Λέω, ἐφ' ὅσον μοῦ τὸ ἐπιτρέπουν οἱ γνώσεις.

Τὸ τραγούδι αὐτὸ παρουσιάζει, παρὰ τὴ συντομία του ταξινόμησι, ἰδέα, σωστά. Ἐχει δύο λεπτεῖς παρομοιώσεις καὶ μιὰ δυνατὴ ἀντίθεσι. Ἡ δὲ κατάληξις του εἶναι ἀληθινή. Πράγματι σπουδαῖο ρόλο παίζει κι' ἡ τύχη σὲ τέτοιες μορφὲς ζωῆς. Πολλὲς φορὲς τὸν κυριώτερο.

Λεκτικὰ εἶναι καλὰ διατυπωμένο (ἐκφραστικὴ κριτικὴ). Ἴσως τὸ ῥῆμα «θάμπωσε» νὰ μποροῦσε νὰ εἰπωθῇ «πλάνεψε», «μάγεψε» πὺν πέφτουν κι' αὐτὰ σ' τὸ ἴδιο βαρύντονο τονισμό, μὰ ἔχουν διαφορὰ σ' τὴν ἀπόχρωσι τῆς ἐννοίας. Ἄλλο τὸ «θαμπώνω», ἄλλο τὸ «μαγεύω». Ἴσως ἐγὼ νὰ βρίσκω κάπως μέσα σ' αὐτὸ τὸ τραγούδι τὸν ἑαυτὸ μου.

Ἄν εἶχε τοὺς δεκατέσσερες στίχους πὺν πρέπει θάταν **σοννέτο**. Γιατί σ' αὐτὴ τὴ μορφή εἶναι γραμμένο. Εἶναι πράγματι **Ἀκροστιχίδα** γιατί τὰ

ἀρχικὰ τῶν ἐναλασσομένων στίχων, κάθετα διαβαμένα, φτιάχνουν τὸ ὄνομα Ἀμαλία.

Ἔτσι, ἀγαπητές μας ἀναγνώστριες καὶ ἀγαπητοὶ ἀναγνώστες, τελειώσατε τὴν κριτικὴ σας κι' ὁμολογουμένως περισσότερη εἶναι τώρα ἡ ἱκανοποίησίς σας ἀπὸ κείνη πὺν θάμενε ἀπὸ ἓνα ἐπιπόλαιο διάβασμα ἐνὸς οἰοιοῦνδε τραγουδιοῦ ἢ πεζογραφήματος. Ἐξ ἄλλου βλέπετε πὺς χρειάζεται μέθοδος γιὰ νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ αἰσθανθῇ κανεὶς κάτι πὺν γράφει ἓνας ἄλλος παρὰ νὰ γράψετε σεῖς ἓνα δικό σας.

Σ' τὴ λεπτή σας παρατήρησι τώρα καὶ σ' τὴν εὐχέρεια νὰ διατυπώνετε ἀπομένει, κρίνοντας ἓνα τραγούδι νὰ γράψετε ἓνα πεζὸ ἀναλυτικὸ κριτικὸ ἀριστουργηματικόν.

Αὐτὸ ὡς πρῶτο γενικὸ μάθημα.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΣ

Θὰ σᾶς δώσωμε λοιπὸν μιὰ σειρά πρωτότυπων ἀκροστιχίδων. Θὰ κάνετε τὴν κριτικὴ σας, σύμφωνα μὲ τὸν τρόπο πὺν διδαχτήκαμε τώρα καὶ θὰ μᾶς τὴν στείλετε.

Ἐπιτροπὴ ἀπὸ λογοτέχνες συνεργάτες τῆς «Ἀναπληρικῆς Φλόγας» θὰ κρίνῃ τὴν καλλίτερη κριτικὴ πὺν θὰ δημοσιεῖται σ' αὐτὴν τὴν σελίδα ἐνυπόγραφῃ ἢ μὲ τὸ ψευδώνυμο σας. Ἄν θέλετε καὶ μὲ τὴ φωτογραφία σας.

Καὶ φυσικὰ θὰ βραβεύεται μὲ τὰ βραβεῖα πὺν θὰ ὀρίσωμε στὸ προσεχὲς τεῦχος μας, γιὰ τίς τρεῖς πρῶτες καλλίτερες κριτικές.

Νὰ τώρα μιὰ καινούργια ἀκροστιχίδα, γιὰ νὰ τὴν κρίνετε καὶ νὰ μᾶς στείλετε τὴν κριτικὴ σας μὲ τίς ὁδηγίες πὺν δώσαμε καὶ τοὺς ὅρους πὺν εἴπαμε. Προσέξτε πρὸ παντὸς νὰ βρῆτε τὴν παρομοίωσι:

Σ τρωμένη ἡ γῆς μὲ τῆς ἐληᾶς τὰ φύλλα
κι' οἱ μικροδάφνες ἀνθισμένες κι' οἱ μυρτιές,
περίμεναν τὸν ἐρχομὸ σου,
κι' ἤρθες κι' ὅλα τὰ ὠμόρρη' ὁ ἀνθὸς σου.

Τὸ φτωχικὸ χωριὸ φώτισ' ἡ μέρα
κι' ὄρμα τὰ στάχνα στίς πνοὲς τ' ἀγέρα
χαιρέτιζαν τὴν δημοφιλίαν σου
μὲ στέμματα τὰ δολοφάνθα μαλλιά σου.

Ε πέρασ' ὁ καιρὸς καὶ τὰ λουλούδια ἀνθίζανε
κάθε χρονιά,
μ' ἔσπασ' ἡ μπόρα κι' ἡ χιονιά.

Α νώσανε τώρα οἱ ὁμορφιές
ξεράθηκαν τὰ στάχνα
κι' ἡ γόνιμη καὶ ἀνθισμένη γῆς,
βάτοι καὶ βράχια...

Λ ντὴ φτωχόσπιτου ἡ σκεπή,
οἱ τοῖχοι γκρεμισμένοι
κι' ἀράχνες σὲ μιὰν ἄκρη
μὰ μέσα σ' τὸ ἐρεῖπιο πλανιέται μιὰ πνοὴ
σὰν κάτι πὺν ἀνασάνει καὶ κάποιο δάκρυ.

Α λήθεια πὺς κρατιέτ' ὀρθὸ
ἔστερα ἀπὸ τὴ μπόρα, ἐτοῦτο τὸ παληόσπιτο
σὰν κάτι νὰ προσμένει;
Τάχα ἡ δικὴ σου ἡ θύμησι νὰ τὸ ζεσταίνει;

Μὴ διστάσετε ν' ἀρχίσετε. Θὰ φτάσετε στὸ τέλος μ' ἐπιτυχία. Προσέξτε τὸ μάθημά μας καὶ στείλτε τὴν κριτικὴ σας.

ΛΥΡΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ζωντανές νεκρές

Δὲν πέθανες. Στὴν κάμαρα ἀκόμη τ' ἄρωμά σου, εἶναι χυμένο ὡς τώρα δὰ νὰ βγῆκες, καὶ ἀπάνω σ' τὸν καναπέ ὅπως τάφησες εἶναι τὸ κέντημά σου, καὶ τὸ κομμάτι πὺν ἄφησες εἶναι ἀνοιχτὸ στὸ [πιάνο.

Ἀπάνω στὸ τραπέζι μου εἶν' ἡ δικὴ σου εἰκόνα πὺν πάντα μὲ τὴν ἥρεμὴ ματιὰ της μὲ κυτᾶζει· ὅχι, δὲν εἶν' ὁ ἄνεμος, μὰ εἶσαι ἐσύ, τὴν πόρτα πὺν μισανοίγεις γιὰ νὰ μῆς τίς ὥρες πὺν βρά- [δυάζει.

Δὲν πέθανες. Εἶσαι παντοῦ καὶ εἶσαι μέσα σ' ὅλα: στὼν ρόδων τὸ ξεφύλλισμα, στὸ στεναγμὸ τοῦ [ἀγέρα,

σ' τὰ νέφη πὺν ροδίζουνε ὅταν πεθαίνῃ ἡ μέρα,

κι' ὡς καὶ τίς νύχτες δίπλα μου σὲ νοιώθω ξα- [πλωμένη.

Δὲν πέθανες! ἀδιάφορο οἱ μῆνες ἂν περνᾶνε... Τότε πεθαίνουν οἱ νεκροὶ ὅταν τοὺς λησμονᾶνε! ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ

*

Γιὰ τὴ Λευτεριά!

Ἀπὸ κάθε πνοὴ μυρωμένου ἀγέρα
Ξεπετιέται ἡ δόλη σὲ κάθε καρδιά
Στὴν ψυχὴ τῶν Ἑλλήνων ξανάρχεται τώρα
ἡ ἰδέα κι' ἡ Πίστη γιὰ μιὰ Λευτεριά.

Ξανουρίσκει ἡ Νίκη τὴ Δόξα ξανά.
Στὰ στενά, στὰ φαράγγια καὶ πάλιν μαζί
τὸ ντουφέκι βροντᾷ πηλὰ στὰ βουνὰ
Κι' ὁ Στρατὸς μὲ ὀρμὴ προχωρεῖ, προχωρεῖ!

Τοῦ Λεωνίδα οἱ τρακόσιοι ἐδῶ τριγυρίζουν
Καὶ τὸ ἄσμα τοῦ Ρήγα δονεῖ τὸν ἄερα.
Μέσ' στὴ μάχη τὰ ὅπλα βουίζουν
Καὶ γκρεμίζειτ' ὁ ἔχθρος ἀπ' τὰ σύνορα πέρα

Μιὰ Ἑλλάδα μεγάλη ποθοῦμε παιδιὰ,
δοξασμένη, ὠραία, ζηλευτὴ σὰν καὶ πρῶτα
Γιὰ νὰ λάμπῃ στὸν κόσμον γιὰ μιὰ Λευτεριά
Μὲ τὴ Νίκη μαζί νὰ σκορπίσῃ τὰ Φῶτα!

ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΘΗΛΗΣ

*

Χτὲς βράδι

Χτὲς βράδι ξαναπέρασα τὸ ἐρημικὸ ἀκρογιάλι
πὺν πάντα κάθε βράδι περνούσαμε μαζί
τὸ ἴδιο καθὼς τ' ἀφήκαμε τὸ ξαναβρῆκα πάλι
στὰ φύκια του μὲ χᾶδι κυλούσανε οἱ ἄφροι...

Ἰδιο καθὼς τ' ἀφήκαμε... στὴν ἀμμουδιὰ στρομένη
ἡ βάρκα εἶταν σπασμένη ποῦχαμε ξαναδεῖ...
Πὸς ὁμορφὸ μου φάνηκε! Τὸ κύμα σὲ προσμένει
σὰ μιὰ ξενητεμένη γιὰ σὲ νὰ τραγουδεῖ.

Ἐλα πάλι νὰ ζήσουμε στὸ ἐρημικὸ ἀκρογιάλι
κοντὰ του θάβρω πάλι χαρά, ποῦχει χαθεῖ.
Ἐλα μαζί ν' ἀκούσαμε μονάχοι μας τὸ βράδι,
στὰ φύκια, μ' ἓνα χᾶδι τὸ κύμα τί θὰ πεῖ...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΓΙΖΟΣ Χίος

ΝΤΙΝΟΥ Τ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ

(Ντίνου Φείβου)

Ἀπὸ τὴ «Γιγαντογέννα Μάννα»

Ἀνάπηροι!

Τὰ δεκανίκια στὸ πλακόστρωτο κτυπᾶνε
καὶ τὰ παράσημα γλυκὸν ἄλγος λιλίζουν
λεβεντανάπηροι περήφανα περνᾶνε
καὶ τῆς μπαρούτης τὸ θυμίαμα μυρίζουν.

Μπροῦτζινα πρόσωπα τετράγωνα σαγόνια
στήθη δασύτριχα, ματιές σὰν τὸ ἀτσάλι
μαλλιά πὺν μπλέκονται μὲ δάφνες καὶ μὲ κλώνια
ἀπ' τὰ στεφάνια πὺν στολίζουν τὸ κεφάλι...

Ἀφῆσαν πόδια κεῖ στίς Πίνδου τίς κορφές
καὶ εἰς τὸ Γράμμο μὲ τὴ δόξα τραγουδοῦσαν
ἡ νίκη ἔπαιζε γλυκὸν ἄλγος στροφές
κι' ἀπ' τὸ χαράκωμα ἀτρόμητοι ὠρμοῦσαν.

Αὐτοὶ πὺν ἔχασαν τὸ φῶς ἀπ' τὴ ματιὰ τους
τὸ φῶς τῆς Νίκης τοὺς φωτίζει τὰ σκοτάδια
θυμοῦνται μάχες κι' ἀντρίωνεται ἡ καρδιά τους
καὶ τοὺς μεθᾶνε τῆς Ἑλλάδας μας τὰ χᾶδια.

Τώρα ἡ σκέψη τους πετᾷ στὰ περασμένα
σὲ τόπους ποῦ γραφᾶν σελίδες φωτεινές
σὲ κορφοβούνια ἀπὸ χιόνια σκεπασμένα
καὶ σὲ ἀπάτητες χαράδρες σκοτεινές.

Καὶ νάτοι γλῆαντες διαβαίνουν μὲ καμᾶρι
νέοι Σπαρτιάτες πὺν στὸ Βίτσι πολεμήσαν
καὶ τροπαιοῦχοι τῆς Ἑλλάδας μας φαντάροι
τὰ νέα σύνορα μὲ αἶμα ζωγραφίσαν...

Κύπρος

Κύπρῳ μὲ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιὰ ζητᾶμε νὰ ἐνωθῇς
Υστερὰ ἀπὸ τὴ σκλαβιά πὺν σοῦχον ἐπιβάλλει
Πάλι σὰν ἄλλοτε ξανάμαζύ μας νὰ βρεθῇς
Ροδίζει ἔφτασε ἡ στιγμή θὰ ἀγκαλιαστοῦμε [πάλι

Ορκίστηκε ἡ Ἑλλάδα μας μαζί μὲ τὰ παιδιά της
Στὴν γαλανὴ σημαία μας πὺς θὰ σ' ἐλευθερώσῃ

Θρησκευτικὸ προσκύνημα σ' ἔχει μέσ' στὴν [καρδιά της
Ἀπόφαση πήρε τρανὴ τοὺς Σκλάβους γιὰ νὰ [σώσῃ.

Ἐμπρὸς λοιπὸν δυναμικὰ ἔμπα μέσ' τὸν ἀγῶνα
Ντύσου χτενίσου κόρη μας πὺν σὲ κρατοῦν δεμένη
Ὡ νὰ, καινούργιο χτίζουμε γιὰ σένα Παρθενῶνα
Θὰ σὲ δεχτοῦμε μὲ τιμές σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη.
Ὅτε στιγμή νὰ μὴν ξεχνᾷς πὺς εἶσαι Ἑλληνίδα
Υψωσε τῆς Ἐλευθερίας σημαία ὁ Πατριάρχης
Μπέδες μέσ' τὴν μάχη μὲ ὀρμὴ πελώρια ἡρώιδα
Ἐμπρὸς κρατᾷ τὸ λάβαρο ὁ ἅγιος Ποιμενάρχης.

Ἡ ΣΙΩΠΗ ΤΗΣ ΚΙ' Ἡ ΦΛΥΑΡΙΑ ΤΗΣ

Τοῦ κ. ΧΡ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ζέστη ὅμως νὰ σοῦ πετύχη!

ΕΚΕΙΝΗ: ...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Καλοκαίρι σοῦ λείει ὁ ἄλλος! Μὲ κάψα, κουνούπια καὶ... εὐλογία!

ΕΚΕΙΝΗ: ...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Καὶ νᾶμαστε καταδικασμένοι νὰ μὴν τὸ κουνᾶμε ἀπ' τὴν Ἀθήνα... Πόσο λαχταράω λίγη ἐξοχή!...

ΕΚΕΙΝΗ: ...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δὲ συμφωνεῖς; Δὲν ζεσταίνεσαι ἐσὺ; Προτιμᾷς τὴ ζέστη; Εἶσαι σουτανέζα; Ἰθαγενὴς τοῦ Μαρόκου;

ΕΚΕΙΝΗ: ...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μίλα ἐπὶ τέλους; Πὲς μιὰ κουβέντα... Μουγκάθηκες;

ΕΚΕΙΝΗ: Τί νὰ πῶ;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ τί νὰ πῆς; Ἡ ζωὴ μας εἶναι λίγο θέατρο, βέβαια, ὅχι ὅμως σὲ τέτοιο βαθμὸ, ποὺ οἱ ἄνθρωποι νὰ χρειάζονται ὑποβόλεια γιὰ νὰ μιλήσουν... Ἡ κουβέντα τους εἶνε αὐθόρμητη, σὰ λειτουργία τοῦ ὄργανισμοῦ τους, σὰν τὴν ἀναπνοή, σὰν τὸ φαῖ, σὰν τὸ νερό. Πῶς μπορεῖς ἐσὺ καὶ δὲν μιλάς, χωρὶς νὰ σκάσης;...

ΕΚΕΙΝΗ: Τί νὰ πῶ;

ΕΚΕΙΝΟΣ: (ἔξαλλος) Νὰ μιλήσης! Νὰ πῆς γιὰ τὸν καιρὸ, γιὰ τὴ ζέστη, γιὰ τὸν ἥλιο, γιὰ τίς σκνίπες! Νὰ ἐξωτερικέψης τὴ σκέψι σου, νὰ δείξης ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος κι' ὅχι εἶδος...

ΕΚΕΙΝΗ: ...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δὲν σοῦ λέω βέβαια νὰ πῆς λόγια ἀγάπης, αὐτὸ εἶναι πολὺ... Καμμιά γυναίκα δὲν ξέρει νὰ τὰ πῇ τῆς προκοπῆς. Πολὺ περισσότερο ἐσὺ... Πὲς ὅμως κάτι... Μίλα, μίλα ἐπὶ τέλους!

ΕΚΕΙΝΗ: ...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Οἱ περισσότερες γυναῖκες εἶναι φλύαρες, κι' αὐτὸ εἶναι σπουδαῖο ἐλάττωμα, ποὺ προκαλεῖ τὸν πονοκέφαλο καὶ τὴν ἀγανάκτηση... Μεγαλύτερο ὅμως ἐλάττωμα, εἶνε, πιστέψε με, ἡ διαρκὴς γυναικεῖα σιωπή. Στὸ πλευρὸ μιᾶς γυναίκας ποὺ δὲν λείει τίποτα, ὁ ἄνδρας μένει ταπεινωμένος καὶ ἔξω φρενῶν. Δὲν ξέρει ἂν λήη ἀηδίες, ἂν ἡ γυναίκα ποὺ βρίσκεται δίπλα του συμφωνεῖ ἢ διαφωνεῖ, ἂν τὸν περιφρονεῖ, ἂν ἡ σιωπὴ τῆς εἶνε ἀποδοκιμασία ἢ κρυμμένη ἀγανάκτησις...

ΕΚΕΙΝΗ: Τίποτ' ἀπ' ὅλ' αὐτά. Δὲν ἔχω τί νὰ πῶ, γι' αὐτὸ δὲ μιλάω...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Καὶ τότε, γιατί μένουμε ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον; Ἀφοῦ δὲν ἔχουμε νὰ ποῦμε τίποτα, ἄς πάρουμε ὁ ἕνας τὸ δρόμο δεξιά, ὁ ἄλλος τὸ δρόμο ἀριστερά, κι' ἄς ἀπαλλαγούμε ἀπ' αὐτὸ τὸ βάρος τῆς ἀναγκαστικῆς συμβιώσεως... Μᾶς ἔχει καταδικάσει κανένα δικαστήριον στὰ αἰώνια συζυγικά καταναγκαστικά ἔργα;

ΕΚΕΙΝΗ: ...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Νάτηνε, πάλι! Οὔτε τώρα δὲ βρίσκεις νὰ πῆς τίποτα; Σοῦ ἀναφέρω τὸ χωρισμὸ, σὰν ἀναγκαστικὴ λύσι, σὰ μοιραία ἀπολύτρωση, κι' ἐσὺ, κουβέντα! Δὲν αἰσθάνεσαι τὴν ἀνάγκη ν' ἀμυνθῇς;... Νὰ παρατάξης τὰ ἐπιχειρήματά σου, ν' ἀντιδράσης μὲ λόγια, νὰ μὲ πείσης ὅτι ἔχω ἄδικο; Ἡ σιγὴ σημαίνει κατάφασι. Ἐπομένως συμφωνεῖς, νὰ χωρίσουμε...

ΕΚΕΙΝΗ: Ὁχι, δὲ συμφωνῶ... Γιατί νὰ χωρίσουμε;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μὰ καὶ γιατί νὰ ζοῦμε μαζὶ; Περιᾶμε

τὴ ζωὴ μας, ἐγὼ μιλῶντας, ἐσὺ σωμαίνοντας...

ΕΚΕΙΝΗ: Σ' ἀκούω...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Κι' ἐγὼ, δηλαδή, δὲν πρέπει ν' ἀκούω τίποτα; Εἶμαι καταδικασμένος νὰ μιλάω, χωρὶς ἡχώ, λὲς κι' εἶμαι κλεισμένος σ' ἕνα μπουκάλι;... Ἡ κουβέντα μου μαζὶ σου, δὲν μοιάζει καθόλου μὲ συζήτησι, μοιάζει μὲ μολόγο, μὲ παραλήρημα... Σοῦ εἶπα πρὶν, ὅτι ὑπάρχουν οἱ φλύαρες γυναῖκες, ποὺ προκαλοῦν πονοκέφαλο. Προορισμὸς ὅμως τῆς γυναίκας εἶναι νᾶνε φλύαρες. Ὅπως τὸ ἴδιο, φλύαρος εἶναι ὁ σπουργίτης, ὁ κότσυφας, ὁ κορυδαλλός. Βλέπεις ἔχω ὅλη τὴν καλὴ διάθεσι νὰ σὲ παρομοιάσω μὲ πουλί, ἀρκεῖ νὰ κελαϊδήσης!... Κελαϊδῆσε ὅμως! Μ' ἔσκα-
σες!...

ΕΚΕΙΝΗ: Δὲν εἶμαι ὀμιλητικὴ, αὐτὸ εἶναι ὄλο... Δὲν ξέρω νὰ μιλάω...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Περιέργω... Δὲν μοῦ πέραγε ποτὲ ἀπὸ τὸ νοῦ πὼς ἦτανε δυνατόν νὰ περάσω τὴ ζωὴ μου στὸ πλάϊ ἐνὸς μανκεν, μίᾶς προτομῆς... Καὶ νὰ συλλογίζωμαι πὼς ὑπάρχουν τόσες γυναῖκες ὀμιλητικές, ἐνδιαφέρουσες... Νὰ ἡ Λιλὴ, νὰ ποῦμε...

ΕΚΕΙΝΗ: (μονορουφί). Ἡ Λιλὴ; Τί λὲς ἐκεῖ! Τὴ βρήκες μὲ τὸ πρῶτο!... Μιὰ ξυλόκοττα, ξανθιά σὰν καλαμπόκι, καὶ κουτὴ σὰν χήνα... Μιλάει πάντα γιὰ νὰ κακολογήσῃ, πότε τὴ μιὰ πότε τὴν ἄλλη, πότε τὸν ἕνα, πότε τὸν ἄλλον!... Μιλάει μὲ τὸν ἄνδρα τῆς γιὰ νὰ βρῇ τὸν ἑραστή τῆς, μὲ τὸν ἑραστή τῆς γιὰ νὰ βρῇ τὸν ἄντρα τῆς, μὲ τὴ φίλη τῆς γιὰ νὰ βρῇ τὴν ἄλλη φίλη τῆς... Ἀλλά, βέβαια, τέτοιες γυναῖκες σὰς ἀξίζουν: Κουτοσμπόλες, ἀνόητες γελοῖες, πρόστυχες. Αὐτὲς θαυμάζετε, κι' αὐτὲς σὰς μαγεύουνε...

ΕΚΕΙΝΟΣ: (σιγὰ)... Τάπες ὅλα μαζεμένα!

ΕΚΕΙΝΗ: Ὁχι ἀλλὰ μὲ πνίγει τὸ δίκιο. Ἡ Λιλὴ... Ἀκούς ἐκεῖ ἡ Λιλὴ!... Ἄν σ' ἀρέσῃ ἡ Λιλὴ, μπορεῖς νὰ πᾶς νὰ τὴν βρῇς, νὰ μὲ χωρίσης καὶ νὰ τὴν παντρευθῇς καὶ τότε, ὅταν θᾶσαι γελοῖος σ' ὅλον τὸν κόσμον θὰ μὲ θυμηθῇς ἐμένα καὶ θὰ μὲ ζητήσης...

ΕΚΕΙΝΟΣ: (τραγουδιστά): «Ὅταν μὲ χάσης τότε θὰ μὲ ζητήσης...».

ΕΚΕΙΝΗ: Χωρὶς ἄλλο θὰ μὲ ζητήσης... Ἀλλὰ τότε θὰν ἄργα... Βέβαια εἶμαι ὑπόδειγμα γυναικας, νοικοκυρά, φρόνιμη, ἀξιοπρεπὴς κι' ὁ κύριος προτιμᾷ τὴν πρώτη σουρλουλού ποὺ βρίσκει πὼς εἶναι καλλίτερη ἀπὸ μένα, ὅχι γιὰ τίποτ' ἄλλο, παρὰ μόνο γιατί ἐγὼ εἶμαι γυναίκα τοῦ κι' αὐτὴ δὲν εἶνε... Γιατί ἐμένα βλέπεις μὲ χάρηκε, μὲ χόρτασε, μὲ βαρέθηκε, κι' αὐτὴ εἶναι τὸ ἄγνωστο γι' αὐτόν, τὸ ἐρωτικὸ, ἡ ἐκπληξίς... Πήγαινε λοιπὸν στὴ Λιλὴ, φίλε μου... Ἐγὼ δὲν σὲ κρατῶ, καὶ θὰ τὴν δῇς τὴν ἐκπληξί...
ΕΚΕΙΝΟΣ: Μὲ πόσα χιλιόμετρα τρέχει τώρα ἡ γλώσσα σου;...

ΕΚΕΙΝΗ: (ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ σταματήσῃ): Μὲ ὅσα θέλει. Μὲ πνίγει τὸ δίκιο ποὺ λέω... Ἐγὼ βλέπεις εἶμαι γιὰ νὰ ὑποφέρω τίς γκρίνιες τοῦ κυρίου, τὰ νεύρα του, τίς ἰδιοτροπίες του. Εἶμαι γιὰ νὰ τοῦ μπαλῶνω τίς κάλτσες καὶ τίς πιτζάμες, νὰ φροντίζω νᾶναι ζεστὸ τὸ φαῖ του, νᾶμαι εὐθυμὴ, σοβαρὴ, ὑποτακτικὴ, ὀμιλητικὴ, τρυφερὴ, ὅταν θάχῃ ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπὸ εὐθυμία, σοβαρότητα, στοργή, τρυφ-ρότητα, νᾶμαι ἡ

Ἡ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ - ΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

ΤΟΥ Κ. ΑΝΔΡ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ, ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Ῥμιλήσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον σημεῖωμα διὰ τὴν ἀνάγκην διαπαιδαγωγήσεως τῶν νηπίων εἰς τὴν οἰκογένειαν. Συνεχίζοντες θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἀναπτύξωμεν ἐν συντομίᾳ τὴν ἐπίδρασιν τῶν μεγαλυτέρων ἀδελφῶν τῶν νηπίων εἰς τὰ πλαίσια τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς, τὴν τοιαύτην τῶν ἐνηλίκων καὶ τῶν ὀμηλίκων εἰς τὴν ζωὴν τῶν Νηπιαγωγείων.

Εἶναι γεγονὸς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι φύσει κοινωνικός, καὶ ὡς τοιοῦτος ζῇ καὶ ἀναπτύσσεται εἰς τὴν κοινωνίαν. Ἡ πρώτη δὲ φυσικὴ κοινωνία εἶναι ἡ οἰκογένεια.

Ἀνεφέραμεν εἰς τὸ προηγούμενον σημεῖωμα ὅτι ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ζωὴν τοῦ νηπίου καὶ τὴν ὁμαλὴν του ἀνάπτυξιν. Ποῖα ὅμως τώρα ἡ συγκεκριμένη ἐπίδρασις τῆς οἰκογενείας διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν νηπίων; Διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ οἰκογένεια τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδρασις εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυρά, πρέπει αὕτη νὰ ἀποτελεῖται καὶ ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἡλικίας τοῦ ἔτους καὶ ἄνω, ὅποτε ἡ μετ' ἄλλων παιδιῶν συναναστροφή τῶν νηπίων ἔρχεται περισσότερον ἀναγκαῖα καὶ περισσότερον φυσικὴ. Οὕτω ὁ νεώτερος ἀδελφός, ἀσκούμενος μετὰ τῶν μεγαλυτέρων τοῦ ἀδελφῶν μανθάνει ταχύτερον νὰ ὀμιλῇ, νὰ περιπατῇ, νὰ πλουτίζῃ τὸ λεξιλόγιον του, νὰ ἀσκήσῃ τὴν μνήμην, φαντασίαν καὶ νοημοσύνην καὶ νὰ διαμορφώνεται μὲ ἀρετὰς τῆς τάξεως, ἀλληλοσεβασμοῦ, εὐγενοῦς φιλοδοξίας καὶ ἀμιλλῆς, ἐκτιμῆσεως καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀνωτερότητος τῶν ἄλλων, ὑγιεῖς κοινωνικοὺς ἠθικοὺς φρονήματος κλπ., ποὺ καθορίζει ἡ μετὰ τῶν ἄλλων σχέσις καὶ συναναστροφή του. Τοῦναντίον ὁ πρωτότοκος δεχόμενος μόνον τὴν ἐπίδρασιν ἐνηλίκων ἀναπτύσσεται βραδύτερον, μὴ δυνάμενος νὰ μιμεῖται τοὺς ἐνήλικας, οἵτινες ἔχουν τὰς δεξιότητάς των τελείας ὥστε ἡ ἐπὶ τοῦ βρέφους ἐπίδρασις νὰ εἶναι οὐχὶ φυσικὴ καὶ παιδαγωγοῦσα.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἐπὶ μακρὸν ὀλοκληρωτικὴ ἐξάρτησις ὑπὲρ τῆς τοῦ καὶ ἡ νταντὰ τῶν παιδιῶν τοῦ ὅταν θὰ κάνουνε παιδιὰ, ὁ παλᾶτσος τοῦ ὅταν θέλῃ νὰ γελάσῃ, ἡ Μάρικα Κοποῦλη τοῦ ὅταν θέλῃ νὰ κλάψῃ, ἡ φωνογραφικὴ τοῦ πλάκα ὅταν θέλῃ ν' ἀκούσῃ τραγοῦδι, ἡ συντροφία τοῦ ὅταν θέλῃ νὰ μείνῃ μέσα... Γιατί δὲ μιλάς; Δὲ συμφωνεῖς;

ΕΚΕΙΝΟΣ: ...

ΕΚΕΙΝΗ: Ἡ σιωπὴ σου δείχνει πὼς εἶσαι ἀχάριστος καὶ κακομαθημένος!... Ἀλλά, βέβαια, δὲν φταῖς ἐσὺ, φταίω γὼ ποὺ σὲ κακόμαθα... Για ἄς εἶχες κάποιον ἄλλον, τὴ Λιλὴ νὰ ποῦμε, καὶ βλέπαμε!

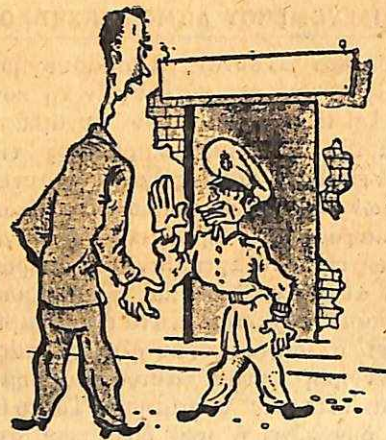
ΕΚΕΙΝΟΣ: ...

ΕΚΕΙΝΗ: Οἱ γυναῖκες σὰν καὶ μένα δὲν πᾶνε ποτὲ μπροστὰ... Τὸ ξέρω, ἀλλὰ δὲν μπορῶ ν' ἀλλάξω. Εἶν' ὁ χαρακτήρας μου, βλέπεις... Ἡ καρδιά μου μὲ κρατᾷ στὸ πλάϊ σου, ἐνῶ ἡ λογικὴ μὲ διατάζει νὰ σ' ἀφήσω καὶ νὰ φύγω, ρίχνοντας πέτρα πίσω μου... Ἀλλά, ποῦ θὰ παῖ... Κάποτε τὸ ποτήρι θὰ ξεχειλίσῃ, καὶ τότε, δὲν θὰ μὲ κρατήσῃ τίποτα, τίποτα, τίποτα! (Ἐκεῖνος σηκώνεται καὶ προχωρεῖ πρὸς τὴν ἐξοδο τρικλίζοντας) Ἐ, ποῦ πᾶς;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: (πᾶνοντας τὸ κεφάλι του): Πᾶν ν' ἀγοράσω ἕνα κουτὶ ἀσπιδίνες Μπάγιερ!...

τῶν νηπίων ἐλλοχεύει τὸν κίνδυνον νὰ δημιουργήσῃ παιδιὰ ἄβουλα, χωρὶς πιθανότητα νὰ ζοῦν ἐν τῇ κοινωνίᾳ στηριζόμενα ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν δυνάμεων. Ἐνῶ ἀντιθέτως, διὰ τῆς βαθμιαίας χαλαρώσεως τῆς ἐξαρτήσεως ἀπὸ τῶν ἐνηλίκων καὶ τῆς ἐγκαίρου συναναστροφῆς τῶν νηπίων μετ' ἄλλων νηπίων ὀμηλίκων ἢ ἐχόντων μικρὰν διαφορὰν εἰς τὴν ἡλικίαν προάγει φυσικῶς καὶ ἀβιάστως τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἀνθρώπου, καλλιεργεῖ τὴν αὐτοπεποίθησιν καὶ τὴν δι' ἰδίων δυνάμεων ἀντιμετώπισιν τῆς ζωῆς. Κατὰ τὴν συμβίωσιν τῶν νηπίων μετ' ἄλλων διαφόρου ἡλικίας ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ γεννηθῇ ψευδὲς αὐτοσυναίσθημα εἴτε καθ' ὑπερίμνησιν εἴτε καθ' ὑποτίμησιν. Τοῦτο ὁμως προλαμβάνει ἡ διορθῶν ἡ μετ' ὀμηλίκων συναναστροφή, καθ' ἣν ἀναπτύσσεται ὑγιὴς ἀμιλλα καὶ εὐγενὴς κατ' ἴσους ὁρους συνεργασία, ὥστε νὰ θαυμάζεται ὁ ἀληθῶς ὑπερέχων καὶ νὰ κινήται εἰς βελτίωσιν ὁ ὑστερῶν. Τοιαύτη ἐκδήλωσις συναναστροφῆς μετ' ὀμηλίκων, ἐνῶ εἶναι εὐνόητον, ὅτι δὲν συναντᾶται εἰς τὴν οἰκογένειαν, δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ εἰς τὰς ἐλευθέρους παιδιὰς τῶν νηπίων, εἰς τὰς ὁποίας ἡ σωματικὴ, ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ὑγεία τοῦ μικροῦ παιδὸς καλλιεργεῖται καὶ ἀναπτύσσεται ὁμαλῶς. Οὕτω εἶναι δυνατόν νὰ προληφθῇ ἡ νοσηρὰ ἀνάπτυξις τοῦ παιδός, ὅπως συμβαίνει εἰς τινὰ παιδιὰ τῶν πλουσίων, αἵτινα ζοῦν περιωρισμένα καὶ ἀπέχοντα ἐλευθέρων παιδιῶν μετ' ἄλλων καὶ τὰ ὁποῖα ἀποβαίνουν ὅσον οὕτω νευρασθενῇ, χωρὶς ζωτικότητα καὶ εὐθυμίαν περιπίπτοντα εἰς ἀορίστους φόβους μὲ νοσηρὰ κατὰ φαντασίαν πλάσματα. Ἡ τοιαύτη ὅμως εἰς παιδιὰς εὐκαρία συναναστροφῆς μετ' ὀμηλίκων δὲν ἀποτελεῖ βάσιν τῆς ὀρθῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν νηπίων, ἀλλ' ἀναγκαῖον συμπλήρωμα ἀπαιτουμένης γενικῆς τοιαύτης. Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, ἡ εἰς οἰκογένειαν συναναστροφή λόγῳ καὶ τῆς ἐλλείψεως ἀπὸ πολλοῦς γονεῖς ἱκανῶν παιδαγωγικῶν γνώσεων, καὶ ἡ εἰς ἐλευθέρους παιδιὰς τοιαύτη δὲν συμπληρῶνται ἀπολύτως τοὺς ὁρους τῆς μετ' ὀμηλίκων συναναστροφῆς, ἡ ὁποία εἶναι περισσότερον σημαντικὴ καὶ ἀναγκαῖα ἀπὸ τοῦ 4ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, γεννᾶται ἡ ἀνάγκη δημιουργίας τῶν Νηπιαγωγείων. Τὰ Νηπιαγωγεῖα μὲ περιορισμένον σχετικῶς ἀριθμὸν τροφίμων, λειτουργοῦντα κατὰ ἕνα ὁρθὸν σύστημα, ὡς εἶναι τὸ τῆς διασήμευ Ἰταλίδος Παιδαγωγοῦ Μοντεσσόρι, μὲ ὅλους τοὺς εὐνοϊκοὺς ὁρους τῆς μετ' ὀμηλίκων συναναστροφῆς καὶ κατηρητισμένων παιδαγωγικῶς διδασκάλων Νηπιαγωγῶν, δύναται παρὰ τὰς ἀντιρροήσεις μερικῶν, παιδιῶν ἰδίᾳ, νὰ ἀποτελέσουν τὸν παιδικὸν κήπον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὰ νήπια θὰ εὐρίσκωσι τὴν κανονικὴν, ὁμαλὴν καὶ παιδαγωγικῶς ἰσορροποῦσαν σωματικὴν, ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν των. Ἀτυχῶς ὁ χώρος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἀναπτύξωμεν λεπτομερέστερον τὸ θέμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον μεγάλως ἤθελε διαφωτίσῃ τοὺς γονεῖς εἰς τὴν ὀρθὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν τέκνων των κατὰ τὴν μικρὰν ἰδίᾳ ἡλικίαν. Ἐλπίζομεν ὅμως νὰ εὐρῶμεν εὐκαιρίαν νὰ δώσωμεν περισσότερον λεπτομερὴ στοιχεῖα εἰς προσεχῇ φύλλα μας.

Τάχε χάσει

Μετά την πυρκαϊά.
Γιατί απαγορεύεται κύριε πόλιο-
μαν. Σπίτι μου είναι. Θα κάμω
ένα λουτρό, και θ' αλλάξω γιατί
με περιμένει η γυναίκα μου να
πάμε σε μια επίσκεψη...

Πνεύμα... οίονονεύματος

Ένας μεθυσμένος μαλώνει με
κάποιον έχθρο του κρασιού.
Ο Μεθυσμένος. Το πρώτο θάμα
του Ίησου ήταν να κάνει το νερό
κρασί...
Ο Άλλος. Βρέ τί σχέσιν έχει
αυτό; Όποιος πίνει κρασί παύει
να είναι άνθρωπος... Γίνεται ζώον.
Ο Μεθυσμένος. Και τί ζώον γί-
νεται, περικαλῶ;
Ο Άλλος. Γάιδαρος!!
Ο Μεθυσμένος. Λοιπόν ἐγὼ θὰ
σοῦ ἀποδείξω ὅτι γάιδαρος εἶναι
ὅποιος δὲν πίνει κρασί. Δὲν μοῦ
λές κύριε, ἂν πάρουμε ἕναν κουβά
νερό, καὶ ἕναν κουβά κρασί, καὶ τὰ
βάλουμε μπροστά σ' ἕνα διψασμένο
γάιδαρο τί θὰ πῇ;
Ο Άλλος. Τό νερό.
Ο Μεθυσμένος. Λοιπόν γάιδα-
ρος δὲν εἶμαι ἐγὼ πού πίνω τό κρα-
σί ἀλλὰ ἐσύ πού πίνεις νερό!!
Ο Άλλος. !!... *

Ένας μεθυσμένος γυρίζει στο
σπίτι του περασμένα μεσάνυχτα,
'Η σύζυγος ἀγριεμένη βάζει τις
φωνές.

— Νὰ χαθῆς παληομπεκροκα-
νάτα, ἀχαίρευτε, τί ὥρα εἶναι αὐτὴ
πού γυρίζεις στὸ ρημάδι σου, βρέ;
— Γυναίκα ἡ ὥρρα εἰνναι
μυμιά.

— Τί μιολογᾷς βρέ παναθεμᾶσε!
Ἐκεῖνη τὴν στιγμή τὸ ρολόι
κτυπάει τρεῖς. Ὁ μεθυσμένος, γυρ-
νάει τότε πρὸς τὸ ρολόι λέγοντας.
— Καλὰ ρέ, τὸ ξέρουμε ὅτι εἶναι
μία, εἶναι ἀνάγκη νὰ μᾶς τὸ πῇς
τρεῖς φορές; ***

— Ω! κύριε γιατρέ! Τί ἐποχὴ
εἶναι αὕτη; Ἀκοῦτε ἐκεῖ κρουλο-
γήματα, πυρετοί, παράτυφοι!...
— Ναί, δόξα τῷ Θεῷ! Δὲν ἔχω...
παράπονο...

Σατυρικὸς Στίχος

ΖΕΣΤΗ

Ζέστη ἡφαιστειο καμίνι
φλόγα κάψα ἀτομικὴ
κι' ἀπ' τὴ ζέστη ἔχουμε γίνει
δλ' οἱ ἄνθρωποι κωμικοί.

Ένας βγαίνει με φανέλλα
μιά με σόρτες κυκλοφορεῖ
ἄλλη μιά κρατᾷ ὀμπρέλλα
καὶ σοσόνια ἄλλος φορεῖ.

Τούτη σὰ γυμνὴ γυρίζει
καὶ με πουκαμίσια αὐτὸς
κι' ὁ ἰδρώτας πιά μυρίζει
καὶ μᾶς πνίγει ὁ κουρνιαχτός.

Καὶ γυρνᾷμε σὰ βρεμένοι
μὲς τῆς ζέστης τὴν κραιπάλη
κι' ὅπως εἴμαστε. γδυμένοι
μοιάζουμε με καρναβάλι.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

Φόβος καὶ τρόμος

Ἡ κυρία στὸν ὑπηρέτη:
— Ζάν, πήγαινε στὸ γραφεῖο
τοῦ κυρίου σου καὶ πές του,
ὅτι ἀπόψε ἔρχεται ἡ μητέρα μου.
— Ἀχ, κυρία δὲν στέλνετε
κανέναν ἄλλον; Ἀκόμα πο-
νοῦν τὰ κόκκαλά μου ἀπὸ τὸ
ξύλο πού ἔφαγα, ὅταν τὸν εἰ-
δοποίησα γιὰ τὸ ἴδιο πρᾶμα
τὶς προάλλες!

Ἐξυγνα καὶ κουτὰ

— Φαντάσου, Λιλή, χθὲς ἔλαβα
ἕνα ἀπαίσιο ἀνώνυμο γράμμα.
— Ἀπὸ ποιὸν νᾶναι τάχα;
— Δὲν μπορῶ νὰ φαντασθῶ.
Πάντως μοῦ γράφουν, ὅτι εἶμαι
τρελλή, θεόκουτη, πανάσχημη καὶ
ξιπασμένη. Ποιὸς λές νὰ τῷγραψε;
— Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ κατα-

λάβω, ἀλλά πάντως θάναι κάποιος
... πού σέ ξέρει καλά!

***

Ὁ λόγος γιὰ ἕναν παχύσαρκο;
— Τί κάνει ὁ φίλος μας ὁ Δημη-
τράκης; Τὸν ἔχεις δεῖ; Πῶς πάει;
— Πῶς νὰ πάη; Ἐκεῖνο πού
ξέρω εἶναι ὅτι πάει πάντα... πίσω
ἀπὸ τὴν κοιλιά του...

***

Ὁ καθηγητὴς τῶν Ὀρησκευτικῶν:
Πότε καὶ ποῦ, ἔγινε ἡ τετάρτη Ὀι-
κουμενικὴ Σύνοδος;

Ὁ μαθητὴς (μουρμουρίζοντας):
Ἐμένα βρῆκες νὰ ρωτήσης, γέρω
ξεκουτιάρη; Δὲν φοβᾷς νὰ μᾶς
ἀφήσης ν' ἀνασάνουμε καμμιὰ
φορὰ...

Ὁ καθηγητὴς: Ἐλα, μὴν εἶσαι
δειλός, Λέγε τα καθαρά αὐτὰ πού
λές με τὸ νοῦ σου καὶ... μπορεῖ
νᾶναι σωστά.

Στρατιωτικὰ

Στὸ λόχο:
Ὁ Λοχίας. — Ποιὸ ζωντόβολο
σοῦ εἶπε, βρέ, νὰ πετάξης ἐδῶ τὰ
σκουπίδια;
Ὁ... λοχαγός, κύρ λοχία!...

***

Ὁ ἀνθυπασπιστὴς σ' τὸ φαντάρο
πού ζωγραφίζει σ' τὸν τοῖχο τοῦ
Στρατώνα σχέδια μ' ἕνα κάρβουνο.
— Βρέ κοθόνι, ποιὸς σοῦπε νὰ
ζωγραφίσης στὸν τοῖχο τὸν κ. ἀν-
θυπίλαρχο καὶ ἄλλα διάφορα ζῶα;

Παροιμία τοῦ Καστελλόριζου

— Φιλιέσαι, κόρη, χαίρεσαι,
μὰ νᾶρτη ἡ γέννα καὶ νὰ δῆς.

*

Νοσταλγίες

Ἡ ὄρμη κυρία σ' τὴ νεαρὴ
σκυλίτσα τῆς:
— Ζηλεύω τὴ νεότητά σου καὶ
τὸ γουναρικό σου, Λουλουῦ μου.
Νᾶξερεις πόσα χάρδια εἶχα γῶ
ὅταν ἦμουν σ' τὴν ἡλικία σου...!

Ἡ γυναίκα, τὸ σπίτι, τὸ παιδί

Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ πού ἡ γυναίκα
ἐμφανίζεται τακτικὰ στὸ δρόμο, καὶ
λόγω τῆς ἐποχῆς φιγουράρει πολὺ
περισσότερο, εἶναι ἀπαραίτητο
συμπλήρωμα τῆς γενικῆς τῆς
ἐμφανίσεως καὶ ὁ τρόπος κατὰ τὸν
ὁποῖον πρέπει νὰ περπατᾷ. Οὔτε
ἐξεζητημένα, με κινήσεις φτιαχτές,
προκλητικὲς καὶ ἀσύνδετες, οὔτε
μπατάλικά με βαρεῖα καὶ νωχελῆ ἀ-
κατάστατα βήματα. Ὑπάρχουν κα-

νόνες βαδίσματος πού καὶ τὰ φυσικὰ
χαρίσματα τοῦ γυναικεῖου σώματος
δὲν κρύβουν, μὰ πού συγχρόνως
δείχνουν καὶ ἀξιοπρέπεια καὶ κα-
λὴ ἀνατροφή μαζί με τὴ χάρι καὶ
τὴν κομψὴ κίνησι.

Ἡ γυναίκα μαθαίνει νὰ περπα-
τᾷ δύο φορές. Τὴν πρώτη ὅταν
εἶναι ἐνάμισιν ἕως δύο χρόνων καὶ
τὴ δεύτερη στὰ 16 ἢ 17 τῆς χρό-
νια, ὅταν παύει νὰ εἶναι κοριτσάκι
καὶ γίνεται δεσποινίς. Δύο χρόνων
μαθαίνει νὰ κρατιέται σὲ ἰσορροπία

Γνώμες γιὰ τὸ γάμο

Ὁ γάμος εἶναι σὰν τὸ φάρμα-
κο. Δὲν τὸ ξέρει κανεὶς ἀπὸ πρῖν.

Ὅταν ἡ γυναίκα σας σὰς λέει
νὰ πηδῆξετε ἀπὸ τὴν ταρατσα, προ-
σευχηθεῖτε στὸ Θεὸ νὰ μὴν εἶναι
πολὺ ψηλὴ.

Ἡ γυναίκα εἶναι μιὰ συμφορά,
ἀλλὰ ἀπὸ κανένα σπίτι δὲν πρέπει
νὰ λείπη.

καὶ νὰ τρέχη στὴν ἀγκαλιὰ τῆς
μαμμᾶς τῆς. Δεκαεπτὰ χρόνων ἀ-
ποκτᾷ τὴν τέχνη τοῦ νὰ περπατᾷ.
Καὶ τὴ δεύτερη φορὰ καταβάλλει
μεγαλύτερη προσπάθεια. Εἶναι τόσο
δύσκολο νὰ μάθῃ νὰ περπατᾷ με
χάρι, φυσικότητα, με ἀφέλεια καὶ
αὐθόρμητα. Πολλὲς γυναῖκες τὸ ἀ-
γνοοῦν καὶ ἴσως δὲν ξέχουν ὅτι ὑ-
πάρχει αὐτὴ ἡ τέχνη.

Ὑπάρχουν γυναῖκες πού μελε-
τοῦν, γιὰ νὰ ἐπιτύχουν καὶ προσέ-
χουν νὰ εἶναι μελετημένες οἱ συ-
νήθειες στάσεις καὶ κινήσεις τους.
Ἄλλες πάλι, κάνουν εἰδικὰ μαθή-
ματα σὲ σχολεῖα χοροῦ, ἄλλες πάλι
κατέχουν ἐμφυτο τὸ χάρισμα αὐτό,
πού συντελεῖ στὴν ἐπιτυχία τους.
Ὅταν περπατᾷ ἡ γυναίκα μπορεῖ
νὰ δείξῃ ἀμέσως τὴν κομψότητά
τῆς, καὶ τὴν θέση τῆς στὴ ζωὴ.

Τὸ ἀριστερὰ σχέδιο δείχνει βάδι-
σμα ταχὺ καὶ ἐλαφρὸ, μὰ ἀπροσποί-
ητο. Ἐχει ἀφέλεια, φυσικότητα, κομ-
ψότητα, χωρὶς νὰ ἀφαιρῇ τίποτε ἀπὸ
τὰ φυσικὰ χαρίσματα τῆς γυναίκας.
Κάνετε μόνη σας δοκιμὴ καὶ ἀπο-
κτῆστε συνήθεια τὸν τρόπο αὐτὸ
τοῦ βαδίσματος.

***

Ἡ καλὴ ἀνατροφή ἐπιβάλλει βά-
δισμα ἀσφαλὲς καὶ κανονικὸ. Καμ-
μιὰ ἀνάγκη δὲν εἶναι νὰ αὐξάνεται
ὁ φυσικὸς κυματισμὸς τῶν γοφῶν
καὶ ἡ κίνησις τῶν ὤμων νὰ γίνεται
τεχνητὴ.

Τὸ ἀνέβασμα τῶν σκαλιῶν δύο-
δύο εἶναι κακό. Ἡ συνήθεια αὐτὴ
καθιστᾷ τὸ βάδιμα πολὺ λίγα γυναι-
κεῖο καὶ ἐπιδεικνύει περισσότερο
ἀπὸ ὅ,τι πρέπει τὴν κῆρυξ πρᾶγμα
πού εἶναι ὄχι μόνον ἀκαλαίσθητο,
ἀλλὰ μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ καὶ
σχόλια.

Τὸ ἀνέβασμα καὶ τὸ κατέβασμα
στὸ τραμ χρειάζεται προσοχὴ καὶ
τέχνη, γιὰ νὰ ἀποφευχῶνται οἱ ἀ-
χαρὲς καὶ ἀπότομες κινήσεις. Τὸ
ταχὺ ἀνέβασμα καὶ χάρι δίνει καὶ
προστατεύει τὴ γυναίκα ἀπὸ ἀδιά-
κριτα βλέμματα.

Μὴν κάθεστε ἐπιδεικτικὰ. Ἡ γυ-
ναίκα πού ξέρει νὰ βαδίσῃ ξέρει
καὶ νὰ κάθετα. Ἐπίδειξις τῆς κάλ-
τσας ἢ τῶν κνημῶν, δείχνει ἐπιπο-
λαιότητα, ἀπρονοησία εἰς βάρος τῆς
ἀξιοπρέπειας τῆς γυναίκας.

Βάδιμα ἀσφαλὲς καὶ ὑπολο-
γισμένο. Δείγμα καλῆς ἀνατρο-
φῆς καὶ σταθεροῦ χαρακτῆρος.

Ἡ δνὶς Σοφία Βέμπο

Ἡ δνὶς Σοφία Βέμπο, ἡ θερμὴ
αὐτὴ πατριώτις, ἥτις ἐτίμησε τὸ ὄ-
νομα τοῦ Ἑλληνικοῦ καλλιτέχνου
ἀνὰ τὴν Ὑδρόγειον, διὰ λίαν τιμη-
τικῆς πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῆς τῆς ἐγ-
γράφεται συνδρομητριάτης ἑα-
ρικῆς Φλόγας. Εὐχαριστοῦμεν τὴν
τραγουδίστριαν τῆς Νίκης τῆς Ἑλ-
λάδος διὰ τὴν τόσον τιμητικὴν πρὸς
τὴν τάξιν μας συμπάθειάν τῆς.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ

Η Άλληλογραφία μας

[Το περιοδικό μας έλαβε τις πρώτες επιστολές των αναγνωστών του αναπήρων. με απορίες των σχετικώς με νομικά ζητήματά των. Απαντούμε με ευχαρίστηση.]

Π. Δημητριάδης, Θεσσαλονίκη.— Έφ' όσον είσθε κληρωτός της κλάσεως του 1946 δικαιούσθε έφ' όρου έπιδόματος, αλλά μόνον υπό την προϋπόθεση ότι υπήρξατε έπιστρατευμένος την 20 Ιανουαρίου 1918. Ημέραν έναρξεως ισχύος του Νόμου 519. Έάν δέν υπήρξατε τότε στρατιώτης αλλά προσήλθατε μεταγενεστέρως, έφεδρικού έπιδόματος δικαιούσθε από την ημέραν που γίνεται έφεδρος και υπό μίαν προϋπόθεση ότι ό έργοδότης σας άπαρχολεί εις την έπιχείρησίν του προσωπικόν πλέον των τριών ατόμων. Άν όχι δέν δικαιούσθε έπιδόματος.

Α. Παππών, Ιωάννινα.— Νά μās άποστείλετε τά υπό του Νόμου 751 άπαιτούμενα πιστοποιητικά, γιά τά όποία γράφουμε στό πρώτο μας φύλλο, τά όποία εύχαρίστας θά υποβάλουμε στην ύπηρεσία που μās γράφετε και θά παρακολουθούμε έπιμελώς την πορεία της υποθέσεώς σας γράφοντες και πληροφοροϋντες σας από την στήλην αυτήν.

Κ. Ν., Πρέβεζα.— Σύμφωνα με τό Β.Δ. της 31 'Οκτωβρίου 1935 «περί άπονομής πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» έφ' όσον ή πάθησίς σας, φυματιώδης σπονδυλίτις, διά την όποιαν εκρίθητε άνίκανος είναι χρονία και έξεδηλώθη πριν παρέλθη διετία από της ημέρας της κατατάξεώς εις τās τάξεις του Στρατού, δέν δικαιούσθε συντάξεως κατά τό άρθρον 23 του ως άνω Β. Διατάγματα όπου ρητώς όρίζεται ότι μόνον έφ' όσον παρήλθε διετία από της κατατάξεως εις τās τάξεις του Στρατού, δικαιούται συντάξεως ό κριθείς άνίκανος συνεπείς χρονίου νοσήματος. Κατά της άπορριπτούσης την αίτησίν σας άποφάσεως του 'Ελεγκτικού Συνεδρίου διακαούσθε άναθεωρήσεως. Άποστέλλaté μας τό κοινοποιηθέν αντίγραφον της άποφάσεως και θά ένεργήσωμεν καταλλήλως άν συντρέχει περίπτωσις άναθεωρήσεως.

Γεώρ. Καρύδης, Πάτρας.— Εις περίπτωσιν εργατικού άτυχήματος, τότε μόνον ό έργοδότης έχει ευθύνην άποζημιώσεως του παθόντος ή των δικαιουμένων διατροφής έξ αυτού (συζύγου τέκνων ή γονέων), άν ό παθών δέν υπάγεται εις κοινωνικήν ασφάλειαν του Νόμου 6293 του 1934 περί 'Ιδρύματος Κοιν. Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.). Έφ' όσον έν προκειμένω ό παθών έδικαιώθη συντάξεως από Ι.Κ.Α. δέν υπάρχει περίπτωσης παροχής άποζημιώσεως, λόγω εργατικού άτυχήματος, έκτός εάν ό έργοδότης έκ δόλου ένήργησεν εις τό άτύχημα. Έάν βέβαια υπάρχει δόλος τότε τό άτύχημα είναι έγκλημα διά τόν έργοδότην και πρέπει συνεπώς νά τιμωρηθί ής ένοχος φρόνου διά νά λάβουν οι οικείοι του παθόντος σύνταξιν. Έν προκειμένω άπ' όσα μās γράφεται σχετικώς, δέν βλέπουμε δόλον του έργοδότη. Υπάρχει και μιά δευτέρα περίπτωσης ευθύνης του έργοδότη προς άποζημιώσιν, έστω, και άν ό παθών ήτο ήσφαλισμένος εις τό Ι.Κ.Α. Άν ό έργοδότης δέν έτήρησε τās περί ασφαλείας της ζωής και της υγείας των εργατών διατάξεις. Τέτοιο πράγμα όμως από όσα μās γράφετε δέν συμβαίνει έν προκειμένω και συνεπώς δέν βλέπουμε τρόπον υποχρέωσης του έργοδότη προς άποζημιώσιν.

Βασ. Νίτσον, Ένναύθα.— Άδείας δικαιούνται οι συμπληρώσαντες εις ιδιωτικήν έπιχείρησιν ύπηρεσίαν πλέον του έτους. Η χρονική διάρκεια της άδείας ποικίλει άναλόγως του χρόνου ύπηρεσίας του μισθωτού. Περί άδειών. λόγω επικαιρότητας του ζητήματος θά άσχοληθούμες έκτενέστερα στό επόμενο φύλλο μας.

Α. Π., Ένναύθα.— Έχετε άπόλυτα δίκαιον. 'Ο Σύνδεσμός μας καταβάλλει προσπάθειάς νά άπαρχειν ούτοι οι άδειες εις μη άναπήρους, αί δε δοθείσαι τοιαύται ρουσφετολογικώς νά άνακληθούν. Νά μείνετε άπολύτως ήττοχοι ότι τό ζήτημα αυτό μās άπασχολεί και τά δικαιώματά μας ως άναπήρων, ως ανθρώπων που έδωσαν τό αίμα τους διά την έλευθερίαν της Πατρίδος θά γίνουν σεβαστά και θά άναγνωρισθούν νομοθετικώς.

Αί εύχαί μας

Έπί τη ένομαστική έορτή της Α. Μ. του Βασιλέως των Έλλήνων Παύλου, ή «Άναπηρική Φλόγα» εύχεται, μεθ' όλων των Άναπήρων και θυμάτων πολέμου κατά της άνταρσίας μακροήμερουσιν και δόξαν τη Μεγαλειότητι Του και τη 'Υψηλοτάτη Βασιλική Οίκογενεία διά τό καλόν του Έλληνικού Λαού και του Έθνους μας.

Η Α. Μ. ή Βασίλισσα έπεσκέφθη τό Νοσοκομείον Άναπήρων

(Συνέχεια έκ της σελίδος 64ης)

σιμη καμπή ή Πατρίς μας έκινδύνευσε, εκάλεσε τά παιδιά της νά την σώσουν. Η κάθε μάνα, που ό Θεός τό ξεύρει πώς τό είχε άναστήσει, έστειλε τό παιδί της νά σώση την Πατρίδα του. Από κάθε γωνιά της 'Ελλάδος μας στη' φωνή της έτρεξαν όλοι. Γεροί στά κορμιά και στά νειάτα έδωκαν ότι πολυτιμότερο είχαν γιά τη σωτηρία της Φυλής μας.

Στις δύο τελευταίες εκδηλώσεις της Φυλής μας σέ μιά δεκαετία, γνήσιες Έλληνικές ψυχές κατέπληξαν τόν κόσμο και διεδήλωσαν άνα τά πέρατα της Γης ότι ή Έλληνική Φυλή διατηρεί τās άρετάς της και την νίκην λαμπράν. Έτσι με αίμα έγράφησαν οι θρύλοι στην Πίνδο, στό Μοράβα, στό Τομόρι, στην Τρεμπεσίνα, στό Γράμμο, στην Κόνιστα, στό Βίτσι, στόν Όλυμπο. Τό τίμημα όμως υπήρξε σκληρό. Πόσες ήρωϊκές μορφές που ήταν στη μοίρα τους γραφτό βρίσκονται τώρα στην αιώνιότητα. Μαζί με αυτούς όμως ή σκληρή μοίρα έπληξε και ώρισμένα παιδιά της 'Ελλάδος μας και τά καθήλωσε στό κρεβάτι του πόνου. Σήμερα βρίσκονται μπροστά Σας αυτά τά παιδιά και σ' όλους ίσως τους εκπροσώπους του Κράτους και περιμένουν άπ' όλους μας την στοργήν μας.

Μεγαλειοτάτη,

Η μάχη των βουνών ίσως έληξε. Σήμερα αρχίζει μιά προσπάθεια άνασυγκροτήσεως της Φυλής και προστασίας των άναπήρων μας. Χαρίζετε σήμερα στους άναπήρους μας με την παρουσία Σας και τό ενδιαφέρον Σας την παρήγορον έλπίδα, ότι θά τεθίητε επί κεφαλής της προσπάθειας αυτής και θά εργασθήτε όσον Σās είναι ανθρωπίνως δυνατόν διά τους άναπήρους.

Με την πεποίθησιν αυτήν οι άναήροί μας στρέφουν τās έλπίδας των στην Βασίλισσάν μας στην Μεγάλη Έλληνίδα Μάννα και είναι βέβαιοι ότι θά συνεχίσετε όσον Σās είναι δυνατόν τό ενδιαφέρον Σας διά την άνακούφισιν και την υγείαν των.

ΠΕΝΘΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΟΛΙΓΚΑΣ

Άνδρχης πεζικού

Την 19ην Μαΐου έ. έ. άπεβίωσεν άιφνιδίως ό έν πολεμική διαθεσιμότητι Άνδρχης Πεζικού Δημήτριος Στολίγκας Διευθυντής του Άναρρωτηρίου Άναπήρων Πολέμου. 'Ο μεταστās κατετάγη εις τόν Στρατόν ως έθελοντής τό 1915 εις την Δράμαν όπου διέμενεν από πολλών έτών ή οίκογενεία του, καταγόμενος έκ της εϋάνδρου 'Ηπείρου.

Τό έτος 1916 λόγω των πολλών του προσόντων και του έξαιρετικού του προς την ύπηρεσίαν ζήλου προήχθη εις τόν βαθμόν του λοχίου διά νά καταταγί μετ' όλίγον εις τό Σώμα των μονίμων υπαξιωματικών εκλεγείς μεταξύ των υπαξιικών του 22ου Συντάγματος Πεζικού ως ένας έκ των Ικανωτέρων.

Έκτοτε από θαύμου εις θαύμον προαγόμενος σταδιοδρομεί λίαν ευδοκίμως και διακρίνεται μεταξύ των συναδέλφων του αξιωματικών.

Τόσον έν ειρήνη όσον και έν πολέμω πρωτοστατεί εις τούς άγώνας της Πατρίδος και συνεπεία των κόπων του και των άγώνων του αϋτών καθίσταται Άνάπηρος Πολέμου. Πλήν όμως ούτος παρ' την σωματικήν του άνικανότητα δέν παραμένει ήσυχος, άλλ' όσάκις ή Πατρίς έχει ανάγκην των ύπηρεσιών των τέκνων της, σπεύδει νά προσφέρει ταύτας έθελοντικώς, έχων ύπ' όψιν του ότι έφ' όσον άναπνέει τις όφείλει νά προσφέρει τās ύπηρεσίας του, δοθέντος ότι τέρμα των ύπηρεσιών μας προς την 'Ελλάδα δέν υπάρχει.

Κατά την τελευταίαν πενταετίαν ύπηρετήσεν άλληλοδιαδόχως εις την Διεύθυνσιν Άναπήρων ως Διοική-

τής 'Ορθοπαιδικού Έργασταίου, Διευθυντής του Κέντρου Λουτροθεραπείας και ως Διευθυντής του Άναρρωτηρίου Άναπήρων. Εις άπάσας τās ύπηρεσίας αϋτās διέπρεψε και πολύ δικαίως κατέκτησε την αγάπην και την εκτίμησιν των ήρωϊκών μας Άναπήρων οϋς προθύμως και πατρικώς πάντοτε έξυπηρετήσεν. Άλλά και των άνωτέρων του όσον και των ύφισταμένων του κατέκτησε την καρδιά διά της σπανίας προς αϋτούς συμπεριφοράς, πράγμα όπερ άπεδείχθη κατά την ημέραν της κηδείας του, διότι σπανίως εκηδεύθη με τόσην συγκλήσιν και θλίψιν προϊστάμενος ύπηρεσίας.

Η Διεύθυνσις Άναπήρων και ιδιαιτέρως ό Διευθυντής αϋτής δέν έφείσθησαν κόπων και έξόδων ίνα ό άείμνηστος Στολίγκας Δημήτριος κηδευθί με την πρέπεισαν Στρατιωτικήν μεγαλοπρέπειαν. Άξίζει εις αϋτούς κάθε έπαινος.

Εις την άποφραμιθείσαν οίκογένειαν του μεταστάντος ευχόμεθα την έξ ύψους παρηγορίαν.

ΚΩΝΣΤ. ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ
Συνδρχης Π. Δ.

Τιμητική έπιστολή

Υπό του εκλεκτού μας φίλου και συναδέλφου άναπήρου Συνταγματάρχου κ. Κων. Γιακουμή, άναλώσαντος και άναλίσκοντος τās όσας και προς την Πατρίδα δυνάμεις, διά την άνακούφισιν της ζωής των Άναπήρων μās άπεστάλη ή κάτωθι έπιστολή, την όποιαν δημοσιεύομεν, εύχαριστοϋντες τόν εξαίρετον φίλον διά την τιμήν που μās προσφέρει, με τās φιλόφρονες εκφράσεις του.

Φίλε κ. Διευθυντά, Με μεγάλην ευχαρίστησιν άνέγνωσα τό πρώτον τεϋχος του περιοδικού «Άναπηρική Φλόγα» είναι πράγματι κάτι που έλειπεν από τόν άναπηρικόν τύπον.

Εις την α' σελίδα του τεϋχους σαφώς καθορίζονται οι σκοποι του νέου περιοδικού· τούτους άπαρξόμεθα άπολύτως και σās συγχαίρομεν διά την πρωτοβουλίαν της εκδόσεώς του, ευχόμενοι όλοψύχως προκοπήν ίνα δυνήθη ή «Άναπηρική Φλόγα» και εκπληρώση τόν ύπερ του άναπηρικού κόσμου σπουδαίον προορισμόν της.

Θεωρούμεν τιμήν μας νά συγκαταλεχθώμεν μεταξύ των φίλων και συνεργατών αϋτής.

Μετ' έξαιρέτου όπολήψως
ΚΩΝ. ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ

Διά τό Λαχείον μας

Καμμίαν σοβαράν υποχώρησιν δέν θά έκαμνεν ή Σή Κυβέρνησις οϋδέ κανένα ήθικόν Νόμον θά παρέβαινεν άν ένέκρινε και διά τόν Σύνδεσμον Άναπήρων του 1945-1949 την χορήγησιν άδείας Λαχείου παρομοίου προς τό της Ένώσεως των Συντακτών, με κέρδη οίκοπέδα και κατοικίας. Διότι ό Σύνδεσμος Άναπήρων 1945 1949 δέν έχει πόρους, μεγίστην δέ ανάγκην έχουσι τά μέλη του οικονομικής άεργής τά άποστρατευθέντα μετά την λήξιν της Έθνικής περιπετειάς όχι μόνον πάμπτωχα, αλλά κατά τό πλείστον τελείως άνίκανα προς εργασία. Έχουμεν έτοιμους σχέδιον ενός τοιούτου 'Οργανισμού τό όποιον θά υποβάλωμεν εις τούς κ. κ. Άρχηγούς των Κομμάτων και τούς εκπροσώπους του Έθνους με την βεβαιότητα ότι δέν θέλουσιν άρνηθί μίαν τόσον άνθρωπιστικήν έξυπηρετήσιν των άναπήρων, χωρίς οϋδεις νά επιβαρύνεται.

Αί άδειαι περιπτέρων

Προκειμένου νά χορηγηθώσιν εις Άναπήρους άδειαι λειτουργίας νέων περιπτέρων, τούτο πρέπει νά λάβη ύπ' όψιν της ή αρμοδία Έπιτροπή. 'Οτι πρωτίστως δέον νά γίνη εκκαθάρισις και έξοδος έκ της ιδιότητος των περιπτέρουχων εκείνων οίτινες έχουν ή περιουσίαν, είτε εϋκόλιαν πόρων, έξασφαλιζόντων εις αϋτούς βίον άνετον και άνευ του περιπτέρου των. Διά τό μέτρον τούτου τόσον λογικού και ήθικού θά δημιουργηθί ευρύ περιθώριον ώστε υπό την προστασίαν του Νόμου νά καλυφθού άνάπηροι έχοντες πράγματι ανάγκην του έπιούσιου.

Οι νέοι συνεργάται μας

Η «Άναπηρική Φλόγα», έν τη προσπάθεια της νά αύξήση την ύλην της και νά βελτιώση ταύτην ποικιλικώς αύξάνει τās σελίδας της εις 32. 'Επί τούτοις θεωρεί τιμήν της νά αναγγείλ η εις τούς άναγώστας της ότι εξήσφάλισεν ήδη την τακτικήν συνεργασίαν των εκλεκτών δημοσιογράφων και λογοτεχνών κ.κ. Χρ. Χαροπούλου και Παν. Παπαδοϋκα, καθώς και του λογοτέχνου κ. Μίμη Κυριακίδη όστις έχει ήδη εκδώσει δύο ποιητικάς συλλογας τις «Βιοέπτες» και τις «Φωνές της νύχτας». 'Επίσης τό 1933 έξέδιδε με μίαν ομάδα καθηγητών του Πανεπιστημίου και φοιτητών, τό φιλολογικοεπιστημονικόν περιοδικόν «Νέα Ζωή». Έκτοτε δε συνεργάζεται με διάφορα περιοδικά και έφημερίδες, γράφων ποιήματα, διηγήματα, κριτικές, χρονογραφήματα κλπ.

Έξ άλλου ό δημοσιογράφος και λογοτέχνης κ. Κ. Παπαθεοφίλου (Ντίτος Φοίβος) ανέλαβεν από του προσεχούς φύλλου μας, πλην της άλλης συνεργασίας του, νά γράψη ένα πολν ενδιαφέρον ρεπορτάζ γύρω από την εξίστασιν των γεγονότων και των συνθηκών του τραυματισμού εις την μάχην ενός εκάστου των ήρωϊκών Άναπήρων μας.

ΚΑΙ ΛΙΓΟ ΣΠΟΡ

Ο κόσμος που ένθουσιάζεται με την επιτυχία ενός αθλητού είναι δύσκολο να φαντασθώ σε τι θυσίες υπεβλήθη αυτός και πόσο σκληρά εργάστηκε έως ότου φθάση στην νίκη.

Στην εποχή μας εκείνοι που γίνονται πρωταθλητές δεν είναι μονάχα όσοι έχουν εξαιρετικά φυσικά προσόντα. Χρειάζεται να εργασθούν πολύ για να αποκτήσουν δεξιότητες για το άθλημά τους. Όταν βλέπετε έναν αθλητή να πραγματοποιεί μια εξαιρετική επίδοση στο καλλιτεχνικό πατινάζ, μη νομίζετε πως αυτό ήρθε έτσι μόνο του. Κάθε άλλο.

Η Σόνια Χένε, που ήταν άλλοτε πρωταθλήτρια του κόσμου στο πατινάζ άρχισε να επιδίδεται στα χειμερινά σπορ από ηλικία έξι ετών. Όταν όκτώ ετών κέρδισε το πρώτο πρωτάθλημα πατινάζ, οι γονείς της την προπονούσαν τρεις ώρες κάθε πρωί και δύο ώρες κάθε απόγευμα.

Όλοι οι πρωταθλητές για να φθάσουν στην επιτυχία χρειάστηκαν προπόνηση, προπόνηση συνεχώς.

Η Σουζάν Λανγκλέν, που υπήρξε η καλύτερη πακίστρια τένις του κόσμου, έχει ένα εξαιρετικό κοντρόλ της μπάλλας. Ο πατέρας Λανγκλέν που ήταν καθηγητής του τένις, γύμναζε την κόρη του ρίχνοντας επάνω στο γήπεδο ένα μαντήλι. Η Σουζάν έπρεπε να κατορθώνει να χτυπά το μαντήλι με την μπάλλα. Εάν σε πέντε χτυπήματα τρεις φορές η μπάλλα εφίσκε το μαντήλι, τότε ο πατέρας Λανγκλέν ήταν ικανοποιημένος από την απόδοσή της κόρης του.

Ο Φιλανδός Υρσο Νικκάνε νερπενούσε τα βράδια του προσηλάωντας να επιτύχει με το ακόντιό του ένα σημάδι πάνω σε ένα τοίχο του κλειστού γυμναστηρίου. Έτσι γύμναζε τη φορά του και συνηθίζε να δίνει στο ακόντιον την κλίση που χρειαζόνταν.

Ο άλλοτε πρωτοπυγμάχος του κόσμου Τζέιν Τάννεϊ, διακρίνονταν για την εξυπνάδα που έδειχνε στους αγώνες του και την προπόνησή του. Κάποτε όταν του ζήτησαν να συναντηθεί με τον Τόμμο Τζίμπσον ο Τάννεϊ ανέβαλε το μάτς για δύο χρόνια. Σ' όλο αυτό το διάστημα προσπάθησε να μελετήσει το παίξιμο του αντιπάλου του. Έμαθε από πυγμάχους που είχαν συναντηθεί με τον Τζίμπσον ποιά ήταν τα χτυπήματα της προτιμήσεώς του. Και την ημέρα που οι δύο αντίπαλοι βρέθηκαν πάνω στο ρινγκ ο Τάννεϊ με μεγάλη ευκολία απέκρουσε τις δυνατές γροθιές του Τζίμπσον και τελικά τον έριξε νόκ άουτ στον 12ο γύρο.

Ένας αθλητής για να μπορέσει να φθάσει σήμερα στις πρώτες θέσεις του διεθνούς αθλητισμού πρέπει να προπονηθεί σκληρά και να προσθέσει στα φυσικά του προσόντα όλες του τις διανοητικές ικανότητες.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑΗ Η ΩΡΑ

ΑΠΡΟΟΠΤΟ

Ένας παριζιάνος είχε εργοστάσιο σ' ένα προάστιο της πόλεως και κάθε πρωί πήγαινε από το Παρίσι με το τραίνο σ' το εργοστάσιό του, το δε βράδυ επρόστρεφε με το ίδιο μέσο στο σπίτι του. Μια μέρα όταν έφτασε σ' το εργοστάσιο ο νυκτοφύλακας μπήκε ταραγμένος σ' το γραφείο του προϊστάμενου του και του λέει:

— Ακούστε, κύριε. Απόψε δεν πρέπει να φύγετε με το τραίνο γιατί είδα σ' τον ύπνο μου πως ξετροχιάστηκε με πολλά θύματα, και τα δικά μου όνειρα βγαίνουν αληθινά.

Ο εργοστασιάρχης τον ευχαρίστησε και συμμορφώθηκε με την υπόδειξη του νυκτοφύλακα του. Έφυγε λοιπόν για το Παρίσι με το αυτοκίνητό του. Και πράγματι την ίδια βραδυά το τραίνο της γραμμής ξετροχιάστηκε κι έγινε καταστροφή μεγάλη.

Την άλλη μέρα ο εργοστασιάρχης πήγε πάλι σ' το εργοστάσιό του, κάλεσε σ' το γραφείο του το νυκτοφύλακα και άφου τον ευχαρίστησε με συγκίνηση, του δωσε ένα γενναίο πουρμπουάρ.

— Πάρε αυτά του είπε αλλά από σήμερα σε απολύω. Και πράγματι τον έδιωξε από την υπηρεσία του.

Γιατί τον έδιωξε;

Αν δεν το βρήτε σείς σε μισό λεπτό, θα σάς το πούμε εμείς στο άλλο μας τεύχος.

Πρόβλημα

Ένας πατέρας έδωσε στο πρώτο παιδί του 50 αυγά, σ' το δεύτερο 30 και εις τρίτο 10 για να τα πουλήσουν στην αγορά πηγαίνοντας και τα τρία μαζί, αλλά με τον όρο να τα πουλούν σ' την ίδια τιμή και να φέρουν ίδιο ποσόν χρημάτων, χωρίς να δανείζεται το ένα παιδί από το άλλο χρήματα ή αυγά. Τα παιδιά πράγματι έκαμαν όπως τους είπε ο πατέρας τους. Πώς το κατάφεραν;

Συλλαβόγριφος

Η μαμά: Μαρίνα, να μη καίη το καταψύρι. Φύσα σάν το φυσούνι κοντά κεί σ' τη φωτιά.

Πόσα δνόματα φώναξε μ' αυτή την παραγγελία ή μαμά προς τη Μαρίνα; Μην αργήτε να τα βρήτε έστω και ανορθόγραφα.

Ρητόν

Η άλλη θεία ει Νέπωτι ρίον έμ πλέον πικ ροιάς.

Αινιγματώδες

Ποιό πέλαγος φτιάνωμε άμα διπλασιάσωμε το όνομα ενός λεπτού λουλουδιού; Είναι εύκολο.

Απορία

Ο Γ. Όλπαθός τί ειδικότητα είχε σ' την επιστήμη του, και ποιά επιστήμη άσκούσε; Χρειάζεται και το άρθρο.

Δοκιμάστε τις γνώσεις σας

1. Πότε γράφτηκε για πρώτη φορά το Πάτερ ημών;
2. Ποιός είπε, αποθανένω ή ψυχή μου μετά των άλλοφύλων;
3. Τί σημαίνει σ' τη γλώσσα των βυζαντινών, τριβλίον;

Αλληλογραφία

Γ. Α. Σπυρογιάννην. Το τραγούδι σας είναι καλό, σ' τον τύπο της δημοτικής μας ποιήσεως. Άλλά ήρθε άργά και θα το δημοσιεύσωμε σ' το άλλο τεύχος. Γράφετε καθαρά κι από τη μια όψη του χαρτιού.

Γ. Θ. Θωμόπουλον. Είναι άτεχνα τα τραγούδια σας. Όστόσο διαλέξαμε ένα και θα το δημοσιεύσωμε σ' το προσεχές τεύχος με μερικής διορθώσεως. Αν καταγίνεσθε στο στίχο πρέπει να διαβάσετε ποιητάς και να κρατείτε ώρισμένους κανόνες σ' τη διατύπωση.

Δ)δα Νίκη η Δημητρίου. Δροσερό το διηγημάτάκι σας, μά όχι πρωτότυπο, γι' αυτό δεν είναι δημοσιεύσιμο. Στείλτε μας κάτι καλλίτερο. Ευχαριστούμεν.

«Γιγαντογέννα Μάννα»

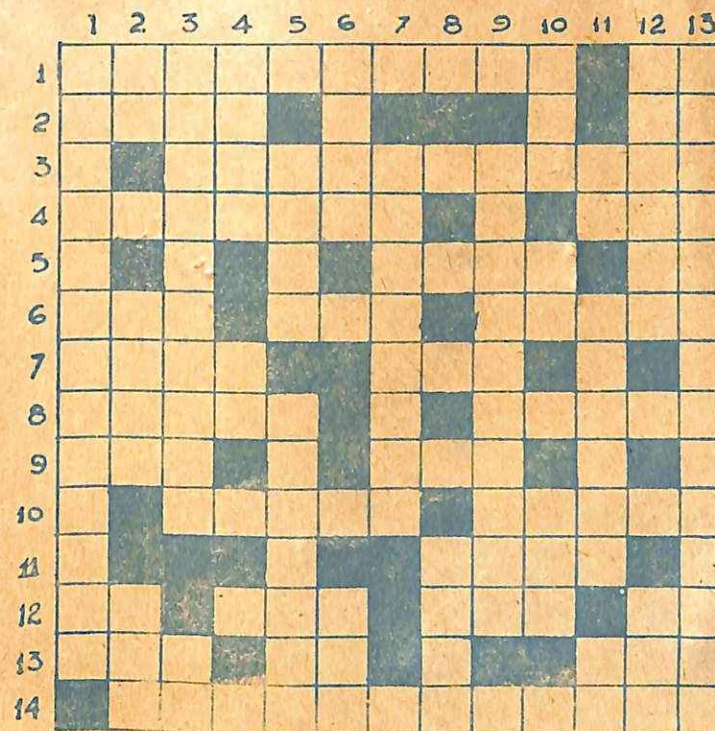
Ζητήσατε από τα Κεντρικά βιβλιοπωλεία των Αθηνών την ποιητική συλλογή του «Ντίνου Τ. Παπαχριστοφίλου «Γιγαντογέννα Μάννα». Οι άναγνώσται των Έπαρχιώνάς γράψουν εις την διεύθυνσιν της «Αναπηρικής Φλόγας» άποστέλλοντας 5.000 δραχ. ίνα τους άποσταλή.

Είναι μία σειρά τραγουδιών με θερμό πατριωτικό και ανθρώπινο παλμό.

Επιμέλεια ύλης - Τεχνική επίβλεψις

Σπύρου Σ. Κουρτελέση

Καθηγητού - δημοσιογράφου

Σταυρόλεξον ύπ' αριθ. 3.

Ο ριζοντίως

1. Την έχει ο χειρουργούμενος—Νότα μουσικής;
2. Την έχρησιμοποίησαν και οι Δωριείς (όνομ.)—Πρόθεσις από άρχομένης από φωνήεν λέξεως.
3. Το συναντούμε σε κάθε λιμένα
4. Τιμή, που μπορούμε να τη φτάσωμε—Δηλητήριο
5. Στραβά—Δύο όμοια φωνήεντα
6. Άκροτήριο με κάστρο (Δημ.)—Μία από τις πολλές που έγραψε ο Δαυίδ
7. Μέρος του όφθαλμού, αλλά και άνθος—Βεβαιωτικών γαλλιστί (άντιστρόφος)
8. Τον χρησιμοποιούσαν πολλοί άρχαίοι στις οικοδομές ναών—Γράφει (χωρίς το τελικό)
9. Μισή Αίγυπτία θεότης—Τα άρχικά πολιτικού κόμματος
10. Το συναντούμε προς το βόρειο πόλο—Άγγλος πρωθυπουργός με το άρθρο του (έλαφρώς άνορθόγραφ.)
11. Σέρομαι (άντιστρ.)
12. Τα άκρα του ποντικού—Άψητο—Νήσος των Κυκλάδων—Προσωπική άντωνυμία (Δημ. αίτ.)
13. Άνέλαβε να ειρηνεύση τους λαούς—Αίγυπτία θεότης (άντιστρ.)—Σπόρ.
14. Επί τέλους καθωρίσθη ή τιμή... του σίτου (όνομ.)

Καθέτως

1. Προβλέπεται από τον Α.Ν. 1324 για το ταμείο άρωγής άναπήρων και θυμάτων (Δημ.)
2. Δεικνόν—Έχει επτά χρώματα—Καταστρέφει τα μάλλινα.
3. Κατασκευαστάι ποιμενικού μουσικού όργάνου (Δοτ.) Καλώς (άρχαϊον).
4. Αίγυπτία θεότης—Τα άκρα άριθμητικού σημείου
5. Δεν αγαπώ—Άνθος (άντεστραμμένον)
6. Μέγα όροπέδιον της Ασίας χωρίς το έν των 2 φωνήεντων του—Σχολή Κοπτικής και Ραπτικής
7. Κόραι θαλασσίας θεότητος
8. Λυώνω (άντιστρ.)
9. Βρίσκει τα νερά (κλιτ.)

ΛΥΣΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ο ριζοντίως

1. —Ναυσιπλοία—λά
2. —Άνία—έν
3. —Όμογένεια
4. —Ήλθομεν—Α.Π.Σ.
5. —Έπος—ΣΤ.
6. —Ίατ—ΣΚΙ—ΠΑΡΙΑ
7. —ΚΡΗΣ—ΡΙΟ
8. —ΗΤΣΑΠ (άντιστρ.)—ΙΣΑΡΙ
9. —ΦΑΤ—ΙΔΗ
10. —ΣΑΛΟΣ—ΣΑΤΤΑ
11. —ΣΙΝΑ
12. —ΓΕ—ΡΙΣ—ΙΣΑ—ΒΑ
13. —ΑΡΑ—ΑΩ (άντιστρ. ΑΙΡ(Ω))
14. —ΟΡΝΙΘΟΤΡΟΦΟΙ.

Καθέτως

1. —(Α) ΝΑΠΗΡΙΚΗ Φλόγα—Φ
2. —ΑΝ—ΑΡΤΑ—ΕΡΟ (άντιστρ.)
3. —ΥΙΟΘΕΤΗΣΙΣ—ΑΡ
4. —ΣΑΜΟ—ΣΑ
5. —ΟΜΩΣ—ΠΑΛΑΙΑΙ
6. —ΠΑΙΕ—ΣΩΘ (άντιστρ.)
7. —ΟΝΕΙΡΟΙΣ
8. —ΣΙΡΤ (άντιστρ.)
9. —ΕΝΟΠΟΙΗΣΙΣ
10. —ΑΕΝ (άντιστρ.)—ΣΑ—ΑΝΑ
11. —ΕΑ (σικ έα με...)—ΡΥΑΚΙΑ—ΑΦ (άντιστ.)
12. —ΔΕΙΠΕΙ—ΒΙΟ
13. —ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑΤΑΡΙ.

ΠΡΟΣΟΧΗ!!

Έκυκλοφόρησε το Μηνιαίον Περιοδικόν

Χριστιανικά Περιεχόμενα

με έκλεκτήν ύλην και πλουσίαν συλλογήν Εικόνων. Εις πολυτελέστατον και πολύχρωμον εξώφυλλον.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΠΥΡ. ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ 39 (ΑΔΙΕΞΟΔΟΣ)

10. —Υίός του Νόε (άναγραμματομένης)—Άνώνυμος Έταιρία—Συμπερασματικός Σύνδεσμος
11. —Υποθετικόν—Λέγεται και τρελλός (κλιτ.) Τα άκρα καταστρεπτικού ζωφίου
12. —Γαλιστερός—Ότι και το τελευταίον του
13. —δριζοντίας
13. —Προβλέπονται να γίνουν με τα μέτρα έπαικείας.

Ἡ Α. Μ. Βασίλισσα ἐν μέσῳ τῶν νοσηλευομένων τοῦ Νοσοκομείου Ἀναπήρων καὶ τοῦ Διευθυντοῦ κ. Γιαννακούλια κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν Της πρὸς παράδωσιν ἁμαξιδίων εἰς τοὺς Ἀναπήρους μας.]

Ἀνάπηροι τυφλοὶ τῆς Στέγης Τυφλῶν Ἀναπήρων Παλαιοῦ Φαλήρου ἐργαζόμενοι εἰς τὰ αὐτοὶ ἐργαστήρια Ταπητουργίας.